

Voorlopige agenda van de commissie Financiën en Veiligheid van 20 augustus 2008

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Financiën en Veiligheid

Datum: woensdag 20 augustus 2008
Aanvang: 20:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J.A. Marion
Griffier: W.T. Meijer

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadcie Financiën en Veiligheid 20 augustus 2008](#) (pdf)

[Verslag raadcie Financiën en Veiligheid 20 augustus 2008](#) (pdf)

A.3. Conformstukken

[Raadsvoorstel - Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Financiering aanschaf energie-informatiesysteem](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen Delegatiebesluit 2002](#) (pdf)

A.4. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Onderzoeksrapport brand Euroborgstadion + (onder voorbehoud) Plan van Aanpak (nazending)

[Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam Voetbalvandalisme](#) (pdf)

B.2. Brief burgemeester Opiniërende discussie deregulering APVG

[Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opiniërende discussie deregulering APVG](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Opiniërende discussie regeldruk](#) (pdf)

B.3. Antwoorden college op vragen art. 38 RvO D66 en VVD over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA

-1-minuutinterventie

Raadsvoorstel - Vragen & antwoorden over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA (pdf)

Raadsvoorstel - Antwoorden college op vragen art. 38 RvO D66 en VVD over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA.(met antwoorden college) (pdf)

B.4. Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid' (pdf)

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid (pdf)

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid (pdf)

B.5. Aandachtspunten voor accountant

-1-minuutinterventie

Raadsvoorstel - Aandachtspunten voor accountant (pdf)

C. C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Vaststelling LTA en lijst moties en toezeggingen

C.2. Lijst van ingekomen stukken

C.3. Vaststelling verslagen 10 april en 11 juni 2008

Agenda raadcie Financiën en Veiligheid 20 augustus 2008

RAADSCOMMISSIE Financiën en Veiligheid

Concept-agenda: F&V nr. 08/08
Datum: 20 augustus 2008
Tijd: 20.00 – 22.30 uur
Plaats: Oude raadzaal
Voorzitter: J.A. Marion
Commissiegriffier: Wolbert Meijer ☎ 367 7726
E-mail: w.meijer@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Conformstukken
 - Raadsvoorstel Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal
 - Raadsvoorstel Financiering aanschaf energie-informatiesysteem
 - Raadsvoorstel Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen Delegatiebesluit 2002
- A.4. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. Onderzoeksrapport brand Euroborgstadion
+ (onder voorbehoud) Plan van Aanpak (*nazending*)
- B.2. Brief burgemeester Opiniërende discussie deregulering APVG
- B.3. Antwoorden college op vragen art. 38 RvO D66 en VVD over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA
 - *1-minuutinterventie*
- B.4. Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'
- B.5. Aandachtspunten voor accountant
 - *1-minuutinterventie*

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Vaststelling LTA en lijst moties en toezeggingen
- C.2. Lijst van ingekomen stukken
- C.3. Vaststelling verslagen 10 april en 11 juni 2008

Verslag raadcie Financiën en Veiligheid 20 augustus 2008

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

FV nr.: 08/08
Datum: 20 augustus 2008
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.30 uur

Aanwezig: J.A. Marion (voorzitter), J. Kinds (PvdA), R.F. Slors (PvdA), H. Rademaker (SP), A.B.M. Schlebusch (SP), J.M. van Keulen (VVD), D. de Haan (GL), M.T. Gijsbertsen (GL), B.H. Koops (CDA), J. Seton (CDA), D. de Jong (CU), P.J.R. van der Wilt (D66), G.J. Spieker (St.P.), S.T. Antuma (S&S), Jacq. Wallage (burgemeester), C.T. Dekker (wethouder), D.H. Vrieling (griffier), W.Th. Meijer (cie.griffier)
M.k.a.: B.G. de Boer (VVD), B. Oost (PvdA)

A.1. Mededelingen

Voorzitter

- Voorstel 9 oktober werkbezoek aan politie; is voorlopig enige mogelijkheid voor burgemeester; helaas zijn SP-leden (incl. commissievoorzitter) verhinderd. Graag voor de volgende commissievergadering nadenken over gesprekstema's.
- Op verzoek van PvdA en VVD wordt punt B.2. uitgesteld tot september.
Kinds (PvdA): Brief college over dit onderwerp graag bij deze bespreking betrekken.
De Jong (CU): Niet eens met uitstel; niet teveel aantrekken van tussendoor-vakanties, punten behandelen als ze aan de orde zijn.
- Rondgelegd: collegebrief met aanvulling op plan van aanpak Euroborg, betrekken bij B.1.

Burgemeester

- Meldt dat er klachten zijn rond Steentilstraat, gaat in overleg met ondernemers en gemeentelijke diensten, politie is daar coördinerend, zal conclusies van dit gesprek naar de commissie sturen.
- Meldt dat er een inventarisatie wordt gehouden door horecaondernemers en politie over gevolgen van rookverbod horeca voor situatie op straat. Naar aanleiding daarvan kunnen dan evt. aanvullende maatregelen genomen worden. De commissie zal daarover t.z.t. worden geïnformeerd.

Antuma (S&S)

- Rapporteert over afsluitende bijeenkomst over pilot Wiki bij voortgangsrapportages. Afgelopen weken hebben zeven raadsleden alle mogelijkheden van Wiki afgetast. Er heerst vrij algemeen tevredenheid over dit instrument, interactieve mogelijkheden van systeem worden gewaardeerd, men wil er dan ook graag mee doorgaan, zeker m.b.t. Open Source.

A.2. Vaststelling agenda

B.2. wordt afgevoerd, B.4 en B.5. worden eerst besproken.

A.3. Conformstukken

Raadsvoorstel Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

Schlebusch (SP)

- Eerder groot tegenstander invoering stempas. Inmiddels blijkt het vrij breed ingevoerd te gaan worden, en komt er positieve feedback van gebruikers.
- Grootste pijnpunt was: iemand die op zelfde dag stempas kwijt was kon niet stemmen. Graag toezegging dat het uiterste gedaan wordt om zulke mensen nog bij de DIA gelegenheid tot stemmen te geven, of dat zij zolang mogelijk nog nieuwe stempas kunnen krijgen.

De Jong (CU)

- Destijds ook niet voor, nog steeds niet enthousiast. Ziet geschetste voordelen maar zeer beperkt. Gaat er echter niet dwars voorliggen.

Verslag raadcie Financiën en Veiligheid 20 augustus 2008

De Haan (GL)

- Destijds ook tegen, nu onder protest voor. Nog steeds niet overtuigd dat het beter is, maar als het toch landelijk komt, beter om nu mee te doen. Pijnpunt van Schlebusch is niet op te lossen.

De burgemeester

- Structurele probleem niet op te lossen. Wel toezegging dat in communicatie naar burgers stevig zal worden ingezet op dit probleem: als je van je stempas gebruik wilt maken, check het dan een dag van te voren, als je hem kwijt bent, kunnen we er dan nog wat aan doen.
- Deelt geuite gevoelens: als het toch gaat gebeuren, moeten we ervaring maar zien op te doen, en dat dan zo goed mogelijk begeleiden.

Raadsvoorstel gaat conform naar Raad 26 augustus a.s.

Raadsvoorstel Financiering aanschaf energieinformatiesysteem

Koops (CDA)

- Eens met aanschaf. Over opbrengsten weinig meer gemeld dan dat deze de kosten waarschijnlijk zullen overtreffen, zeker is dit echter niet. Vragen om deugdelijke onderbouwing zou echter nog veel meer kosten. In de toekomst nog eens naar onze energierekening kijken.

Slors (PvdA)

- Gaat dit systeem ook werken voor gemeentelijke scholen, waarvan bekend is dat die zo enorm veel energie verbruiken, en kunnen we daar dan ook resultaten van verwachten?

Wethouder Dekker

- Ja, het is juist de bedoeling dat dit systeem gebruikt gaat worden om beter te kunnen sturen op energiegebruik; scholen zijn daarbij nadrukkelijk van de partij.

Raadsvoorstel gaat conform naar Raad 26 augustus a.s.

Raadsvoorstel Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen Delegatiebesluit 2002

Raadsvoorstel gaat conform naar Raad 26 augustus a.s.

A.4. Rondvraag

Kinds (PvdA)

- Spreekt zorg uit over financiële situatie Steunpunt Huiselijk Geweld. Wil daar graag schriftelijke informatie over.
- Vraagt of reserveringen nu structureel apart in begroting worden opgenomen.

Gijssbertsen (GL)

- Vraagt naar de voortgang van project Fair Trade Stad, wat is de stand van zaken?

Schlebusch (SP)

- Komt terug op discussie met wethouder Dekker over de kwijtschelding en de termijnen die hiervoor gelden. Antwoord van de wethouder klopt wel, maar het punt is dat mensen die buiten de termijn vallen nog steeds recht hebben op die kwijtschelding. Wijst op uitspraak Nationale Ombudsman en vraagt wethouder hier nog één keer naar te kijken.

Van Keulen (VVD)

- Vraagt naar mogelijkheden gebruik Draadloos voor project 'Computers voor minima'. Wethouder heeft in andere commissie gezegd dat Draadloos niet geschikt zou zijn voor binnen, klopt dit? Wil burgemeester dit nog keer in college en bij partners aan te kaarten, Draadloos was juist ook bedoeld om deze doelgroep te bedienen.

De Jong (CU)

- Verwijst naar zijn komkommerhit over het 200-jarig bestaan van de Gemeente Groningen. Vraagt naar aanleiding daarvan wat er nu wel en niet gevierd wordt. Is er bij het archief ook iemand die data bijhoudt?

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

Burgemeester

- Vindt viering jubilea van Groningen zelf belangrijker dan die van *Gemeente* Groningen. Gaan voor de viering van 1000 jaar Groningen over aantal jaar. Wil bij archief wel navragen of in algemene zin jubilea worden bijgehouden.
- Als je via Draadloos op internet wilt, moet je altijd via provider, waarvoor dus betaald moet worden. Wil je mensen een herstart geven, dan moet je dus zorgen dat ze via provider op internet kunnen. Draadloos is in beginsel bedoeld voor de open lucht, voor binnen is extra voorziening nodig, die er nog niet in zit. De discussie moet nog gevoerd worden hoever je hierin moet gaan. De commerciële die hiermee aan de slag gaan zullen er vast naar kijken.
- Fair Trade komt 9 september in B&W.
- De situatie Steunpunt Huiselijk Geweld is voor gemeentelijk deel verwerkt in a.s. begroting. Voor die tijd zal raad per brief geïnformeerd worden over algemene financiële situatie.

Wethouder Dekker

- Kan nog geen mededelingen doen over de begroting, moet nog via college.
- De uitspraak van de Ombudsman over kwijtschelding vertolkt een visie, die niet per sé gevolgd hoeft te worden. Ook de VNG heeft hier een visie over geventileerd. Het college zal hier binnenkort nog over te spreken komen en met een eigen visie naar de raad komen.

B.4. Ernst&Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

Koops (CDA):

- Was destijds niet voor Second Opinion. Stond daarin met SP en D66 alleen. Gelijk is gebleken. Conclusie dat voorgenomen maatregelen best eens tot verbetering in de sturing en beheersing van het proces zouden kunnen leiden was iets wat we al wisten.
- Kan instemmen met adviezen, zeker als het gaat om het belang van SMART formuleren. Laat auditcommissie dit verder met college afstemmen.

De Jong (CU):

- Vonden het destijds niet nodig en vinden het nog steeds weggegooid geld.

Slors (PvdA):

- Wilde het wel graag en is ook blij dat het er ligt.
- Altijd gehamerd op flankerend beleid / beleidsuitgangspunten, accountant zegt nu ook dat het wel wat vaag blijft. Vraagt zich af of diensten genoeg houvast hebben aan regels om te kunnen kiezen voor partij waarvan ze zeker weten dat die het beste is. Benieuwd wat college gaat doen met aanbeveling om wat SMARTer om te gaan met beleidsuitgangspunten.

Schlebusch (SP):

- Accountant is zo verstandig dat hij zegt: het is weliswaar vaag, maar het gaat om politieke afwegingen die in de raad gemaakt moeten worden. We zullen dus zelf moeten gaan discussiëren. Eens met PvdA dat het anders zou moeten met aanbestedingsbeleid, graag nog eens stevig over discussiëren.

Van Keulen (VVD):

- Wel erg blij met dit rapport, goede aanbevelingen, benieuwd naar reactie college.

Van der Wilt (D66):

- Accountant heeft commissieverslag goed gelezen, want al zijn aanbevelingen zijn destijds in de commissie aan de orde geweest.

Gijsbertsen (GL):

- Had vraagtekens bij 'tenzij-bepaling' in aanbestedingsverhaal, had gehoopt dat in Second Opinion daar iets over zou staan op procesmatige of juridische vlak. Wethouder zei destijds dat dat een politieke discussie was, blijkt het inderdaad nu op neer te gaan komen.

Antuma (S&S):

- Winst dat accountant is meegegaan met inkoopbeleid. Voorkomt onduidelijkheid in toekomst.

Wethouder Dekker:

- College erg blij met rapport van accountant. Geeft nl. aan dat voorgenomen maatregelen tot succes kunnen leiden, maar dat het er vanaf hangt of deze ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Geruststellend dat we daar keurmerk van accountant op hebben.

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

- Zegt toe dat aanbeveling om SMARTer te formuleren zal worden uitgevoerd.
- Volgende week ligt concern-inkoopjaarplan in college, dan ook naar commissie. Daarin wordt ingegaan op aanbevelingen. Worden grotendeels overgenomen. Hierin ook ingegaan op discussie over rechtmatigheid en hoe hiermee om te gaan.

B.5. Aandachtspunten voor accountant

De Jong (CU)

- Financieringsstromen OuderKindCentra (Centra Jeugd en Gezin): is vanuit Den Haag geld voor in Gemeentefonds gedaan, willen wel eens weten op welke wijze dat door gemeente is gebruikt
- Commerciële activiteiten / activiteiten voor andere gemeenten: in hoeverre is dit kostendekkend (of leggen we hierop toe cq. verdienen we erop)
- WWB werkdeel: ieder jaar krijgen we prognose, waarbij steeds gewaarschuwd wordt tegen meer activiteiten omdat er geld tekort zou zijn, en toch houden we ieder jaar geld over; hoe kan dit?

Gijsbertsen (GL)

- Sluit zich aan bij laatste punt van De Jong.

Van der Wilt (D66)

- Idem
- Verbonden partijen: geconstateerd dat daar in de rekening toch wel erg summier over gerapporteerd is; verder getriggerd door opmerking De Haan bij bespreking rekening m.b.t. verschillende dividenden die we hebben ontvangen; graag inzicht in hoe lijnen nu precies lopen, m.n. inzake verbonden partijen waar gemeente 100% aandeelhouder van is.
- Aanbestedingsprocedures: nu second opinion gehad over hoe het zou moeten, maar erg benieuwd naar hoe het in de praktijk werkt, vooruitlopend op politieke discussie die hier nog over komt.

Koops (CDA)

- Begrotingsbeheer: accountant heeft zelf al aangegeven dat hier meer aandacht aan zou moeten worden besteed, vooral kwaliteit van begroting (inhoudelijk, onderbouwing, totstandkoming proces), past bij wens raad om beter en scherper te begroten.
- Prijsvoering en ontwikkeling: accountant was nogal kritisch en reactie college ('staat op agenda') gaf niet direct warm gevoel

Van Keulen (VVD)

- Steunt verzoeken WWB werkdeel, commerciële activiteiten en begrotingsbeheer.

Verzoeken gaan naar auditcommittee.

B.1. Onderzoeksrapport brand Euroborgstadion + Plan van aanpak

Spieker (St.P.)

- Vraagt of de raad ook inzicht krijgt in het plan van aanpak van de FC Groningen.
- Meent dat in het onderzoeksrapport de zwartepiet wel erg richting FC Groningen gaat; de rol van de brandweer was toch ook wel dubieus: 15000 wc-rollen niet gezien, brandslangen die het niet doen...
- Vraagt waarom er op de bewuste zondag zoveel aandacht voor mogelijke rellen was; voor rellen hangen er toch veel te veel camera's?
- Vraagt of bekend was dat er rellen waren gepland na de wedstrijd buiten het stadion? Zo ja, waarom dan zo'n angst voor evt. rellen toen brand begon, waardoor paniekdeuren dicht moesten blijven?
- Vindt het nog steeds absurd dat de spelers het veld op werden gestuurd terwijl de brand nog niet geblust was.
- KNVB zei gelijk: brandveiligheid in stadion is verantwoordelijkheid van gemeente en brandweer; deelt burgemeester die mening?

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

- Wat is de oorzaak van de brand: de sfeeractie met wc-rollen of gebrekkige preventie als voorbereiding op deze sfeeractie? Als waterslangen waren uitgerold tot op veld, met uiteraard druk erop, en er waren extra brandblussers geplaatst, zou brand dan ook geëscaleerd zijn?
- Plan van aanpak: beveiligers bij nooduitgangen krijgen via portofoons te horen of deze open mogen; bij de ramp waren echter alle portofoons overbelast, blijkt dus niet te werken.
- Vraagt waarom in het plan van aanpak gehandhaafd blijft dat de hendel aan de paniekdeuren aan de verkeerde kant zitten, evenals beveiligers, terwijl er ook nog tijdknop op zit.
- Vraagt of men in de commandokamer wel genoeg zicht heeft op de situatie als het beeld via de camera's vertroebeld wordt door rookontwikkeling. Anders kan men toch nooit vanuit commandokamer instructies geven aan beveiligers?
- Meent dat bij de in het plan van aanpak voorgestelde verantwoordelijkheidsverdeling nog steeds het gevaar van twee kapiteins op een schip dreigt; vindt dat bij risicowedstrijden de politie meteen eindverantwoordelijke moet zijn.

Kinds (PvdA)

- Spreekt over een goed onderzoeksrapport met goede aanbevelingen.
- Belangrijkste conclusie: grote fouten bij FC, maar ook in samenwerking tussen FC, gemeente, politie en brandweer.
- Blij dat college conclusies en aanbevelingen grotendeels overneemt, en dat FC ook eigen verantwoordelijkheid neemt.
- Vindt een jaarlijkse grootscheepse oefening heel belangrijk.
- Constateert afwijking van de aanbevelingen als het gaat om de ontsluiting van de nooddeuren en is benieuwd naar de reactie op de vraag van Spieker hierover. Vooral nog lijkt het verstandig de minuut vertraging erin te laten zitten en de regie bij de commandopost te laten; ook al zijn er rellen elders gepland, het kan mensen zomaar in de kop komen om ter plekke elkaar 'op te zoeken' en dat moet je juist in zulke omstandigheden niet hebben.
- Vraagt of het wellicht opportuun is om ook de procedures met betrekking tot andere evenementen (bijv. Vier Mijl) en plaatsen waar veel mensen tegelijk aanwezig zijn (bijv. Ikea) tegen het licht te houden.

Van der Wilt (D66)

- Onderzoeksrapport geeft goed beeld van wat er gebeurd is. Meent ook dat de verantwoordelijkheid wel heel eenzijdig bij de FC wordt gelegd. De gemeente is wel 100% aandeelhouder van de NV Euroborg en dus eigenaar en verhuurder; getuigt van goed verhuurderschap als je goed materiaal verhuurt. Verder zijn er veel fouten gemaakt in de communicatie en daarvoor zijn meerdere partijen verantwoordelijk. Sowieso moet de gemeente zich verantwoordelijk voelen voor evenementen waar zoveel stadigers (15.000) bij elkaar zijn.
- Meent dat het met de aanbevelingen en het plan van aanpak de goede kant op gaat. Wel nieuwsgierig naar reactie op suggestie dat het nog wel een tandje scherper kan, maar idee is wel dat gemeente adequaat aan het reageren is.
- Beseffen dat de menselijke factor verduisterd is door schijnveiligheid van de moderniteit van het Euroborgstadion. Hier in de toekomst erg verdacht op zijn. Menselijke factor scherp houden kan door jaarlijkse oefeningen.
- Blij met wijze woorden van PvdA over de procedures bij andere evenementen.

Seton (CDA)

- Duidelijk is dat er niet alleen sprake was van een ongelukkige samenloop van omstandigheden (eerste reactie burgemeester na de brand) maar ook van structurele fouten in de opzet van de samenwerking tussen de verschillende partijen en van praktische gebreken in het stadion.
- Er waren missers in de 'hardware' en de 'software'.
 - Hardware: voorzieningen en afspraken die vooraf gewoon goed moeten zijn wil je stadion vrij geven; geschrokken van vele informele overlegvormen, geen heldere afspraken, geen verslaglegging; doet niet professioneel aan terwijl het over veiligheid gaat; oefenrepertoire niet op orde (nog geen enkele integrale oefening); brandkranen waar geen water uit kwam, stoeltjes die toch in brand vlogen, portofoons die niet werkten, terwijl ook C2000 niet overal dekking had.

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

- Software: zaken die voorafgaand aan of op de dag zelf niet goed gingen; onduidelijkheid over inhoud sfeeractie, welles-nietes tussen FC en brandweer, overbevolking commandokamer waar regie ontbrak, het over het hoofd zien van 15000 wc-rollen, de beslissing om de spelers het veld op te laten
- Meent ook dat te eenzijdig naar FC gewezen wordt; onduidelijke communicatie tussen FC en brandweer treft hen beide, verantwoordelijkheid voor oefenen, brandkranen en schouw ligt ook bij brandweer; bij onduidelijkheid over oploop/regie in commandokamer had politie met vuist op tafel moeten slaan

Antuma (S&S)

- Duidelijk is geworden dat security in de voorbereiding op wedstrijden de prioriteit had. Dat was ook goed, gezien de ervaringen in het Oosterparkstadion.
- Verantwoordelijkheid te eenzijdig bij FC gelegd, gaat toch om gedeelde verantwoordelijkheid, zou ons sieren als we dat hier uitspraken.
- Sluit zich aan bij vragen Spijker bijv. over de nooddeuren: moet daar echt vertraging tussen zitten?
- Het is niet voor het eerst dat ergens binnen de gemeentelijke organisatie geconstateerd werd 'dat er niets op papier stond'. Dit moet professioneler. Niet meer alleen op de blauwe ogen van gesprekspartner afgaan.
- Oefenen is belangrijk, waarbij m.n. het niveau telt; ervaring moet leren welke frequentie nodig is.

Van Keulen (VVD)

- Er blijkt teveel informeel geregeld te zijn.
- Niet alleen de FC, ook de gemeente heeft stekken laten vallen.
- Vraagt welke vragen er nu precies wél zijn gesteld door de brandweer.
- Vraagt zich af hoe het mogelijk is dat bij de controle de wc-rollen niet zijn gezien.
- Vraagt wie verantwoordelijk is voor het niet werken van de haspels; normaliter is toch niet de huurder maar de eigenaar hiervoor verantwoordelijk, in dit geval dus NV Euroborg, lees: gemeente.
- Vraagt hoe bij de uitbreiding van het stadion dergelijke rampen worden voorkomen.

Rademaker (SP)

- Blijvend verschil van inzicht tussen brandweer en FC geeft duidelijk de communicatieproblemen aan en de onduidelijkheid m.b.t. verantwoordelijkheden.
- Vraagt of er voldoende zicht was vanuit de commandokamer.
- Vraagt hoe het kon gebeuren dat taken en verantwoordelijkheden in commandokamer niet goed verdeeld waren
- Vraagt hoe communicatie tussen commandokamer en beveiligers in stadion zo slecht kon zijn.
- Vraagt waarom er niet eerder gekozen is voor vastlegging van afspraken.

De Jong (CU)

- Sluit zich voor grootste gedeelte aan bij Seton.
- Legt nog de vinger bij de verschillende perceptie tussen brandweer en FC, en het gemak waarmee wordt gezegd dat brandweer niet 15000 wc-rollen heeft waargenomen

De Haan (GL)

- Er blijkt groot verschil te zijn tussen papier en praktijk.
- Meent dat de grootste fouten wel degelijk door de FC zijn gemaakt. Had de actie met de wc-rollen nooit mogen toestaan.
- Heeft grote vragen bij het testen van de slangen en de stoeltjes.
- Vraagt hoe de sfeer nu is tussen brandweer/gemeente en FC na het welles/nietes-spel van de afgelopen tijd.
- Meent dat de brandweer niet erg proactief heeft geopereerd; men had de wc-rollen moeten zien.
- Haalt oude discussie op over de lexaanduren op de omloop; de gemeente zou het onderhoud van de omloop voor haar rekening nemen omdat dit openbaar terrein zou zijn; door de lexaanduren is er geen sprake meer van openbaar terrein; die tussendeuren zouden weg moeten, is nooit zo bedoeld door architect Wiel Arets.

Burgemeester

- Er is juist om extern, onafhankelijk onderzoek gevraagd omdat er sprake was van verschillende partijen, en omdat de gemeente zelf ook partij is; klinische, zakelijke manier van

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

analyseren kan de indruk wekken dat heel eenzijdig naar FC wordt gewezen; zelf heeft burgemeester zich er steeds voor gehouden om op die manier over verantwoordelijkheden te spreken; je mag er vanuit gaan dat auditteam verantwoordelijkheden op heel feitelijke manier in kaart heeft gebracht

- Goed onderscheiden tussen schuld en verantwoordelijkheid; de schuld ligt bij de brandstichter(s); verantwoordelijkheden liggen verspreid; het is wel zo dat huurder van stadion gebruiksvergunning nodig heeft en op grond daarvan een heel aantal verantwoordelijkheden heeft; als er strijdigheid met gebruiksvergunning optreedt, moet je dat vergunninghouder aanrekenen. FC is overigens heel nadrukkelijk niet voor die verantwoordelijkheid weggelopen.
- FC zal worden verzocht hun lijst met genomen en te nemen maatregelen naar raad te zenden.
- Inmiddels is besloten dat het ontsluiten van de nooddeuren niet vanuit de commandokamer zal worden geregeld, maar dat ze ter plekke met sleutelschakelaar te bedienen zijn.
- De communicatie verliep tot nu toe te informeel; de verklaring die hiervoor wordt gegeven is: 'het liep zo goed'; het is niet waar dat er geen overleg was – zoals hier en daar gesuggereerd – het was alleen te informeel.
- De focus op evt. rellen betrof niet zozeer deze wedstrijd op deze dag, maar meer de algemene houding van betrokkenen. Dat er rellen waren gepland buiten het stadion was bekend bij de politie, daar is ook tegen op getreden.
- Heel belangrijk om verantwoordelijkheden goed te onderscheiden; FC is verantwoordelijk voor veiligheid in stadion, politie is verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid buiten het stadion, en alleen voor zover nodig in het stadion; veiligheidscoördinator kan in noodgevallen verantwoordelijkheid overdragen aan politie, politie kan ook zelf besluiten de verantwoordelijkheid over te nemen; dit moment van overdracht moet veel beter worden geregeld én bezegeld; absoluut tegen suggestie om politie bij risicowedstrijden meteen de eindverantwoordelijkheid te geven; gaat tegen alle basisafspraken in, leidt tot niet aanvaardbare vermenging van verantwoordelijkheden.
- Als club afwijkt van gebruiksvergunning (bijv. het brengen van brandbaar materiaal in het stadion) ligt verantwoordelijkheid van melding bij de club. Het is niet de taak van de brandweer om te zoeken naar brandbaar materiaal, dat is een zaak van de club. Moet in vooroverleg wel nadrukkelijker aan de orde komen.
- Raad ontvangt technische rapportage per deur.
- De vraag van Kinds over protocollen bij andere grote evenementen e.d. zal worden voorgelegd aan de hulpverleningsdiensten.
- Er komt nog dit jaar integrale oefening. Raad wordt geïnformeerd over oefenschema.
- Brandkranen werden 1x per jaar door gecertificeerd bedrijf gecheckt, en brandweer controleert of goede gecertificeerde bedrijf het heeft gedaan. Brandweer moet nu eisen aan gecertificeerde bureaus gaan opschrijven.
- NV Euroborg is verantwoordelijkheid voor infrastructuur, maar heeft gebruiksverantwoordelijkheid overgedragen aan houder gebruiksvergunning.
- Stoeltjes voldoen aan eisen, Vliegthart heeft aanvullend onderzoek laten doen naar wat voor gassen daar vrijkomen, en heeft zeer kritische vragen gesteld bij de geldende normen. Wordt nader onderzocht, kan consequenties hebben voor alle stadions in Nederland.
- Bij bouw Euroborg niet uitgegaan van grote uitslaande brand, alleen gekeken of er geen aanvullend brandbaar materiaal was (bijv. stoeltjes). Aan brandweer gevraagd of op dit uitgangspunt moet worden teruggekomen; brandweer vindt van niet, gebruiker moet zorgen dat er niet zoveel brandbaar materiaal naar binnen wordt gebracht dat risico reëel wordt.
- Van afzuiginstallatie is bij aanvullend onderzoek vastgesteld: adequaat naar gestelde eisen.
- Na het welles-nietes-gedoe tussen brandweer en FC is flink geïnvesteerd in het vervolg van de samenwerking, boek gesloten, samen verder, maar wel zaak te blijven investeren.
- Wat betreft C2000 is de Euroborg het enige gebouw waarvan bekend was dat het een ingewikkeld verhaal was; dat de portofoonverbinding niet goed was, is niet acceptabel, is één van de leermomenten.

Spieker (St.P.)

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

- In verleden kwamen politie en brandweer pas in actie toen het eigenlijk al te laat was; het is zaak om daar verbetering in te brengen.
- In plan van aanpak wordt o.a. gebouwd op camera's; vraag is wat camera's gezien hebben dan wel kunnen zien; in geval van rookgordijnen is dat niet veel, kun je geen veiligheidsplan op bouwen.

Seton (CDA)

- Burgemeester zegt dat moment van overdracht van verantwoordelijkheden in geval van nood beter gedefinieerd moet worden; vindt hij ook dat in dit geval dat moment te laat is gekozen?
- Als verantwoordelijkheid bij gebruiker ligt, is de vraag hoever de controle moet gaan; is toch een soort vangnet als gebruiker 'stout' is; dan moet je die controleverantwoordelijkheid niet te 'eng' opvatten.
- Vallen de oefeningen ook onder de verantwoordelijkheid van de gemeente?

Van Keulen (VVD)

- 'Het liep zo goed' – en daarom ging het fout; hoe ga je dit in de toekomst voorkomen, er zijn meer evenementen waarbij het allemaal zo goed loopt...

Antuma (S&S)

- Sluit aan bij tweede punt van Seton: graag dubbelcheck bij evenementen waar gemeente zo nadrukkelijk betrokken is.
- Problemen in commandokamer kunnen alleen worden voorkomen door eindeloos te oefenen; alleen zo kom je af van 'oude jongens krentebrood sfeer' en gaan mensen reageren vanuit de door oefenen opgebouwde routine.

De Haan (GL)

- Controleren gecertificeerde bedrijven de brandslangen nergens op water? Je krijgt zo langzamerhand twijfels aan gecertificeerdheid van gecertificeerde bedrijven...
- Op basis van rapportage per deur bekijken of de zaak van de omloop nog terug moet komen.

Burgemeester

- Lexaanwand op omloop was keiharde eis van KNVB voor goedkeuring van stadion. De kwestie van het onderhoud had destijds te maken met het feit dat men het zo belangrijk vond dat kwalitatieve uitstraling van hele complex aan de maat zou zijn dat men daar als gemeente ook geld voor wilde uittrekken. Ook zonder open omloop blijft het ergste wat je kan gebeuren een verloederings van de 'openbare ruimte'.
- De brandweer had in deze situatie inderdaad eerder gebeld moeten worden. Als dat zeven minuten eerder was gebeurd, was het beeld wezenlijk anders geweest. Zodra er een brand is, moeten de professionals worden ingeschakeld, meteen!
- Burgemeester zal opnieuw met brandweer spreken over de precieze vormgeving van hun preventieve verantwoordelijkheid, en zal raad daarover rapporteren. Maar twee 'smaken': óf er vindt een redelijk dekkende check op brandbaar materiaal plaats óf de brandweer vindt dat een dergelijke check niet kan en dat dit de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder is (dat zal burgemeester dan uitdiscussieren met de raad).
- Ook als je oefent komt het er op het moment suprême op aan op de juiste knop te drukken, het juiste draaiboek uit de kast te pakken, en dergelijke. Risico's in die sfeer kun je niet uitsluiten.
- Auditteam heeft nergens gezegd dat het technisch (camera's) niet mogelijk was om vanuit de meldkamer de juiste maatregelen te nemen. Euroborg is ook in dezen een veilig stadion.

B.2. vervalt

B.3. Antwoorden college op vragen D66 en VVD pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA

Van Keulen (VVD)

- Het niveau van de antwoorden is beneden de maat, graag in de toekomst anders. Schriftelijke vragen graag serieus beantwoorden.

Van der Wilt (D66)

- De inhoud van de antwoorden is niet correct. Het middel zou geen afschrikkende werking hebben, maar de eerste resultaten met proeven wijzen uit dat er sprake is van flinke daling van het aantal inbraken.

Verslag raadge Financien en Veiligheid 20 augustus 2008

- Tevens wordt gesteld dat de politie geen meerwaarde ziet in dit experiment, terwijl er gesprekken zijn geweest tussen politie en fabrikant en toen is gesteld dat de politie wel degelijk positief er tegenover staat.

Burgemeester

- De botheid van de antwoorden was overbodig, had wat invoelender gekund.
- Er is wel een zakelijk verschil van mening; wat Van der Wilt zegt wordt door zegslieden burgemeester bestreden. Of het helpt wordt door forensische afdeling van de noordelijke recherche-eenheid ter discussie gesteld. Graag bereid om hier over door te praten, met de deskundigen erbij.

C.1. Vaststelling LTA en lijst van moties en toezeggingen

Slors (PvdA):

- Komt reclamebeleid nog, staat p.m. op LTA
- GR Meerstad zou in hapklare brokken aan commissie worden voorgezet, nu pas in oktober op LTA, lijkt toch weer dik pak te worden.
- Toezegging burgemeester over Draadloos > mag die op de LTA komen?
- Personeelsbeleid zou terugkomen als diensten daar inhoudelijk mee bezig waren geweest.
- Uitvoeringsnota internationalisering graag ook op LTA.
- Toezegging wethouder Dekker m.b.t. beleidseffecten nota inkoop toevoegen.

Voorzitter:

- Reclamebelasting komt terug bij begroting.

Burgemeester:

- Wat betreft Meerstad: in overleg met Slochteren bleek dat delen heel moeilijk uit elkaar te trekken waren, dit had gemeld moeten worden.

De Jong (CU):

- Politie zou kijken naar prostitutiependen, mogelijk aanleiding om beleid te wijzigen, komt burgemeester hier nog op terug?

Burgemeester:

- Voor de kerst rapporteert RO/EZ over alle aspecten die hiermee te maken hebben. Kan op LTA plekje krijgen.

Schlebusch (SP):

- Bij bespreking deregulering graag het stuk van het MKB over toezicht betrekken, graag reactie hierop van college.

C.2. Lijst van ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Van Keulen (VVD):

- Graag volgende keer agenderen collegebrief intrekking vergunning lampionnen Martinatoren.

C.3. Vaststelling van de verslagen van 10 april en 11 juni 2008

Worden ongewijzigd vastgesteld.

Toezeggingen

Burgemeester:

- FC zal worden verzocht hun lijst met genomen en te nemen maatregelen naar raad te zenden.
- De vraag van Kinds over protocollen bij andere evenementen e.d. zal worden voorgelegd aan de hulpverleningsdiensten.
- Raad ontvangt technische rapportage per deur.
- Raad wordt geïnformeerd over oefenschema.
- Burgemeester zal opnieuw met brandweer spreken over de precieze vormgeving van hun preventieve verantwoordelijkheid, en zal raad daarover rapporteren.

Raadsvoorstel - Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: DI 08.1626001

Registratienummer : GR 08.

Ingekomen op :

Onderwerp: Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

Groningen,

Aan de raad,

In onze brief van 10 april 2008 hebben wij u gemeld dat we bij verkiezingen weer met stembiljetten moeten stemmen. Wij hebben daarbij aangegeven welke gevolgen dat heeft voor de gemeentelijke organisatie van verkiezingen. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in haar brief van 16 mei 2008 de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal laatstelijk geïnformeerd over de inrichting van het verkiezingsproces. Zij schreef daarin o.a. dat in beginsel structureel met papieren stembiljetten zal worden gestemd.

In onze brief van 10 april jl. hebben wij ook aangegeven dat wij u een voorstel zouden doen voor deelname aan het experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal (SWS). Dat voorstel doen wij hierbij.

Wat is SWS?

Bij SWS ontvangt de kiezer geen oproepingskaart, maar een stempas. Met de stempas kan de kiezer zelf bepalen in welk stembureau binnen de gemeente de stem wordt uitgebracht. Het stemmen met een stempas is mogelijk op grond van de Experimentenwet Kiezen op Afstand.

De eerste experimenten met SWS waren in een viertal gemeenten bij de verkiezing van de leden van het Europees Parlement in 2004. Bij de laatstgehouden landelijke verkiezing (provinciale staten in 2007) werd al in 328 van de 443 gemeenten met een stempas gestemd.¹ Van de tien grootste gemeenten werd alleen in Utrecht, Eindhoven en Groningen niet met een stempas gestemd.

Het was (en is) de bedoeling de stempas landelijk in te voeren. Een voorstel voor aanpassing van de Kieswet hiervoor was al ingediend², maar is in verband met de

¹ Het rapport "Evaluatie Experiment stemmen in een willekeurig stemlokaal bij Provinciale Statenverkiezing op 7 maart 2007" is te vinden op www.minbzk.nl/107816/sws-evaluatie.

² Wetsvoorstel van 12 juni 2006 tot wijziging van de Kieswet en enkele andere wetten houdende invoering van het stemmen met een stempas in een stembureau naar keuze binnen de eigen gemeente.

Raadsvoorstel - Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

2

komende herziening van het verkiezingsproces weer ingetrokken. Ook het voorstel van de Adviescommissie inrichting verkiezingsproces³ gaat uit van landelijke invoering van SWS binnen de eigen gemeente.

SWS en de gemeente Groningen.

Groningen is één van de gemeenten waar nog niet met een stempas is gestemd. Wij hebben u al eerder in augustus 2005 voorgesteld om aan het experiment SWS deel te nemen. Omdat in het presidium bleek dat er geen raadsmeerderheid voor dit voorstel zou zijn, hebben wij het in oktober 2005 ingetrokken. Belangrijkste argument om niet deel te nemen was het feit dat kiezers die op de dag van de stemming de stempas kwijt zijn, niet aan de stemming kunnen deelnemen.

Waarom nu toch deelname aan SWS?

Stemmen met een stempas maakt het de burger mogelijk om zijn democratische rechten optimaal te gebruiken. Uit oogpunt van dienstverlening aan de burger vinden wij het wenselijk dat ook de kiezers van de gemeente Groningen met een stempas gaan stemmen. Hoewel het eerder geschetste nadeel blijft bestaan, is volgens ons nu het moment aangebroken om ook in Groningen de overstap te doen.

Voor de kiezer gaat er bij de komende verkiezing het nodige veranderen, omdat weer met stembiljetten wordt gestemd. Hierover willen wij de kiezer in ieder geval uitgebreid informeren. Het is logisch om dan hierbij ook de overgang naar de stempas te betrekken, zodat dat niet later nog eens bij de verplichte landelijke invoering via afzonderlijke instructies moet gebeuren.

Daarnaast maakt SWS het ons mogelijk om op eenvoudige wijze extra stemlokalen te gaan gebruiken op speciale locaties, bijvoorbeeld Centraal Station of Rijksuniversiteit. Dat is zeker een voordeel omdat we bij verkiezingen met stembiljetten aanzienlijk meer stemlokalen nodig zullen hebben dan het honderdtal dat bij de laatste verkiezing werd gebruikt.

Voor- en nadelen SWS.

De rijksoverheid heeft sinds de eerste experimenten SWS steeds geëvalueerd. Uit deze evaluaties⁴ blijkt dat SWS zowel door kiezers, verkiezingsmedewerkers als gemeenten positief wordt beoordeeld.

In de evaluatierapporten zijn de voor- en nadelen uitgebreid beschreven. Enkele voor- en nadelen van SWS lichten we nog kort toe.

Voordelen:

- het is voor de burger gemakkelijk om zelf te bepalen in welk stemlokaal in de gemeente Groningen de stem wordt uitgebracht;

³ § 4.3.1. van het rapport "Stemmen met vertrouwen" van de Adviescommissie inrichting verkiezingsproces; het volledige rapport is ook geplaatst op de website www.adviescommissieinrichtingverkiezingsproces.nl.

⁴ De evaluatierapporten zijn te raadplegen via www.minbzk.nl//onderwerpen/grondwetten/verkiezingen/publicaties/107816/sws-evaluatie.

Raadsvoorstel - Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

3

- minder administratieve werkzaamheden in de voorbereiding: bijhouding kiezersregisters is eenvoudiger en er komen minder schriftelijke verzoeken van kiezers om bij volmacht of met een kiezerspas te stemmen;
- efficiënter verloop van de stemming op de stembureaus, omdat een (korte) lijst van ingetrokken stempassen wordt gecontroleerd in plaats van (lange) kiezersregisters;
- bij grote opkomst kan op eenvoudige wijze worden doorverwezen naar een stemlokaal waar het minder druk is.

Nadelen:

- zonder stempas niet stemmen;
- mogelijk minder sturing van kiezers naar bepaalde stembureaus, omdat kiezers zelf een ander stembureau kiezen;
- statistieken over de opkomst in de stemdistricten ten opzichte van voorgaande verkiezingen zijn minder betrouwbaar.

Financiën.

Deelname aan SWS betekent zowel besparingen als meerkosten. De meerkosten bestaan vooral uit de extra kosten voor de aanmaak van stempassen met beveiligingskenmerken en voorlichting aan de kiezer. De meerkosten voor voorlichting kunnen wij nu beperken omdat wij de kiezer toch al uitgebreid moeten informeren over het stemmen met stembiljetten.

Bij voorgaande experimenten is door het Rijk aan deelnemende gemeenten een vergoeding voor de meerkosten van de stempas gegeven. Voor zover nu bekend is, zal dat bij komende verkiezingen niet meer gebeuren.

In het kader van het meerjarenbeeld is voor de jaarlijkse bestemmingsreserve verkiezingen voor 2009 een incidentele ophoging gevraagd van € 330.000,- en vanaf 2010 een structurele ophoging van € 145.000,-. Wij verwachten dat de bestemmingsreserve daarmee voldoende hoog is om ook de meerkosten voor SWS te dekken.

Samengevat.

Stemmen met een stempas is de wijze van stemmen in de zeer nabije toekomst. De kiezer kan met een stempas zijn stemrecht nog gemakkelijker uitoefenen. Omdat het proces voor de kiezer en de verkiezingsorganisatie bij de komende verkiezing toch al behoorlijk verandert, is dit het moment om ook in Groningen met een stempas te gaan stemmen.

Raadsvoorstel - Deelname aan experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal

4

Wij stellen u voor te besluiten om met ingang van de verkiezing van de leden van het Europees Parlement op 4 juni 2009, dan wel bij een eerdere verkiezing, deel te nemen aan het experiment Stemmen in een Willekeurig Stemlokaal.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Financiering aanschaf energie-informatiesysteem

RAADSVOORSTEL:

2008-2009

Ons kenmerk: DI 08.1622875

Registratienummer : GR 08.

Ingekomen op :

Onderwerp: Financiering aanschaf energie-informatiesysteem

Groningen,

Aan de raad,

Energiekosten nemen jaarlijks toe. Deze stijging zet door gezien de tarief-ontwikkeling. Op dit moment is er binnen de gemeente Groningen geen eenduidige wijze voor het beheer van energieverbruik en –kosten. Op initiatief van de dienst OCSW en de DIA is het project Inrichting Energie-Informatiebeheer (IEIB) gestart. Het is nodig om te zorgen voor goed inzicht in het energieverbruik en de verbruiks-kosten om het energiebeheer te verbeteren en gerichte energiebesparingacties te kunnen inzetten (duurzaamheidsdoelstelling). Tevens moet er een oplossing worden geboden voor het controlknelpunt bij energiefacturatie. Voor de realisatie dient een energie-informatiesysteem aangeschaft te worden. Met deze applicatie wordt alle relevantie energie-informatie eenduidig geregistreerd en verwerkt en kunnen de te genereren inzichten ter beschikking gesteld worden aan diensten. Hiermee is structureel energiebeheer en factuurcontrole mogelijk en kunnen de diensten energiebesparingen realiseren.

Kosten

Aan uw raad wordt voorgesteld om een investeringskrediet beschikbaar te stellen ter waarde van 107.000 euro voor de aanschaf van de software en de implementatie-kosten.

Naast de rente en afschrijving worden kosten gemaakt voor onderhoud, licenties en contentbeheer. De structurele exploitatielasten ad 82.711 euro zullen jaarlijks, naar rato van de energiekosten per jaar, op basis van de werkelijke kosten worden doorberekend aan de diensten.

Baten

Ervaringscijfers van SenterNovem wijzen uit dat organisaties door structureel energiebeheer de energiekosten kunnen beheersen. Omdat de energiekosten nog steeds toenemen, is kostenbeheersing ook nodig. Met de aanschaf van het energie-informatiesysteem kan de verwachte verdere kostenstijging van energie in de komende jaren worden beheerst, zodat er minder meerkosten zijn.

De diensten kunnen de kosten betalen uit de te verwachten besparingen op het

Raadsvoorstel - Financiering aanschaf energie-informatiesysteem

2

energieverbruik en energiekosten.

In dit kader wordt aangenomen dat het energiebeheer blijft plaatsvinden door de energieadviseur bij de Milieudienst.

| Begrotingswijziging voor investeringskrediet | | | | | | | |
|---|------------------------------------|--------------------------------|----------|-----------------|---------------------|----------------------|-----------------|
| Energie-informatiesysteem | | | | | | | |
| | Betrokken dienst(en) | DIA | | | | | |
| | Soort wijziging | uittrekken investeringskrediet | | | | | |
| | Tijdsplanning krediet | 2008-2009 | | | | | |
| | Financiële begrotingswijziging | Lasten | Baten | Saldo | Toevoeging reserves | Onttrekking reserves | Saldo |
| 1.08 | Commerciële Zaken | 107.000 | | -107.000 | | | -107.000 |
| | | | | 0 | | | 0 |
| | Totalen begrotingswijziging | 107.000 | 0 | -107.000 | 0 | 0 | -107.000 |

Gezien het voorgaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 107.000,-- voor een energie-informatiesysteem;
- II. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen ...

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: MD 08.1627197

Registratienummer : GR 08.

Ingekomen op :

Onderwerp: Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen
Delegatiebesluit 2002

Groningen,

Aan de raad,

In dit voorstel wordt aan u een wijziging van de Verordening Algemeen
Delegatiebesluit 2002 voorgesteld. Het gaat hierbij om het delegeren van de
zogenaamde aanvaardbaarheidsbeoordeling, een technisch onderdeel in het politieke
besluitvormingsproces van milieueffectrapporten.

Een milieueffectrapportage (hierna: MER) is een hulpmiddel bij de besluitvorming
over grote projecten/ingrepen. Het doel van een MER is, om in de besluitvorming het
milieubelang - naast alle andere belangen - een volwaardige rol te laten spelen. De
procedure is wettelijk geregeld in de Wet milieubeheer (hierna Wm) en diverse
uitvoeringsbesluiten. In het milieueffectrapport (hierna: MER) worden op een
samenhangende, objectieve en systematische wijze de milieueffecten beschreven die
naar verwachting zullen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit.

Bij het uitvoeren van een besluit-MER kunnen de volgende fasen onderscheiden
worden.

[Fase 1: startnotitie artikel 7.12 Wm.](#)

[Fase 2: zienswijze, advisering en overleg artikel 7.14 Wm.](#)

[Fase 3: richtlijnen.](#)

[Fase 4: het milieueffectrapport.](#)

[Fase 5: aanvaardbaarheidsbeoordeling.](#)

[Fase 6: publicatie milieueffectrapport en ontwerpbesluit.](#)

[Fase 7: inspraak en advisering.](#)

[Fase 8: toetsing door de commissie MER.](#)

[Fase 9: het besluit.](#)

[Fase 10: evaluatie van de milieugevolgen.](#)

De gemeenteraad is bevoegd gezag in die gevallen waarin hij bevoegd is, over de
activiteit waarvoor een MER wordt opgesteld, het besluit te nemen. Een voorbeeld
hiervan is een bestemmingsplan. De wet maakt geen onderscheid in de

Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen ...

2

bevoegdheidstoedeling in de MER-procedure: alle besluiten worden door de raad genomen.

Zonder afbreuk te doen aan de inhoudelijke betrokkenheid van de gemeenteraad kan de procedure een stuk ingekort worden als de tussenstap van de zogenaamde aanvaardbaarheidsbeoordeling aan het college wordt opgedragen. De gemeenteraad houdt de bevoegdheid bij de start en het eind van de procedure: het opstellen van de richtlijnen en het uiteindelijke besluit over het project. Hiermee houdt de raad zijn kaderstellende en sturende rol.

Na delegatie van de aanvaardbaarheidsbeoordeling ziet de procedure er dan als volgt uit.

De gemeenteraad stelt naar aanleiding van de startnotitie, de advisering (door commissie MER en de adviseurs), het overleg met de initiatiefnemer en de zienswijzen van een ieder, de richtlijnen op. Dit moet uiterlijk binnen 13 weken na de openbare kennisgeving van een mededeling of van een voornemen plaatsvinden (artikel 7.15 Wm). In de richtlijnen staat welke alternatieven en welke milieugevolgen en welk detailniveau in het MER moeten worden behandeld. De richtlijnen worden bekend gemaakt aan de initiatiefnemer, de commissie MER, de adviseurs en aan degene(n) die zienswijzen naar voren hebben gebracht. Hiermee stelt de raad het kader vast.

Na indiening beoordeelt het college binnen 6 weken of het MER voldoet aan de richtlijnen (de gewenste inhoud) en wettelijke eisen. Het college kijkt tevens of de aanvraag in behandeling kan worden genomen. Dit is de zogenaamde aanvaardbaarheidsbeoordeling. Deze rol past ook in het duale bestel: het college toetst aan het door de raad vastgestelde kader.

Uiteindelijk neemt de gemeenteraad het besluit over het project. Hij houdt daarbij rekening met de milieugevolgen en de binnengekomen reacties en adviezen. Hij motiveert in het besluit wat er met de resultaten van het MER is gedaan. Verder stelt hij vast wat en wanneer er geëvalueerd moet worden. Hiermee behoudt de raad het primaat.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen Delegatiebesluit 2002 vast te stellen;
- II. de verordening bekend te maken door plaatsing in het gemeentebld en publicatie in de Groninger Gezinsbode.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Verordening Algemeen ...

3

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

Bestuursdienst

Directie BST/S&O/Castelein

Onderwerp Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen
Auditteam Voetbalvandalisme



Bezoekadres
Waaistraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar
vervoer bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u via
0900-92 92

In uw antwoord graag datum
en kenmerk vermelden.

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.
groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
Groningen

| | |
|----------------------|--|
| GRIFFIE | |
| reg.nr. GR08.1660373 | |
| afgk. 12 AUG. 2008 | |
| class. 207.51 | |
| te beh. door: GK | |
| kopie gez. aan: | |

Telefoon 050 367 76 26

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 08.1660025

Datum 12 AUG 2008 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

Bij brief van 4 juli 2008 (BD 08.1651175) hebben wij u het rapport van het Auditteam Voetbalvandalisme toegezonden over de brand in de Euroborg op 13 april 2008. In de brief hebben wij aangegeven dat een plan van aanpak zou worden opgesteld waarin de conclusies en aanbevelingen uit het rapport worden uitgewerkt. Bijgaand sturen wij u het plan van aanpak waarin met name de aanbevelingen worden uitgewerkt die de gemeente direct raken.

Zowel FC Groningen als de NV Euroborg hebben aangegeven zich te kunnen vinden in de maatregelen die in het plan van aanpak genoemd worden. Op 15 augustus 2008 vindt nog nader overleg plaats tussen FC Groningen, NV Euroborg, politie en de brandweer over de uitvoering van het plan van aanpak, voor zover dat betrekking heeft op de fysieke aanpassingen die worden voorgesteld.

Daarnaast zijn FC Groningen en de NV Euroborg op dit moment bezig om de aanbevelingen uit het rapport uit te werken die enkel voor hen van toepassing zijn.

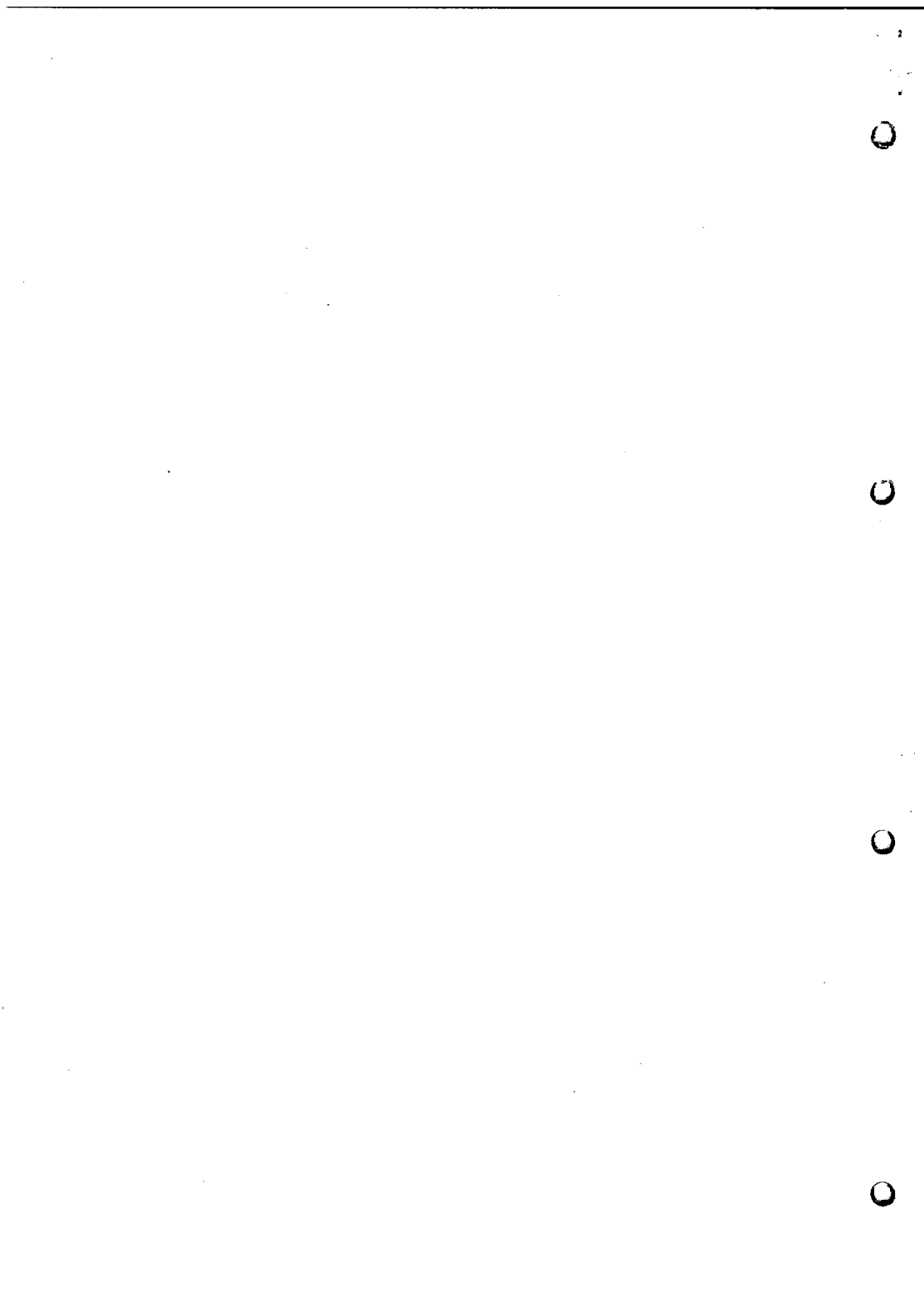
Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...



**PLAN VAN AANPAK UITWERKING AANBEVELINGEN AUDITTEAM
VOETBALVANDALISME, Euroborgstadion**

1. Inleiding

Op zondag 13 april 2008 brak kort voor de competitiewedstrijd FC Groningen – Ajax brand uit voor en op de Noord-tribune van het Euroborgstadion. In zijn brief van 14 april 2008 (BD08.1617066) heeft de burgemeester u geïnformeerd over de op dat moment bekende feiten en de vervolgstappen.

Een belangrijke vervolgstap is geweest dat de burgemeester op 13 april 2008 het Auditteam Voetbalvandalisme heeft gevraagd nader onderzoek te doen naar de toedracht van de brand, de vraag of de betrokken organisaties passend hebben gereageerd en de vraag of de veiligheidsvoorzieningen adequaat hebben kunnen functioneren.

Op 4 juli 2008 heeft mevrouw M. Vliegthart het rapport van het Auditteam gepresenteerd en aangeboden aan de burgemeester en de algemeen directeur van FC Groningen. Bij brief van 4 juli 2008 (BD06.1651175) bent u hierover geïnformeerd en heeft u het rapport ontvangen. In die brief is gemeld dat er hard gewerkt wordt aan een plan van aanpak waarin de aanbevelingen van het Auditteam van een uitwerking zullen worden voorzien. Dat plan van aanpak leggen wij hierbij aan u voor.

Over de inhoud van dit plan is inmiddels ook overleg geweest met FC Groningen en NV Euroborg. Beide partijen hebben laten weten in te kunnen stemmen met de voorgestelde verbeteringen, en bereid te zijn medewerking te verlenen aan de realisering daarvan.

De tien conclusies, zoals verwoord op de bladzijden 42 tot en met 49 van het rapport van het Auditteam, worden door ons gedeeld. FC Groningen, de gemeente, de politie en NV Euroborg zullen lering moeten trekken uit de bevindingen van het Auditteam. We spreken daarom ook onze waardering uit voor het feit dat FC Groningen reeds bij de aanbidding van het rapport van het Auditteam nadrukkelijk te kennen heeft gegeven dat zij verantwoordelijkheid zal nemen voor de zaken die hen aangaan.

De aanbevelingen in het rapport maken duidelijk dat er nog het een en ander valt te verbeteren aan de samenwerking tussen de ketenpartners, in het bijzonder tussen de brandweer en FC Groningen. Maar ook de overige ketenpartners dienen zich de kritiek op de informatie-uitwisseling en de onduidelijke afbakening van ieders verantwoordelijkheden aan te trekken.

De conclusies 1 tot 5 nemen wij daarbij voor kennisgeving aan omdat ze geen aanleiding geven tot het nemen van maatregelen. Voor zover nodig vindt wel overleg plaats met FC Groningen over de door hen aan de conclusies te verbinden maatregelen.

In conclusie 9 complimenteert het Auditteam alle betrokkenen met de voorbereiding van de wedstrijd waar het gaat om het voorkomen van wangedrag en confrontatie van en tussen supportersgroepen. Wij zijn hier verheugd over.

In conclusie 10 wordt het dilemma tussen safety (primaire veiligheid toeschouwers) en security (voorkomen wangedrag supporters) geschetst. In de uitwerking van de aanbevelingen komen we hierop terug. Daarbij moet worden opgemerkt dat de bestrijding van voetbalgeweld die de openbare orde raakt (security), soms eisen stelt die tegengesteld zijn aan die van de brandveiligheid (safety). De drie instrumenten die ons ter beschikking staan om beide invalshoeken (safety én security) goed met elkaar in verband te brengen zijn:

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

- gebouw en techniek;
- (instructies aan) personeel;
- regievoering en bediening vanuit de commandokamer.

In hoofdstuk 2 van dit plan van aanpak geven wij een beschrijving van de uitwerking die door ons aan de aanbevelingen zal worden gegeven. De nadruk zal daarbij liggen op de aanbevelingen die de gemeente raken. Vanzelfsprekend hebben wij voor de samenhang afstemming gepleegd met de bevindingen en maatregelen die de overige ketenpartners betreffen.

De uitwerking van een deel van de aanbevelingen, de fysieke aanpassingen, zal voor zover relevant verwerkt moeten worden in een wijziging van de bestaande gebruiksvergunning. Voor een ander deel zal vastlegging plaats vinden in andere documenten, zoals het Bedrijfs hulpverleningsplan van FC Groningen en in het "Convenant Betaald Voetbal", waarin afspraken tussen FC Groningen, gemeente, politie en Openbaar Ministerie zijn vastgelegd.

In hoofdstuk 3 geven wij u inzicht in de controles en aanpassingen die inmiddels al zijn uitgevoerd, en in hoofdstuk 4 noemen wij nog een aantal verbeteringen die in aanvulling op de aanbevelingen van het Auditteam zullen worden aangebracht.

Tot slot wijzen wij er op dat de aanvulling op de gebruiksvergunning¹ die nodig is in verband met de uitbreiding van de toeschouwerscapaciteit, een uitdrukkelijke voorwaarde is voor het kunnen spelen van de eerste wedstrijd in de Euroborg op 4 september a.s.. Voor zover de overige voorgestelde maatregelen en verbeteringen die in dit plan van aanpak worden genoemd op 4 september 2008 nog niet zijn gerealiseerd, geldt dat organisatorische en personele maatregelen worden genomen die afdoende de veiligheid garanderen.

In bijlage 1 treft u een overzicht aan van de relevante wet- en regelgeving.

In bijlage 2 vindt u de bestaande tekst van het Bedrijfs hulpverleningsplan en de voorgestelde wijzigingen daarin.

2. De uitwerking van de aanbevelingen van het Auditteam.

Het Auditteam heeft in totaal 5 aanbevelingen gedaan die, op een paar details na, allemaal door ons zijn overgenomen en uitgewerkt. We laten echter daarbij aanbeveling 5, betreffende de stadionstoeltjes, verder buiten beschouwing. Het Auditteam adviseert de Minister van Volksgezondheid in die aanbeveling verdergaand landelijk onderzoek te doen naar de kwaliteit van stadionstoeltjes. Het vervolg daarop wachten we af.

De overige vier aanbevelingen van het Auditteam zullen we hieronder letterlijk herhalen (*cursief en vet*), zodat makkelijker de aansluiting met de concrete maatregelen kan worden gemaakt.

Ook geven we aan op welke conclusie(s) van het Auditteam de uitwerking van de betreffende aanbeveling betrekking heeft.

We maken nog een opmerking vooraf. Terecht constateert het NIFV op bladzijde 13 dat "het stadion voldoet aan de meest moderne normen, waaraan voldaan kan worden, alle comfort biedt en beschikt over de allernieuwste technieken".

¹ De bestaande vergunning is door de brandweer wel degelijk ter beschikking van het Auditteam gesteld, zo wordt ook bevestigd in een erratum van dat team.

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

Dit is tijdens de controles die in het kader van de samenstelling van dit plan van aanpak in het Euroborgstadion zijn uitgevoerd, opnieuw gebleken. De uitwerking van de aanbevelingen komt dan ook vooral neer op de precisering, verduidelijking, vastlegging en heroverweging van eerder gemaakte veronderstellingen en keuzes bij het ontwerp van het brandveiligheidsplan en bij het dilemma tussen safety en security.

AANBEVELING 1

“De inhoud van overleggen en de gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd en verspreid onder de relevante verantwoordelijke functionarissen van de Groningse ketenpartners. Aard en inhoud van acties dienen per definitie gecommuniceerd te worden met ketenpartners, aangezien deze een afwijking vormen op de gebruikelijke gang van zaken”.

Deze aanbeveling is gebaseerd op **conclusie 6**: *“De communicatie tussen de ketenpartners in Groningen wordt onvoldoende schriftelijk vastgelegd. De mate waarin betrokken partijen (FC Groningen, brandweer, politie en gemeente) voor adviezen en operationele afspraken vertrouwen op mondelinge contacten zonder schriftelijke vastlegging, brengt risico's met zich mee voor de kwaliteit van de uitvoering van het veiligheidsbeleid”.*

UITWERKING

Ruim voorafgaand aan een wedstrijd vindt altijd de zgn. wedstrijdbespreking plaats. In dat overleg wordt o.a. gesproken over de potentiële risico's die er ten aanzien van de betreffende wedstrijd te verwachten zijn, en worden afspraken gemaakt over de voorwaarden, waaronder de wedstrijd gespeeld mag worden. Aan de wedstrijdbespreking werd tot nu toe alleen deelgenomen door FC Groningen en de politie.

Besloten is dat voortaan ook de brandweer, het GHOR en de Bestuursdienst aan de wedstrijdbespreking deel zullen nemen. De naam van het overleg zal wijzigen in **“multidisciplinair afstemmingsoverleg”**. Dit overleg moet gaan functioneren als het knooppunt van informatieoverdracht. Niet alleen naar en van de ketenpartners, maar ook verticaal, binnen de organisaties, waarvan de vertegenwoordigers aan dat overleg deelnemen. Langs die lijn zal de politie ook de burgemeester informeren.

Ook de eventuele aangekondigde sfeeracties van supporters zullen onderwerp van bespreking in het overleg moeten zijn.

Om als informatieknooppunt te kunnen functioneren moeten alle afspraken (bilateraal, telefonisch, enz.) die buiten het afstemmingsoverleg om gemaakt zijn of worden, schriftelijk aan het secretariaat van het overleg gemeld worden. De Bestuursdienst functioneert in dat verband als secretariaat, draagt zorg voor doorgeleiding van alle relevante informatie naar het overleg en voor de verslaglegging van de overleggen. FC Groningen zal functioneren als voorzitter van het overleg.

Aan het overleg zal worden deelgenomen door de operationeel leidinggevenden van politie, brandweer, GHOR, FC Groningen (voorzitter) en de Bestuursdienst (secretaris).

Deze nieuwe aangescherpte werkwijze zal vastgelegd worden in het **“Convenant betaald voetbal”**.

AANBEVELING 2

“Brandweer Groningen en FC Groningen maken heldere afspraken over samenwerking, beleidsmatig zowel als operationeel, en voegen deze afspraken toe aan het lokale convenant”.

De aanbeveling is gebaseerd op **conclusie 7**: *“ De ketenpartners brandweer en FC Groningen missen een heldere set aan samenwerkingsafspraken.*

UITWERKING

Met de instelling van het “ multidisciplinair afstemmingsoverleg” als uitwerking van aanbeveling 1, zal de samenwerking en het maken van afspraken tussen de brandweer en FC Groningen naar verwachting al sterk verbeteren.

Verder zullen ter vastlegging van de samenwerking aan het “Convenant betaald voetbal” de volgende afspraken worden toegevoegd:

- FC Groningen is verantwoordelijk voor de naleving van de aan de gebruiksvergunning verbonden voorwaarden en dient zelf zorg te dragen voor controle op die naleving;
- FC Groningen dient alle verzoeken tot afwijking van de gebruiksvergunning tijdig en schriftelijk bij de brandweer in te dienen. De brandweer zal schriftelijk laten weten of de afwijking wordt toegestaan. Afschriften van de correspondentie dienen aangeleverd te worden bij het secretariaat van het multidisciplinair afstemmingsoverleg;
- De brandweer controleert jaarlijks, aan de hand van het door FC Groningen bijgehouden logboek, of alle voorgeschreven en door een gecertificeerd bedrijf te verrichten controles van alle brandpreventieve installaties en blusmiddelen zijn uitgevoerd.² Voorts controleert de brandweer vanzelfsprekend steekproefsgewijs de naleving van de gebruiksvergunning.
- Alle contacten tussen de brandweer en FC Groningen zullen geregistreerd en gearchiveerd worden door de brandweer.

AANBEVELING 3

“Geadviseerd wordt oefeningen te houden waarin onder andere de ketenpartners geïntegreerd worden ingezet en waarbij o.a. overdrachtssituaties van bevoegdheden en verantwoordelijkheden als oefendoel gelden. Bovendien dient FC Groningen in samenwerking met de andere ketenpartners initiatieven te nemen om het vertrouwen bij beveiligers in het functioneren van de commandokamer te herstellen”.

Deze aanbeveling is gebaseerd op **conclusie 8**: *“ Ten tijde van het incident was niet altijd duidelijk wie de regie in handen had”.*

UITWERKING

Om het risico van rolonduidelijkheid te vermijden zullen voortaan alleen personen met operationele bevoegdheden in de commandokamer aanwezig mogen zijn. Politie, GHOR en FC Groningen wijzen zelf de functionarissen/functies aan die het betreft. Verder wordt ook nog gekeken of er eventueel een fysieke toegangsbeperking mogelijk en wenselijk is.

² Het logboek wordt onder verantwoordelijkheid van FC Groningen bijgehouden in het Euroborgstadion, en daarin worden door de installatiebedrijven de noodzakelijke controles en het onderhoud genoteerd. De brandweer controleert aan de hand van het logboek of die hebben plaats gevonden. Op pagina 31 van het rapport van het Auditteam staat abusievelijk dat de brandweer het logboek maakt.

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

Voor wat betreft de aanwezigheid van een operationeel leidinggevende van de brandweer in de commandokamer, is afgesproken dat deze daar in elk geval aanwezig zal zijn indien de politie daartoe oproept.

Met betrekking tot de operationele samenwerking tussen de ketenpartners geldt dat FC Groningen primair verantwoordelijk is voor de gang van zaken in het stadion, en vanuit die verantwoordelijkheid de maatregelen neemt die nodig zijn om ordeverstoringen te voorkomen. De politie houdt zich in beginsel alleen bezig met het voorbereiden en uitvoeren van maatregelen buiten het stadion. Alleen in geval van calamiteiten treedt de politie en/of de brandweer ook in het stadion op. In het Bedrijfshulpverleningsplan staat daarover nu (nog) het volgende vermeld: "Wanneer de situatie dusdanig is dat de openbare orde in en om het stadion niet meer kan worden gewaarborgd, wordt de leiding door de politie overgenomen. Hetzelfde geldt voor de brandweer in geval van brand".

In de gemeenschappelijke commandokamer zijn dus altijd twee commandolijnen vertegenwoordigd, FC Groningen en de politie. Dit komt de onderlinge informatie-uitwisseling ook ten goede, omdat beslissingen rond de veiligheid binnen het stadion direct kunnen worden beoordeeld op mogelijke effecten buiten het stadion en omgekeerd. Bovendien maken politie en FC Groningen voor een deel gebruik van dezelfde apparatuur (o.a. het cameratoezicht). De informatie-uitwisseling, advisering en afstemming vindt plaats zonder overdracht van verantwoordelijkheden.

De ervaringen van 13 april jl. hebben duidelijk gemaakt dat er, in geval van calamiteiten, onvoldoende duidelijkheid bestaat over de vraag wie, wanneer de verantwoordelijkheid/regie van FC Groningen overneemt voor de veiligheid binnen het stadion. Daarover is nu de afspraak gemaakt dat de politie, wanneer de situatie dusdanig is dat de openbare orde en veiligheid in en om het stadion niet meer te waarborgen is, dan altijd de leiding over zal nemen van FC Groningen. De politie kan dit uit eigen beweging doen, en moet het doen als FC Groningen het verzoek daartoe doet. Het moment van overdracht moet zo duidelijk mogelijk worden gemarkeerd.

Omdat een brand in bijna alle gevallen ook openbare orde problemen met zich mee brengt, zal de politie ook in geval van een brand de leiding van FC Groningen overnemen.

Deze aangescherpte afspraken zullen worden verwerkt in het te actualiseren Bedrijfshulpverleningsplan (bijlage 2). In onderzoek is nog de vraag of met een andere inrichting van de commandokamer, dan wel met de aanwijzing van een ander vertrek, ook de overgang van verantwoordelijkheid fysiek beter zichtbaar gemaakt zou kunnen worden.

Oefeningen

Op blz. 37 van het rapport van het Auditteam wordt een opsomming gegeven van de oefeningen die de afgelopen jaren in het Euroborgstadion zijn gehouden. Daar uit blijkt dat het voor een groot deel sectorale oefeningen betreft. Om de multidisciplinaire inzet en de overdrachtssituaties van bevoegdheden en verantwoordelijkheden beter te borgen zullen de oefeningen daar voortaan veel meer op gericht worden. Daarom zal door het multidisciplinaire afstemmingsoverleg 1 oefening per jaar worden gepland, waarin ruim aandacht zal zijn voor deze aspecten. De opzet van de oefeningen en de deelnemende ketenpartners worden door de politie, namens dat overleg, aan de burgemeester gemeld. Een dergelijke oefening was gepland voor mei 2008 en is toen uitgesteld. Deze zal nu in het najaar van 2008 worden gehouden.

AANBEVELING 4

In het kader van het verhogen van de brandveiligheid, beveelt het Auditteam NV Euroborg en/ of FC Groningen in totaal zeven maatregelen aan. Bij de uitwerking daarvan speelt met name het dilemma tussen safety en security: dit kan leiden tot tegenstrijdige eisen. We proberen die invalshoeken zo goed mogelijk te verenigen door een afgewogen inzet van de drie instrumenten: gebouw/techniek, de instructie aan het personeel en de commandokamer. Die afweging en keuzes zijn uiteraard ook gemaakt bij het ontwerp van het stadion. Daarbij is toen advies ingewonnen bij een externe brandveiligheidsadviseur (DGMR).

In de hieronder volgende tekst van aanbeveling 4 hebben wij de onderdelen van de aanbeveling van het Auditteam genummerd, zodat de relatie met de bevindingen van het NIFV (Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid – bijlage 5 van het rapport van het Auditteam) beter kan worden gelegd.

“Gericht op het verhogen van de brandveiligheid, beveelt het Auditteam FC Groningen de volgende maatregelen aan:

- 4.1. De trappenhuizen worden voorzien van deuren die open gaan door er tegen aan te lopen (in de vluchtrichting).*
- 4.2. De nooddeuren van de tweede ring zijn direct te openen in geval van nood. Misbruik kan worden tegen gegaan door hier beveiligers te positioneren tijdens de wedstrijden.*
- 4.3. Op de bovenste ring worden blusmiddelen aangebracht.*
- 4.4. De instructies voor het hanteren van de blusmiddelen worden gecorrigeerd en daadwerkelijk geoefend (aanbeveling 7 van het NIFV).*
- 4.5. Beveiligers van de sector Noord worden in staat gesteld de brede lexan deur naar uitgang 2 in geval van nood direct te openen.*
- 4.6. Aan de inspecties van de blusmiddelen, zoals deze worden verricht door gecertificeerde bedrijven, wordt toetsing op praktische werking toegevoegd.*
- 4.7. Ook de aanbevelingen uit het rapport van het NIFV die betrekking hebben op andere voorzieningen (zoals de RWA-installatie en blusmiddelen dienen te worden overgenomen.”*

Aanbeveling 4³ is door het Auditteam niet gekoppeld aan een concrete conclusie, maar komt voort uit een op blz. 43 van het rapport gegeven beschouwing van de knelpunten in de inrichting, de voorzieningen en de blusmiddelen.

UITWERKING

Aanbevelingen 4.1, 4.2 en 4.5

Tijdens de bouw van het stadion hebben opdrachtgever, brandweer, ontwikkelaar en aannemer samen met DGMR de vluchtwegen, de brandweertoegangen en bijbehorende voorzieningen van het kerngebouw nader onderzocht. Op basis van een afgewogen mix tussen safety en security is voor alle deuren vastgelegd, welk doel ze dienen en welk sluitmechanisme hierop gemonteerd moest worden. Dit is in de vorm van een overeenkomst vastgesteld op 21-4-2005 en deze overeenkomst is onderdeel van de gebruiksvergunning. Op de eis dat vluchtdeuren altijd direct te openen moeten zijn voor vluchtende personen is in richtlijn “Brandbeveiliging Voetbalstadions” in hoofdstuk 6 expliciet een ontheffingsmogelijkheid opgenomen, indien deze deuren centraal ontgrendeld kunnen worden

³ Het Auditteam richt de aanbeveling tot FC Groningen; formeel dient de aanbeveling zich echter te richten tot NV Euroborg.

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

vanuit een permanente controlepost, van waaruit men een goed overzicht heeft over het veld en het publiek (zie 4.3.5, blz. 19, Brandbeveiliging voetbalstadions).

Naar aanleiding van het rapport van het Auditteam heeft de brandweer op 16 juli 2008 een schouw gehouden bij alle deuren in het stadion die als vluchtroute gebruikt worden door FC Groningen.

Op advies van de brandweer staan wij nog steeds achter het destijds opgestelde ontsluitingsschema. Maar de brandweer heeft ons daarbij wel geadviseerd dat een aantal deuren aangepast zou moeten worden, en dat advies nemen wij over. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- De twee nooddeuren (vak AA en XX) van de 2^e ring naar het kerngebouw (aanbeveling 4.2) worden voorzien van een sluitmechanisme, met 1 minuut vertraging, dat ook bij druk op de deur zal functioneren. De nooddrukknop ter plaatse deed en doet na 1 minuut de deur openen, tenzij de commandokamer binnen die tijd op grond van cameratoezicht anders beslist. Er zal een voorziening toegevoegd worden, waarmee vanuit de commandokamer ook direct, dus zonder vertraging, die twee deuren zal kunnen openen.
- De sluitmechanismen van de segmentscheidingen (dit zijn de lexan wanden op noord en oost, en de lexan deuren op de tweede ring en bij het gastenvak worden dusdanig aangepast, dat deze ook blijven werken op het moment dat er druk op deze wanden wordt uitgeoefend (aanbeveling 4.5). Er blijven bij deze wanden en deuren continue beveiligers aanwezig met portofoon en sleutel, zodat zij in opdracht van een daartoe bevoegde functionaris in de commandokamer deur en wand altijd kunnen openen indien de techniek zou falen⁴. Tenslotte blijft het ook mogelijk dat vanuit de commandokamer die wanden en deuren zonder vertraging worden ontgrendeld.
- Van de deuren bij de ingangen 1,2,3 en 4 zullen de vastzetinrichtingen, die later zijn aangebracht om in geopende stand de doorstroming te bevorderen, verwijderd worden, omdat deze het functioneren van de deuren in gesloten stand zouden kunnen belemmeren.

Uitwerking aanbeveling 4.3

In het Brandveiligheidsplan Kerngebouw stadion Euroborg Groningen, dat onderdeel is geweest van de bouwaanvraag en ook is opgenomen als bijlage I van de gebruiksvergunning staat onder 5.1:

"De tribunes bevinden zich in de buitenlucht. De kans op een grote brand op de tribune is, mits aan een aantal randvoorwaarden met betrekking tot de toegepaste bouwmaterialen wordt voldaan, niet of nauwelijks aanwezig. Dit is ook het uitgangspunt bij de bepaling van de voorzieningen volgens de richtlijn "Brandveiligheid Voetbalstadions". Een brandcompartimentering van de tribunes is dan ook niet aangebracht. Randvoorwaarden voor de toegepaste materialen zijn:

- *De brandvoortplantingsklasse T1 voor vloeren en bovenzijde van trap treden en brandvoortplantingsklasse 2 voor de overige constructieonderdelen (onder andere wanden en plafond);*
- *De tribunestoeltjes mogen niet brandgevaarlijk zijn. Te beoordelen volgens bijlage I van de betreffende uitgave "Brandbeveiliging Voetbalstadions";*

⁴ In tegenstelling tot de opmerking die daarover gemaakt wordt op blz. 34 van het rapport van Auditteam, konden en kunnen de loopdeuren in de lexan wanden en de wanden zelf van beide zijden ontgrendeld worden. Dit geldt ook voor lexan deuren op de 2^e ring.

- *Geen variabele vuurbelasting op de tribunes zodat er geen vuurbelasting aanwezig is die kan zorgen voor een grote brand op de tribune."*

Wij staan nog steeds achter dit uitgangspunt en achten het, mits geen brandbaar materiaal in het stadion wordt gebracht, dus niet aannemelijk dat er een grote brand op de tribune kan ontstaan. De aanwezige brandslanghaspels op de omloop zijn dan ook uitsluitend bedoeld voor het blussen van brandjes op de omloop en in de aangrenzende horeca verkooploketten.

In de richtlijn "Brandbeveiliging Voetbalstadions" staat in 2.3.1: "Er moet echter rekening gehouden worden met moedwillig gestichte brandjes, vreugdevuren enz. waarbij meegebrachte spandoeken e.d. in brand worden gestoken". Er moeten daarom aanvullend op de 1^e en 2^e ring kleine blusmiddelen geplaatst worden die dergelijke kleine brandjes in de kiem kunnen smoren. Op die plaatsen waar op de tweede ring uitgifteloketten aanwezig zijn, zijn voor het bestrijden van een beginnende brand al brandslanghaspels en brandblussers aanwezig. Ook hier zouden voor de tribune nog aanvullend kleine blusmiddelen geplaatst moeten worden. Voor de keuze en het plaatsen van deze kleine blusmiddelen zal overleg plaats vinden tussen FC Groningen, Politie en Brandweer om een goede afweging te maken tussen safety en security.

Uitwerking aanbeveling 4.4

Het geven van instructies en het beoefenen van de blusmiddelen behoort tot de verantwoordelijkheid van FC Groningen. Het advies om meer uitgebreide instructies op de brandslanghaspels van de omloop aan te brengen nemen wij in verband met security niet over.

Uitwerking aanbeveling 4.6

Omdat in de brandslanghaspels op de omloop, met name vanwege security en vorstgevaar, tussenkleppen zijn aangebracht, zal de inspectie hiervan maandelijks (gebeurt nu jaarlijks) worden uitgevoerd door een gecertificeerd bedrijf. Bij deze controle worden deze blusmiddelen ook daadwerkelijk getest. Dit is inmiddels door FC Groningen opgedragen aan hetzelfde bedrijf dat maandelijks de sprinklerinstallatie controleert en test. De brandweer controleert dit jaarlijks aan de hand van het logboek. De overige blusmiddelen worden, overeenkomstig de regelgeving, jaarlijks getest.

Uitwerking aanbeveling 4.7

De aanbevelingen uit het rapport van het NIFV die betrekking hebben op andere voorzieningen zijn:

- 4.7.1 een herberekening van de RWA-installatie (aanbeveling 2 NIFV)
- 4.7.2 reparatie van de hydrant (brandkraan) (aanbeveling 3 NIFV)
- 4.7.3 sturing Brandslanghaspels op de omloop (aanbeveling 4 NIFV)
- 4.7.4 vluchtrouteaanduidingen controleren (aanbeveling 5 NIFV).

Uitwerking aanbeveling 4.7.1

Bij de berekening van de omvang en capaciteit van de Rook en Warmte Afvoerinstallatie (RWA) is uitgegaan van twee brandscenario's (zie hfst. 6 van het Brandveiligheidsplan Kerngebouw stadion Euroborg Groningen): in de eerste plaats brand in een fysiek afgesloten ruimte, grenzend aan de omloop (horeca verkoopruimten) en ten tweede brand op de omloop zelf (tijdelijke stand, mobiele verkooppunt, afvalbakken etc.). Bij aanbeveling 4.3 is aangegeven dat in het brandveiligheidsplan niet wordt uitgegaan van een grote brand op de tribune. Vanuit dit vastgestelde uitgangspunt is dat scenario niet meegenomen in de

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

berekening van de RWA installatie⁵. Voor het veilig en het rookvrij kunnen vluchten is dus een RWA installatie aanwezig (gebaseerd op genoemde scenario's) en zijn de omloop en de aangrenzende verkooppunten voorzien van een sprinklerinstallatie. De berekening van de RWA installatie is ook opgenomen in het genoemde brandveiligheidsplan. Adviesbureau DGMR is verzocht een en ander nogmaals te berekenen en te toetsen.

Uitwerking aanbeveling 4.7.2 en 4.7.3

Voor de uitwerking van deze aanbevelingen wordt verwezen naar hetgeen hierover opgemerkt wordt in hoofdstuk 3 van deze nota.

Uitwerking aanbeveling 4.7.4

Vluchtroutes worden aangeduid in groen-witte kleuren, zoals voorgeschreven in NEN-normen 6088 en 1838. Door de gekozen kleurencombinatie in het Euroborgstadion (ook groen/wit) kunnen de vluchtrouteverwijzingen minder opvallen.

De NV Euroborg heeft al opdracht verstrekt om de huidige situatie te toetsen aan de zichtbaarheids- en herkenningseisen en zal, waar nodig, aanpassingen doen.

3. Controles en correcties die inmiddels al zijn uitgevoerd.

Op 16 juli 2008 heeft de brandweer nader onderzoek verricht naar alle deuren van het stadion, toegespitst op de vluchtroutes en op de aanbevelingen van het Auditteam en het NIFV. De uitkomsten zijn deels betrokken bij de uitwerking van de aanbevelingen in het voorgaande hoofdstuk. Verder waren de uitkomsten voor de brandweer aanleiding om betrokken partijen, op basis van voortschrijdend inzicht en in aanvulling op de aanbevelingen van het Auditteam, een aantal extra aan te brengen verbeteringen te adviseren. We komen daar in hoofdstuk 4 op terug.

Op 17 juli 2008 is in het stadion door inspecteurs van Bouw- en woningtoezicht, in samenwerking met de brandweer, gekeken naar eventuele afwijkingen in de bouwkundige praktijk ten opzichte van de oorspronkelijke en later verleende vergunningen (het overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 1).

Toegesplitst op de brandveiligheid zijn geen afwijkingen geconstateerd. Eerdere niet bouwvergunningplichtige wijzigingen zijn steeds in overleg met de Brandweer uitgevoerd.

De problemen met de hydrant zijn inmiddels opgelost (aanbeveling 4.7.2). Ter voorkoming van bevriezingsgevaar is bij de aanleg gekozen voor een verbinding met de parkeergarage en voor een klep naar het waterleidingsstelsel van het stadion. Deze klep wordt gestuurd vanuit de brandmeldinstallatie in de garage.

De brandweer heeft gehandeld overeenkomstig het aanvalsplan en die procedure.

De klep bleek verkeerd gemonteerd⁶; hierdoor duurde het langer voordat er waterdruk op de bewuste brandkraan kwam. Het euvel is hersteld, de werking gecontroleerd en in orde bevonden. Bovendien is er voorlopig permanente waterdruk op deze brandkraan gezet.

⁵ Indien het scenario van een grote brand op de tribune wel meegenomen zou moeten worden, houdt dat in dat de tribunes opgedeeld zouden moeten worden in brandcompartimenten van maximaal 1000 m² met brandwerende scheidingen van minimaal 60 minuten (of een aan te tonen gelijkwaardige oplossing zoals sprinklers).

⁶ Als precisering bij punt 55 op blz. 17 wordt vermeld dat de klep eerder in 160 secondes van geheel dicht naar geheel open ging.

De VVE Euroborg zal zorgdragen voor verwijdering van de tussenschakel via de parkeergarage. De brandweer kan dan zelf de klep bedienen en zal jaarlijks de werking controleren.

De sturing van de brandslanghaspels (aanbeveling 4.7.3) bleek een probleem in de software. Dit is onmiddellijk na brand op 13 april jl. hersteld. Verder is in overleg tussen de brandweer en NV Euroborg/FC Groningen afgesproken om de sturing van de brandslanghaspels rechtstreeks aan de brandmeldinstallatie te koppelen, en het functioneren van de haspels maandelijks te laten controleren. FC Groningen heeft daartoe inmiddels opdracht gegeven aan een gecertificeerd bedrijf.

4. Aanvullende conclusies en de daaruit voortvloeiende maatregelen.

Crisismanagement

In geval van een grootschalige/langdurige calamiteit zal het crisismanagement van de gemeente in werking treden. Voor wat betreft de beleidsmatige en operationele samenwerking tussen de ketenpartners zal er dan conform dat systeem gewerkt gaan worden. Dat betekent dat de totale leiding overgenomen gaat worden door het Beleidsteam, dat functioneert onder voorzitterschap van de burgemeester. Zo staat dat thans beschreven in het Bedrijfs hulpsverleningsplan. Wij zien geen reden dat te wijzigen. Het Operationeel Team zal dan functioneren vanaf de Sontweg. Het COPI zou ondergebracht kunnen worden in de commandokamer, tenzij dat om veiligheidsredenen ongewenst is..

Indien de burgemeester aanwezig is in het Euroborgstadion en er is sprake van een niet-grootschalige en, naar verwachting, kortdurende calamiteit, dan zal hij in het stadion blijven en de leden van de driehoek en andere relevante functionarissen om zich heen verzamelen. Voor hen is dan het oude spelershome, dat verbindingen heeft met de commandokamer, beschikbaar als werkruimte. Ook in die situatie zal, mits veiligheidsredenen dat ongewenst maken, het COPI ondergebracht kunnen worden in de commandokamer.

C2000

In het rapport van het Auditteam wordt het niet genoemd, maar het is bekend dat er in en rond het Euroborgstadion niet overal voldoende dekking is voor C2000. Er zal technisch onderzoek verricht worden naar de vitale locaties waarvan de verbindingen nu niet optimaal zijn, en waarvan de hulpdiensten zeggen dat dat wel noodzakelijk is. Ook de verbindingen binnen de organisatie van FC Groningen geeft op een aantal plaatsen onvoldoende dekking. Ook daarin zullen aanpassingen gepleegd moeten worden om tot een betere dekking te komen.

Extra maatregelen op basis van de op 16 juli jl. uitgevoerde schouw

Wij wezen er in hoofdstuk 3 al op dat een 16 juli jl. uitgevoerde schouw door de brandweer heeft geresulteerd in het advies, in aanvulling op de aanbevelingen van het Auditteam, een aantal extra verbeteringen aan te brengen. Wij hebben dat advies overgenomen en het betreft de volgende verbeteringen:

- De vluchtdeuren vanuit het supportershome naar de trappenhuizen zullen voorzien worden van een (vlucht)deurontsluiting die open gaat door tegen de deur aan te drukken omdat in deze ruimte direct veel mensen zich voor een deur kunnen ophopen.
- De vluchtdeuren vanuit de "nieuwe" ABN-AMRO lounge op de 1^e verdieping naar de trappenhuizen worden voorzien van een (vlucht)deurontsluiting die

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

open gaat door tegen de deur aan te drukken omdat in deze ruimte direct veel mensen zich voor een deur kunnen ophopen.

- De interne deuren van de lounge op de begane grond moeten worden voorzien van een (vlucht)deurontsluiting die open gaat door tegen de deur aan te drukken, omdat in deze ruimte direct veel mensen zich voor een deur kunnen ophopen.

De technische uitvoering van deze aanpassingen zal in overleg met de eigenaar/gebruiker en zijn brandpreventieadviseur worden bepaald.

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

Bijlage 1

OVERZICHT VAN DE REGELGEVING VAN TOEPASSING OP HET EUROBORGCOMPLEX:

Bouwbesluit

- voorschriften uit het oogpunt van veiligheid
- voorschriften uit het oogpunt van gezondheid
- voorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid

Het bouwbesluit vormt de basis voor de bouwplantoets, vergunningverlening en eventuele handhaving

Bouwvergunningen

Het stadion zelf:

| nummer | onderwerp |
|-----------|--|
| 200301144 | Hoofdvergunning kerngebouw |
| 200401875 | bioscoop |
| 200402331 | expositieruimte |
| 200404260 | Hotelvakschool |
| 200502936 | amusementscenter |
| 200505660 | Health center met restaurant en kapper |
| 200603169 | 2 videowalls en 2 geluidsinstallaties |
| 200602146 | Plaza Sportiva |
| 200604796 | wokrestaurant |
| 200606204 | vide in bestaand horeca-gebouw |
| 200700587 | extra uitgifte balie (horeca) |
| 200700814 | vochtvanger |
| 200702177 | wijzigen ZO gevel (toegang traforuimte) |
| 200703135 | wijzigen kantoorgedeelte in horecaruimte |
| 200704378 | wijzigen deel stadion in school |
| 200706418 | dug-out oefenveld |
| 200801320 | vergroten tribune |
| 200802788 | vergroten uitgifte balie (horeca) |

Aanpalend aan het stadion:

| nummer | onderwerp |
|-----------|---|
| 200404360 | winkelgebouw (Jumbo) |
| 200501873 | oprichten parkeergarage onder Euroborg. = parkeergarage v.d. woontorens |
| 200503836 | voetgangerstunnel NW zijde |
| 200505147 | voetgangerstunnel ZO zijde |
| 200600126 | dakopbouw Jumbo |
| 200601147 | Jumbo |
| 200603958 | Stoker en Brander toren 2 |
| 200603962 | Stoker en Brander toren 1 |
| 200604871 | betonwand (bescherming gastspelers) |
| 200704074 | tijdelijk strandpaviljoen |
| 200803567 | vergroten opslagruimte |

Bouwverordening (H 6. Brandveilig gebruik)

- gebruiksvergunning

Drank- en horecawet (toezichthouder VWA)

- Drank en horecavergunning

APVG (toezichthouder gemeente)

- exploitatievergunning drank- en horeca

Raadsvoorstel - Plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Auditteam ...

Wet Milieubeheer (toezichthouder gemeente)

- vetvangputten, afvoer kook/frituur lucht etc.

ARBO wet (arbeidsinspectie)

- BHV plan

Pseudoregelgeving:

- Brandveiligheidseisen m.b.t. toeschouwersaccomodaties, inspectie v.h. Brandweerwezen BIZA, januari 2008
- Aanbevelingen v.e. veilig voetbalstadion, Min. WVC, 1991
- Brandveiligheidsinstallaties, NVBR, sept. 2002

Handboek Veiligheid van de KNVB

- veiligheidsbeleid

(Lokaal) Convenant betaald voetbal (Basis beleidskader bestrijding voetbalvandalisme en geweld)

Bedrijfs hulpverleningsplan FC Groningen

Intern handboek FC Groningen

- beschrijving taken en verantwoordelijkheden medewerkers
- gedragsregels

Huisreglement FC Groningen

- regelt rechten en verplichtingen supporters

Draaiboek voor de wedstrijdorganisatie (specifiek voor elke wedstrijd)

Veiligheidsverklaring Euroborgstadion.

Bijlage 2

Blz. 3, Bedrijfs hulpverleningsplan, deel II, vet gedrukt is de voorgestelde tekstwijziging.

BHV-er. Deze wordt aangewezen door het sector hoofd.

De beslissing tot ontruimen wordt genomen door de het coördinatieteam plaats incident.

Het coördinatieteam plaats incident (zogenoemde CORT) bestaat uit:

- Veiligheidscoördinator van FC Groningen
Mobiel: zie draaiboek wedstrijddag (kopje relevante telefoonnummers)
Portofoon: VC
- Algemeen Commandant van de Regiopolitie Groningen
(Wanneer er geen Algemeen Commandant aanwezig is, wordt zijn plaats ingenomen door een Operationeel Commandant van de Regiopolitie Groningen.
- Dienstdoende Officier van Dienst Geneeskundig
- De Security Manager van FC Groningen.

De leiding van de ontruiming is in handen van het CORT. De veiligheidscoördinator is tijdens wedstrijden in de commandoruimte van het Euroborg Stadion aanwezig en continue bereikbaar, zowel telefonisch als via de portofoon. In bepaalde situaties laat de Veiligheidscoördinator zich vertegenwoordigen door de Supervisor Beveiliging, die vanaf opening stadion aanwezig is in de commandoruimte.

Eenzijds staat de veiligheidscoördinator (supervisor beveiliging) via de portofoon in verbinding met de Beveiligingsorganisatie van FC Groningen. Het aanwezige EHBO-personeel en Regionaal Ambulance Vervoer (= Ambulancedienst) wordt aangestuurd door de OVD-G. De veiligheidscoördinator staat zowel lijfelijk in verbinding met de politie en telefonische met overige externe participanten zoals brandweer etc..

De politie is vertegenwoordigd in de commandokamer dan wel in het CORT (= COPI) vanuit diens verantwoordelijkheid voor de commandovoering buiten het stadion, en ook voor afstemming met FC Groningen als het gaat om de situatie in het stadion. Wanneer de situatie dusdanig is dat de openbare orde in en om het stadion niet meer te waarborgen is, dan wordt de leiding door de politie overgenomen. De politie kan dit uit eigen beweging doen, en moet het doen als FC Groningen het verzoek daartoe doet. Het moment van overdracht wordt zo duidelijk mogelijk gemarkeerd.

Ingeval van (ernstige) gewonden krijgt de OVD-G de informatie door van de coördinator EHBO. De OVD-G stuurt het beschikbare ambulancepersoneel aan (mobiele telefoon of via C2000). De ophelpplaats van de ambulance is nabij de zogenoemde Kolenmuur.

NB: De vet aangegeven tekstwijziging ziet alleen op de op blz. 5 beschreven overdrachtssituatie van de verantwoordelijkheid tussen FC Groningen en de politie. Ook overigens zal het bedrijfs hulpverleningsplan op onderdelen nog moeten worden aangepast.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opiniërende discussie deregulering APVG



drs. Jacq. Wallage
Burgemeester

Directie MID/BJZ/Lindeboom
Onderwerp Opiniërende discussie over deregulering
van de APVG

Bezoekadres
Stadhuis
Grote Markt 1

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

| | |
|----------------------------------|--|
| GEMEFIE | |
| reg.nr. GR08.1640330 | |
| ingek. 2 JUN 2008 | |
| class. -2.07.51 | |
| te beh. door: GR | |
| kopie gez. aan: dagmail 2/6 raad | |

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Telefoon (050) 367 76 02
Telefax (050) 367 77 51
e-mail: benw@
benw.groningen.nl

Telefoon 050 367 76 45 Bijlage(n) 1
Datum 2 JUN 2008 Uw brief van

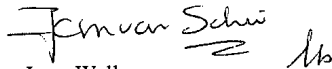
Ons kenmerk BD 08.1640330
Uw kenmerk

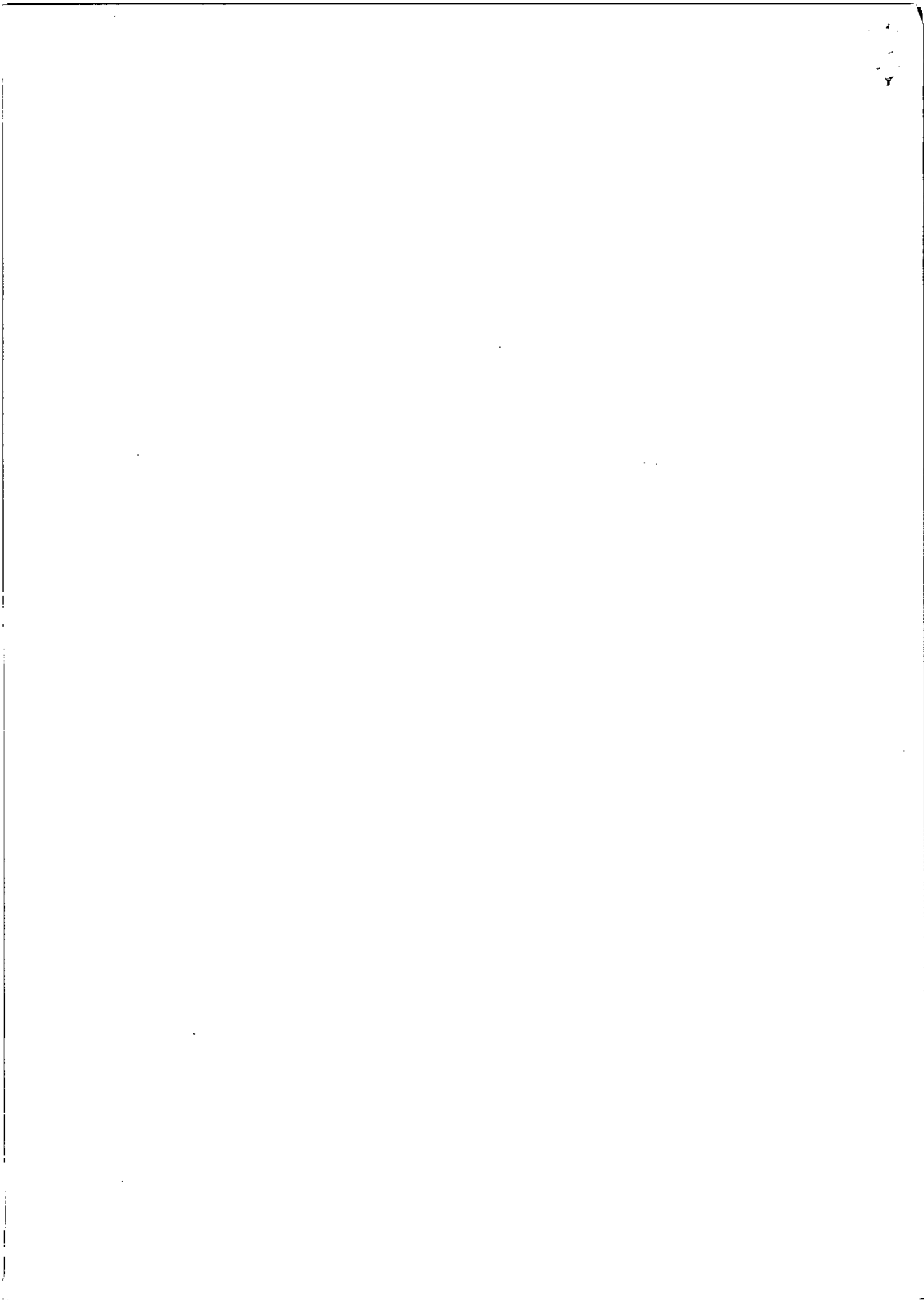
Geachte mevrouw/heer,

In het college is op 27 mei jl. gesproken over deregulering van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG). Dit onderwerp wil ik graag opiniërend met u bespreken.

Hierbij biedt ik u het discussiestuk aan.

Met vriendelijke groet,


Jacq. Wallage,
burgemeester van Groningen.



Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opiniërende discussie deregulering APVG

Besluitnota

- Dienstbesluit
- AMT-besluit
- Collegebesluit



Datum 01-04-2008
 Dienst/afdeling BSD/BJZ
 Opsteller
 Telefoon 7637/7673
 E-mail jan.lanenga@bsd.groningen.nl

Inliggende registratienrs. Registratienr. BD 08.
 Overleg gepleegd met
 dienst(en)
 sectoroverleg
 portefeuillehouder Wallage
 overig

Publiciteit PB persbericht PC persconferentie APC aparte persconferentie NP niet publicabel

Onderwerp

Terugdringing gemeentelijke regels

Concept-besluit

Het college besluit:

In te stemmen met het voornemen van de burgemeester om opiniërend te spreken met de raadscommissie over:

1. een mogelijk kader voor de terugdringing van regels
2. de mogelijkheid om de door de VNG vastgestelde model APV te gebruiken als basis voor een herziening van de APVG.

Ondertekening directeur(en)

| Naam | Naam | Naam | Naam | Naam | Naam |
|------|------|------|------|------|------|
| | | | | | |

Voorstel voor agendering (directiesecretaris) conform discussie

Collegebesluit Besluit Datum

Gemeentesecretaris conform discussie

Burgemeester

Wethouder(s)

Atgehandeld en naar archief Classificatienr.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

Onderwerp: aanpak deregulering
Datum advies: 19-05-2008
Afdeling: BJZ

Inleiding:

Deregulering is een belangrijk onderwerp. In de maatschappelijke discussie komt steeds weer naar voren dat er veel regels uit gaan van de overheid. Gemeente Groningen is als decentrale overheid verantwoordelijk voor een deel van die regels. Waar dat mogelijk is wil de gemeente de regeldruk helpen verminderen. Daar staat tegenover dat regels er niet voor niets zijn. Het zomaar afschaffen van regels kan ook problemen opleveren, voor burgers, ondernemers en de gemeente zelf.

Overigens gaat deregulering niet alleen om het terugdringen van regels en voorschriften. Het gaat met name ook om de sturing/invloed die de gemeente aan bepaalde activiteiten en processen wil geven. Daarbij gaat het om belangen van mensen. En vaak wil de gemeente - door het stellen van regels- een bepaald gedrag of activiteit belemmeren of bevorderen. Het heeft direct te maken met de rol die de overheid zich toedicht.

Ook de vraag wat kan/moet de gemeente nog handhaven is daaraan gerelateerd. Op het moment dat er zich een mogelijk maatschappelijk ongewenste situatie voordoet is het ook de vraag: moet de gemeente iets doen of aan de maatschappelijke krachten over laten. En die vraag wordt nog prangender waar belangen van (zwakkere) derden in het geding zijn.

Ook in de sfeer van administratieve lasten, zowel voor de burger als voor de gemeente, is regeldrukvermindering belangrijk, en dan niet alleen via de leges. Ook de moeite, tijd en kosten die verbonden zijn aan het invullen van formulieren en het voldoen aan bepaalde eisen zijn belangrijk.

De burgemeester is voorzitter van de Interbestuurlijke Taskforce Regeldruk Gemeenten, dat de gemeenten stimuleert een lokale aanpak op het gebied van regeldrukvermindering te ontwikkelen en zogenaamde 'road blocks' in de landelijke regelgeving agendeert bij het rijk.

Er gebeurt op dit moment al heel veel. Naast het feit dat op diverse terreinen wet- en regelgeving wordt aangepast, werkt de VNG hard aan het aanpassen van de door haar uitgegeven modelverordeningen.

Waar het hier nu om gaat is de manier waarop aan terugdringing van soms overbodige regels wordt omgegaan, met name in relatie tot het VNG model van de nieuwe Algemene Plaatselijke verordening.

Rol gemeenteraad

De raad heeft aangegeven een kaderstellende rol te willen vervullen met betrekking tot deregulering. De burgemeester heeft aangegeven ter voorbereiding op de concretisering van regeldrukvermindering opiniërend met de raad over deze kaderstellende rol te willen spreken.

De wijze van toetsen

Ongetwijfeld zal het op een aantal aspecten anders of eenvoudiger kunnen. De vraag is wel hoe de dereguleringsslag zal worden aangepakt. Het doornemen van alle regelgeving is een aanzienlijke klus (regelingen en daarbij behorend beleid), hetgeen ook veel ambtelijke capaciteit zal vragen. Een beoordeling van regelgeving kan beter uitgevoerd kan worden indien eerst is vastgesteld wat nu precies belangrijk wordt gevonden en dat daar vervolgens prioriteit aan wordt aangegeven.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

In overleg met het gemeentelijk Juridisch Vakoverleg zijn een aantal aspecten/criteria benoemd die mede richting kunnen geven aan een dereguleringsproces. Dit zijn voorvragen, voor er daadwerkelijk besloten wordt tot het aanpassen van regelingen.

1. Leidt afschaffing tot merkbare lastenverlichting voor de burger?
Nee: regel in beginsel handhaven, geen noodzaak tot deregulering.
2. Leidt afschaffen van de regel tot een mogelijk onwenselijke situatie op het gebied van openbare orde en veiligheid, volksgezondheid of duurzaamheid?
3. Kan de regel helemaal afgeschaft worden of zijn er andere middelen om hetzelfde doel van de regel te bereiken? (Bijvoorbeeld minder detaillering /beperking van het werkingsgebied vereenvoudiging middels meldingsplicht, enz).
4. het VNG model wordt gevolgd, tenzij er aanleiding is om hier van af te wijken, dit zal dan in de besluitvorming worden gemotiveerd.

Het afwegingskader dient daarbij als belangrijk globaal sturingsinstrument, er kunnen ook andere redenen zijn om iets te dereguleren en daarnaast kan het voorkomen dat er redenen zijn om juist geen toepassing te geven aan het kader.

Model Algemene Plaatselijke Verordening

Om de discussie enigszins concreet te maken is als voorbeeld toegevoegd de nieuwe Model APV zoals die recent door de VNG is uitgebracht. Uitgangspunt is dat -in beginsel- de dereguleringsvoorstellen van de VNG worden overgenomen. Een viertal voorbeelden worden in dit voorstel zelf behandeld.

Er zullen drie aspecten met name ten aanzien van het dereguleringsaspect behandeld worden:

- De systematiek van de model APV;
- Criteria voor doorvoeren deregulering;
- De uitwerking van die systematiek op en aantal concrete onderwerpen.

Systematiek van de model APV

De VNG heeft in 2007 een nieuwe versie van de model Algemene Plaatselijke Verordening (APV) uitgebracht. Deze nieuwe versie is tot stand gekomen tegen de achtergrond van de roep om deregulering. De VNG heeft ingezet op het behouden van noodzakelijke regels, maar het afschaffen of ten minste vereenvoudigen van de regels die onnodige regeldruk gaven. De deregulering valt qua methodiek in twee zaken uiteen:

1. algemene maatregelen om de regeldruk te verminderen, zoals:
 - a. vergunningen voor onbepaalde tijd, in plaats voor bepaalde tijd;
 - b. vergunningsstelsel vervangen door algemeen verbod, kennisgeving of melding
2. specifieke aanpassingen, zoals:
 - a. kleine evenementen
 - b. venten
 - c. voorwerpen aan of op de weg
 - d. aanleg uitweg
 - e. incidentele festiviteiten
 - f. handelsreclame
 - g. kapvergunning

Deze zullen hieronder nader toegelicht worden.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

Ter toelichting:

ad 1. a Vergunning voor onbepaalde tijd

Een wijze van deregulering is om vergunningen niet meer te verlenen voor bepaalde tijd, maar voor onbepaalde tijd of voor langere tijd. Uiteraard is ook sprake van vermindering van administratieve lasten als een vergunning niet meer elk jaar moet worden verlengd, maar voor altijd blijft gelden. Indien de betrokkene zich niet aan de regels houdt, moet de vergunning overigens wel weer ingetrokken kunnen worden.

Ad 1. b. Vergunningstelsels vervangen

Vergunningen zijn een belangrijk onderdeel van de regeldruk die burgers en ondernemers ervaren. De vergunning moet immers worden aangevraagd, er verstrijkt tijd tussen de aanvraag en de vergunningverlening, er moeten leges worden betaald enz.

Deregulering van vergunningstelsels maakt onderdeel uit van verbetering van de dienstverlening door gemeenten aan burgers en het bedrijfsleven. Het gaat niet alleen om het afslanken van de regelgeving, maar ook om de uitvoeringspraktijk binnen de gemeenten. Het afschaffen van een aantal regels garandeert niet dat burgers minder last zal hebben van de overheid. De bedrijfsprocessen binnen de overheidsorganisatie zullen moeten worden verbeterd.

De deregulering moet daarom in nauwe samenhang worden gezien met het streven naar meer elektronische dienstverlening en één-loketvoorziening. Daarmee is de gemeente Groningen reeds begonnen, o.a. in de Stad en Stadhuis formule.

Om bepaalde handelingen te reguleren zijn er verschillende stelsels mogelijk. Hieronder volgt een opsomming, in aflopende "ingrijpendheid":

1. Vergunning
2. Vrijstelling
3. Meldingsplicht
4. Lex silencio positivo
5. Algemene regels

1. Er zijn meerdere gronden om ondanks de regeldruk toch een vergunningsstelsel te handhaven. Een reden is de onomkeerbaarheid van de gevolgen van de handeling. De kapvergunning is op zich een goed voorbeeld, daar is geen herstel meer mogelijk als een vergunning ten onrechte is verleend. Een vergunningstelsel is bijvoorbeeld ook nodig indien maatwerk moet worden geleverd. Ook indien het risico van afschaffen met het oog op met name het voorkomen van overlast en het beschermen van de openbare orde en veiligheid te groot was, wordt de vergunning – al dan niet beperkt – gehandhaafd. Bij elke vergunning in de model-APV is beargumenteerd aangegeven waarom het noodzakelijk was ten behoeve van het te beschermen belang de vergunning geheel of gedeeltelijk te handhaven of wat de risico's van afschaffing zijn.

2. Indien een vergunningstelsel noodzakelijk is, is er de mogelijkheid om voor lichte gevallen vrijstelling van de vergunningsplicht te stellen. Waar bijvoorbeeld grote evenementen een vergunning, met gedetailleerde, op maat gesneden voorschriften onontbeerlijk is, kan er voor gekozen worden om bijvoorbeeld kleine evenementen (beperkt in tijd, duur, personen) vrij te stellen van vergunningplicht.

3. Indien er geen vergunningplicht geldt voor bepaalde lichte gevallen, kan het toch nuttig zijn dat deze gevallen aan de gemeente gemeld worden. Voorbeeld: De hulpverleningsdiensten kunnen er bijvoorbeeld belang bij hebben dat zij weten waar een straatfeest gehouden wordt, in verband met hun aanrijroutes.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

4. *Lex silencio positivo*, de meldingsplicht in zijn eenvoudigste vorm: als er iets gemeld wordt bij de overheid, en de overheid reageert niet, geldt dat de activiteit is toegestaan. De burger of ondernemer kan zijn gang gaan als de gemeente niet reageert.

5 Algemene regels. Een andere methode is het vervangen van vergunningen door algemene regels. Er is geen vergunningplicht meer, maar een belanghebbende kan zonder "toestemming" handelen, mits hij zich aan een aantal regels houdt. Die regels zijn dan min of meer concreet omschreven. Hoewel daarmee de administratieve lastendruk vermindert, gaat hiermee ook in eerste instantie de verantwoordelijkheid met betrekking tot de beoordeling over naar de belanghebbende. En het is dan ook de gemeente die achteraf toetst of er conform de algemene regels gehandeld is.

Uitgangspunten van (de)regulering

In het algemeen gelden bij (de)regulering de volgende vragen: Is regulering noodzakelijk? Kan er in plaats van een vergunning worden volstaan met een meldingsplicht? Kan het vergunningstelsel worden omgezet in algemene regels? Kan er in plaats van een vergunning worden volstaan met een meldingsplicht? Kan een *lex silencio* worden ingevoerd? Kan de vergunning voor onbepaalde tijd worden verleend?

Als de overheid ervoor kiest om burgers/bedrijfsleven bindende regels op te leggen, ligt daaraan ten grondslag het algemeen belang dat overheidsbemoediging rechtvaardigt. Regels moeten dan ook naleefbaar en handhaafbaar zijn. Indien er een vergunningplicht bestaat geven niet alleen de regels houvast, maar ook de vergunningvoorschriften. De vergunninghouder weet waar hij aan dient te voldoen, voor de overheid is het zaak om naleving van de voorschriften te controleren.

Evenals bij de noodzakelijkheidsvraag moet per onderwerp/artikel worden beoordeeld waarom het te beschermen belang niet op een minder belastende wijze kan worden geborgd, met andere woorden of de vergunningplicht vervangen kan worden door een algemene regel. (evenredigheids- of proportionaliteitsbeginsel)

In bovenstaande gedachtegang vindt een verschuiving plaats van overheidsbemoediging naar de eigen verantwoordelijkheid van burger en ondernemer. Uitgangspunt is vertrouwen in plaats van wantrouwen. De burger/ondernemer moet uitzoeken en beoordelen wat wel en niet geoorloofd is. Voor de overheid verplaatst het aandachtspunt zich van het stellen van regels en voorschriften vooraf naar goede informatie vooraf en adequate handhaving achteraf. En juist met de handhaving achteraf komt de interpretatie van de regels in het geding: de rechter zal dan uit moeten maken of de burger/ondernemer in alle redelijkheid er op mocht vertrouwen dat hij binnen het kader van de regels bleef.

De vraag is natuurlijk of deze verschuiving tot achteraf onwenselijke situaties kan leiden. Gedacht kan worden aan problemen bij handhaving (beschikbaarheid en prioriteiten), klachten over eventuele overtredingen, waar niet meer tegen opgetreden kan worden op basis van de APVG, maar enkel op grond van strafwetgeving, en indien deregulering meer handhavingsinspanning blijkt op te leveren dan de verminderde regeldruk voordeel oplevert.

De inschatting daarvan is in beginsel niet een juridische maar een politieke afweging. Tegelijkertijd moet ook gerealiseerd worden dat de keuze om een en ander te dereguleren –bij onwenselijke gevolgen- niet onmiddellijk gevolgd kan worden door het alsnog weer te reguleren. Met andere woorden: als er echt gedereguleerd wordt, dan betekent dat dan ook dat de gemeente bepaalde zaken niet meer wil regelen en daar dan ook niet meer voor verantwoordelijk is. Maar dan moeten ook de consequenties daarvan worden besproken en aanvaard.

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

De uitwerking van die systematiek op en aantal concrete onderwerpen

Ter illustratie wordt hieronder een aantal voorbeelden van de gedereguleerde model APV tegenover de huidige APVG gezet. Het gaat hierbij niet om de letterlijke artikeltekst, maar om het te dereguleren onderwerp. Per onderwerp zijn er twee kolommen: de eerste beschrijft hoe het stelsel nu werkt onder het regime van de APVG, de tweede hoe het zou werken als de model APV gevolgd wordt.

Kleine evenementen

| APVG: | Model APV: |
|---|--|
| <p>In de huidige APVG geldt een vergunningsplicht voor alle evenementen. Zowel grote als kleine evenementen doorlopen de vergunningsprocedure, die in beginsel voor kleine vergunningen een termijn van 3 weken kent. De vergunning voor een klein evenement wordt (vrijwel) altijd verleend.</p> <p>Zie ook Artikel 2.2.2 Vergunning evenement, APVG</p> | <p>In de model APV is het verboden zonder vergunning een evenement te organiseren. Voor ééndaagse evenementen wordt, onder voorwaarden, een uitzondering gemaakt. Deze evenementen mogen georganiseerd worden, als ze maar bij de burgemeester, van te voren gemeld worden en aan een aantal kwaliteitseisen (zoals vrije doorgang van hulpdiensten e.d.) voldoen.</p> <p>In de model regeling worden kleine evenementen (zoals barbecues en straatfeesten) onder voorwaarden vrij gelaten. Dat vermindert de regeldruk op organisatoren van dat soort evenementen.</p> <p>In de voorwaarden kunnen algemene regels gesteld worden. Indien daar niet aan voldaan kan worden, dient alsnog vergunning aangevraagd te worden. Melding van het evenement is één van de voorwaarden. Hiermee kan de burgemeester invulling geven aan zijn openbare orde en brandweer taken.</p> <p>Zie ook Artikel 2.2.2 Evenement, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van een vrijstelling van vergunning.</p> |

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinierende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

Ventvergunning

| | |
|---|---|
| <p>APVG:</p> <p>Voor venten is een vergunning vereist, tenzij de vrijheid van meningsuiting in het geding komt. Het vergunningssysteem is voorzien van weigeringsgronden. Ventvergunningen worden in principe bijna nooit geweigerd. In Groningen worden per jaar 29 vergunningen verstrekt.</p> <p>Zie ook Artikel 5.2.2 Venten, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>In de model APV wordt de vergunning vervangen door een algemeen verbod indien de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komen. Is dat niet het geval, dan mag iedereen venten zoals hij of zij dat wil. Er wordt gekozen voor afschaffen van het vergunningstelsel, omdat in de meeste gemeenten venten geen overlast e.d. oplevert. Overlast kan ook achteraf worden aangepakt. Het risico van achteraf controleren wordt als niet veel groter beschouwd dan van het vooraf vaststellen van de voorwaarden.</p> <p>Zie ook Artikel 5.2.2 Venten, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|---|---|

Voorwerpen op of aan de weg

| | |
|---|--|
| <p>APVG:</p> <p>Voor het plaatsen van voorwerpen of stoffen anders dan overeenkomstig de bestemming van de weg is vergunning nodig. Er zijn uitzonderingen voor vlaggen, sommige markeringen, voertuigen en dergelijke, en er worden weigeringsgronden geformuleerd.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.1 Voorwerpen of stoffen op, aan of boven de weg, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het plaatsen van voorwerpen of stoffen anders dan overeenkomstig de bestemming van de weg is verboden, indien er schade door kan optreden of het in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Als het plaatsen geen schade oplevert e.d. dan is het dus toegestaan. Indien het wel schade oplevert kan er ontheffing gevraagd worden. Voor evenementen en standplaatsen geldt het verbod niet, die worden in andere artikelen geregeld.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.1 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg ism de publieke functie van de weg, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|---|--|

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

Uitweg

| | |
|--|---|
| <p>APVG:</p> <p>Voor het aanleggen of aanpassen van een uitweg is vergunning vereist. In de APVG worden weigeringsgronden genoemd.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.3 Maken en veranderen van een uitweg, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het aanleggen of aanpassen van een uitweg is verboden, als het voornemen daartoe niet gemeld wordt. De melding wordt door de gemeente beoordeeld en indien nodig worden er voorwaarden opgelegd, of blijft het verbod van kracht. Dit wordt aan de aanvrager medegedeeld. Als er geen voorwaarden of verbod gelden, dan kan de aanvrager de uitweg aanleggen of aanpassen, dus zonder vergunning.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.3 Maken en veranderen van een uitweg, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door een meldingsplicht.</p> |
|--|---|

Handelsreclame

| | |
|--|---|
| <p>APVG:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die vanaf de wegzichtbaar is.</p> <p>Er zijn uitzonderingen voor bepaalde, onverlichte opschriften en aankondigingen.</p> <p>Dit wordt gecombineerd met de volgende bepaling: Het is verboden door een opschrift, aankondiging of afbeelding de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.4.3 Vergunningsplicht handelsreclame, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.4.2 Vergunningsplicht handelsreclame, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|--|---|

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinerende discussie deregulering APVG

Vervolg Besluitnota

Kapvergunning

| | |
|--|--|
| <p>APVG:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen. Er gelden uitzonderingen voor commerciële bomeenteelt en voor bomen met een standdikte kleiner dan 20 centimeter.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.3.1 e.v. Kapvergunning, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op een zogenaamde Bomenlijst. Weigeringsgronden: de natuur-, landschappelijke, beeldbepalende enz. waarde; De vergunning wordt geacht te zijn verleend, wanneer niet binnen de in de genoemde termijn een beslissing is genomen op de aanvraag voor een vergunning.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.3.2 Kapvergunning, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een deel van de vergunningsplicht door algemene regels, gecombineerd met een vergunningsstelsel, dat werkt volgens de lex silencio positivo.</p> |
|--|--|

Conclusie:

De hierboven opgenomen voorbeelden van deregulering volgens de model-APV geven duidelijke verschillen in typen wetgeving. Tevens wordt ook duidelijk dat het niet slechts de techniek betreft, maar vooral ook de mate waarin de overheid sturing geeft of wil geven aan een bepaald onderwerp. Een mooi voorbeeld daarvan is de laatstgenoemde regeling omtrent de handelsreclame. De huidige regeling is uitgebreid en gedetailleerd, daar waar de Model-apv uitgaat van een zeer eenvoudige regeling.

Slotconclusie

In het voorgaande is ingegaan op een aantal methoden van deregulering door regelgeving aan te passen. Dat is toegepast door een aantal regelingen van de huidige gemeentelijk APV te spiegelen aan de nieuwe bepalingen van de model APV van de VNG. Duidelijk is dat er alleen al door de wijziging van wetgevingstechniek er principiële verschillen in de behandeling van een bepaald onderwerp optreden. Dat geldt overigens ook voor de burger/ondernemer. Dat treedt met name op waar vergunningstelsels gewijzigd worden. Waar hij vroeger om een vergunning en daarmee dus ook duidelijkheid vroeg, moet hij in beginsel nu zelf inschatten of aan een bepaalde regel is voldaan. Dit nog los van de vraag of onderwerpen wel door de overheid geregeld moeten worden. Dereguleren is een ingewikkeld onderwerp, waar veel verschillende meningen en inzichten over bestaan. De politiek is aan zet. De burgemeester hoopt door met de raad te spreken over de verschillende mogelijkheden te kunnen komen tot een algemeen afwegingskader, aan de hand waarvan ook andere onderwerpen in regelgeving gedereguleerd kunnen worden.

-/-

Raadsvoorstel - Brief burgemeester Opinierende discussie deregulering APVG

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Directie MID/BJZ/Lindeboom
Opinerende discussie over deregulering
Onderwerp van de APVG



drs. Jacq. Wallage
Burgemeester

Bezoekadres
Stadhuis
Grote Markt 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Telefoon (050) 367 76 02
Telefax (050) 367 77 51
e-mail: benw@
benw.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

| | |
|----------------------------------|--|
| GEMEFIE | |
| reg.nr. G.R.O.D. 1640330 | |
| ingek. 2 JUN 2008 | |
| class. -2.07.51 | |
| te beh. door: GR | |
| kopie gez. aan: dag met 2/6. ram | |

Telefoon 050 367 76 45 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 08.1640330

Datum 2 JUN 2008 Uw brief van

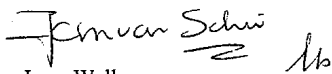
Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

In het college is op 27 mei jl. gesproken over deregulering van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG). Dit onderwerp wil ik graag opiniërend met u bespreken.

Hierbij biedt ik u het discussiestuk aan.

Met vriendelijke groet,


Jacq. Wallage,
burgemeester van Groningen.

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

Onderwerp: aanpak deregulering

Datum advies: 19-05-2008

Afdeling: BJZ

Inleiding:

Deregulering is een belangrijk onderwerp. In de maatschappelijke discussie komt steeds weer naar voren dat er veel regels uit gaan van de overheid. Gemeente Groningen is als decentrale overheid verantwoordelijk voor een deel van die regels. Waar dat mogelijk is wil de gemeente de regeldruk helpen verminderen. Daar staat tegenover dat regels er niet voor niets zijn. Het zomaar afschaffen van regels kan ook problemen opleveren, voor burgers, ondernemers en de gemeente zelf.

Overigens gaat deregulering niet alleen om het terugdringen van regels en voorschriften. Het gaat met name ook om de sturing/invloed die de gemeente aan bepaalde activiteiten en processen wil geven. Daarbij gaat het om belangen van mensen. En vaak wil de gemeente - door het stellen van regels- een bepaald gedrag of activiteit belemmeren of bevorderen. Het heeft direct te maken met de rol die de overheid zich toedicht.

Ook de vraag wat kan/moet de gemeente nog handhaven is daaraan gerelateerd. Op het moment dat er zich een mogelijk maatschappelijk ongewenste situatie voordoet is het ook de vraag: moet de gemeente iets doen of aan de maatschappelijke krachten over laten. En die vraag wordt nog prangender waar belangen van (zwakkere) derden in het geding zijn.

Ook in de sfeer van administratieve lasten, zowel voor de burger als voor de gemeente, is regeldrukvermindering belangrijk, en dan niet alleen via de leges. Ook de moeite, tijd en kosten die verbonden zijn aan het invullen van formulieren en het voldoen aan bepaalde eisen zijn belangrijk.

De burgemeester is voorzitter van de Interbestuurlijke Taskforce Regeldruk Gemeenten, dat de gemeenten stimuleert een lokale aanpak op het gebied van regeldrukvermindering te ontwikkelen en zogenaamde 'road blocks' in de landelijke regelgeving agendeert bij het rijk.

Er gebeurt op dit moment al heel veel. Naast het feit dat op diverse terreinen wet- en regelgeving wordt aangepast, werkt de VNG hard aan het aanpassen van de door haar uitgegeven modelverordeningen.

Waar het hier nu om gaat is de manier waarop aan terugdringing van soms overbodige regels wordt omgegaan, met name in relatie tot het VNG model van de nieuwe Algemene Plaatselijke verordening.

Rol gemeenteraad

De raad heeft aangegeven een kaderstellende rol te willen vervullen met betrekking tot deregulering. De burgemeester heeft aangegeven ter voorbereiding op de concretisering van regeldrukvermindering opiniërend met de raad over deze kaderstellende rol te willen spreken.

De wijze van toetsen

Ongetwijfeld zal het op een aantal aspecten anders of eenvoudiger kunnen. De vraag is wel hoe de dereguleringsslag zal worden aangepakt. Het doornemen van alle regelgeving is een aanzienlijke klus (regelingen en daarbij behorend beleid), hetgeen ook veel ambtelijke capaciteit zal vragen. Een beoordeling van regelgeving kan beter uitgevoerd kan worden indien eerst is vastgesteld wat nu precies belangrijk wordt gevonden en dat daar vervolgens prioriteit aan wordt aangegeven.

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

In overleg met het gemeentelijk Juridisch Vakoverleg zijn een aantal aspecten/criteria benoemd die mede richting kunnen geven aan een dereguleringsproces. Dit zijn voorvragen, voor er daadwerkelijk besloten wordt tot het aanpassen van regelingen.

1. Leidt afschaffing tot merkbare lastenverlichting voor de burger?
Nee: regel in beginsel handhaven, geen noodzaak tot deregulering.
2. Leidt afschaffen van de regel tot een mogelijk onwenselijke situatie op het gebied van openbare orde en veiligheid, volksgezondheid of duurzaamheid?
3. Kan de regel helemaal afgeschaft worden of zijn er andere middelen om hetzelfde doel van de regel te bereiken? (Bijvoorbeeld minder detaillering /beperking van het werkingsgebied vereenvoudiging middels meldingsplicht, enz).
4. het VNG model wordt gevolgd, tenzij er aanleiding is om hier van af te wijken, dit zal dan in de besluitvorming worden gemotiveerd.

Het afwegingskader dient daarbij als belangrijk globaal sturingsinstrument, er kunnen ook andere redenen zijn om iets te dereguleren en daarnaast kan het voorkomen dat er redenen zijn om juist geen toepassing te geven aan het kader.

Model Algemene Plaatselijke Verordening

Om de discussie enigszins concreet te maken is als voorbeeld toegevoegd de nieuwe Model APV zoals die recent door de VNG is uitgebracht. Uitgangspunt is dat -in beginsel- de dereguleringsvoorstellen van de VNG worden overgenomen. Een viertal voorbeelden worden in dit voorstel zelf behandeld.

Er zullen drie aspecten met name ten aanzien van het dereguleringsaspect behandeld worden:

- De systematiek van de model APV;
- Criteria voor doorvoeren deregulering;
- De uitwerking van die systematiek op en aantal concrete onderwerpen.

Systematiek van de model APV

De VNG heeft in 2007 een nieuwe versie van de model Algemene Plaatselijke Verordening (APV) uitgebracht. Deze nieuwe versie is tot stand gekomen tegen de achtergrond van de roep om deregulering. De VNG heeft ingezet op het behouden van noodzakelijke regels, maar het afschaffen of ten minste vereenvoudigen van de regels die onnodige regeldruk gaven. De deregulering valt qua methodiek in twee zaken uiteen:

1. algemene maatregelen om de regeldruk te verminderen, zoals:
 - a. vergunningen voor onbepaalde tijd, in plaats voor bepaalde tijd;
 - b. vergunningsstelsel vervangen door algemeen verbod, kennisgeving of melding
2. specifieke aanpassingen, zoals:
 - a. kleine evenementen
 - b. venten
 - c. voorwerpen aan of op de weg
 - d. aanleg uitweg
 - e. incidentele festiviteiten
 - f. handelsreclame
 - g. kapvergunning

Deze zullen hieronder nader toegelicht worden.

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

Ter toelichting:

ad 1. a Vergunning voor onbepaalde tijd

Een wijze van deregulering is om vergunningen niet meer te verlenen voor bepaalde tijd, maar voor onbepaalde tijd of voor langere tijd. Uiteraard is ook sprake van vermindering van administratieve lasten als een vergunning niet meer elk jaar moet worden verlengd, maar voor altijd blijft gelden. Indien de betrokkene zich niet aan de regels houdt, moet de vergunning overigens wel weer ingetrokken kunnen worden.

Ad 1. b. Vergunningstelsels vervangen

Vergunningen zijn een belangrijk onderdeel van de regeldruk die burgers en ondernemers ervaren. De vergunning moet immers worden aangevraagd, er verstrijkt tijd tussen de aanvraag en de vergunningverlening, er moeten leges worden betaald enz. Deregulering van vergunningstelsels maakt onderdeel uit van verbetering van de dienstverlening door gemeenten aan burgers en het bedrijfsleven. Het gaat niet alleen om het afslanken van de regelgeving, maar ook om de uitvoeringspraktijk binnen de gemeenten. Het afschaffen van een aantal regels garandeert niet dat burgers minder last zal hebben van de overheid. De bedrijfsprocessen binnen de overheidsorganisatie zullen moeten worden verbeterd. De deregulering moet daarom in nauwe samenhang worden gezien met het streven naar meer elektronische dienstverlening en één-loketvoorziening. Daarmee is de gemeente Groningen reeds begonnen, o.a. in de Stad en Stadhuis formule.

Om bepaalde handelingen te reguleren zijn er verschillende stelsels mogelijk. Hieronder volgt een opsomming, in aflopende "ingrijpendheid":

1. Vergunning
2. Vrijstelling
3. Meldingsplicht
4. Lex silencio positivo
5. Algemene regels

1. Er zijn meerdere gronden om ondanks de regeldruk toch een vergunningsstelsel te handhaven. Een reden is de onomkeerbaarheid van de gevolgen van de handeling. De kapvergunning is op zich een goed voorbeeld, daar is geen herstel meer mogelijk als een vergunning ten onrechte is verleend. Een vergunningstelsel is bijvoorbeeld ook nodig indien maatwerk moet worden geleverd. Ook indien het risico van afschaffen met het oog op met name het voorkomen van overlast en het beschermen van de openbare orde en veiligheid te groot was, wordt de vergunning – al dan niet beperkt – gehandhaafd. Bij elke vergunning in de model-APV is beargumenteerd aangegeven waarom het noodzakelijk was ten behoeve van het te beschermen belang de vergunning geheel of gedeeltelijk te handhaven of wat de risico's van afschaffing zijn.

2. Indien een vergunningstelsel noodzakelijk is, is er de mogelijkheid om voor lichte gevallen vrijstelling van de vergunningsplicht te stellen. Waar bijvoorbeeld grote evenementen een vergunning, met gedetailleerde, op maat gesneden voorschriften onontbeerlijk is, kan er voor gekozen worden om bijvoorbeeld kleine evenementen (beperkt in tijd, duur, personen) vrij te stellen van vergunningplicht.

3. Indien er geen vergunningplicht geldt voor bepaalde lichte gevallen, kan het toch nuttig zijn dat deze gevallen aan de gemeente gemeld worden. Voorbeeld: De hulpverleningsdiensten kunnen er bij voorbeeld belang bij hebben dat zij weten waar een straatfeest gehouden wordt, in verband met hun aanrijroutes.

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

4. *Lex silencio positivo*, de meldingsplicht in zijn eenvoudigste vorm: als er iets gemeld wordt bij de overheid, en de overheid reageert niet, geldt dat de activiteit is toegestaan. De burger of ondernemer kan zijn gang gaan als de gemeente niet reageert.

5 Algemene regels. Een andere methode is het vervangen van vergunningen door algemene regels. Er is geen vergunningplicht meer, maar een belanghebbende kan zonder “toestemming” handelen, mits hij zich aan een aantal regels houdt. Die regels zijn dan min of meer concreet omschreven. Hoewel daarmee de administratieve lastendruk vermindert, gaat hiermee ook in eerste instantie de verantwoordelijkheid met betrekking tot de beoordeling over naar de belanghebbende. En het is dan ook de gemeente die achteraf toetst of er conform de algemene regels gehandeld is.

Uitgangspunten van (de)regulering

In het algemeen gelden bij (de)regulering de volgende vragen: Is regulering noodzakelijk? Kan er in plaats van een vergunning worden volstaan met een meldingsplicht? Kan het vergunningstelsel worden omgezet in algemene regels? Kan er in plaats van een vergunning worden volstaan met een meldingsplicht? Kan een *lex silencio* worden ingevoerd? Kan de vergunning voor onbepaalde tijd worden verleend?

Als de overheid ervoor kiest om burgers/bedrijfsleven bindende regels op te leggen, ligt daaraan ten grondslag het algemeen belang dat overheidsbemoedening rechtvaardigt. Regels moeten dan ook naleefbaar en handhaafbaar zijn. Indien er een vergunningplicht bestaat geven niet alleen de regels houvast, maar ook de vergunningvoorschriften. De vergunninghouder weet waar hij aan dient te voldoen, voor de overheid is het zaak op naleving van de voorschriften te controleren.

Evenals bij de noodzakelijkheidsvraag moet per onderwerp/artikel worden beoordeeld waarom het te beschermen belang niet op een minder belastende wijze kan worden geborgd, met andere woorden of de vergunningplicht vervangen kan worden door een algemene regel. (evenredigheids- of proportionaliteitsbeginsel)

In bovenstaande gedachtegang vindt een verschuiving plaats van overheidsbemoedening naar de eigen verantwoordelijkheid van burger en ondernemer. Uitgangspunt is vertrouwen in plaats van wantrouwen. De burger/ondernemer moet uitzoeken en beoordelen wat wel en niet geoorloofd is. Voor de overheid verplaatst het aandachtspunt zich van het stellen van regels en voorschriften vooraf naar goede informatie vooraf en adequate handhaving achteraf. En juist met de handhaving achteraf komt de interpretatie van de regels in het geding: de rechter zal dan uit moeten maken of de burger/ondernemer in alle redelijkheid er op mocht vertrouwen dat hij binnen het kader van de regels bleef.

De vraag is natuurlijk of deze verschuiving tot achteraf onwenselijke situaties kan leiden. Gedacht kan worden aan problemen bij handhaving (beschikbaarheid en prioriteiten), klachten over eventuele overtredingen, waar niet meer tegen opgetreden kan worden op basis van de APVG, maar enkel op grond van strafwetgeving, en indien deregulering meer handavingsinspanning blijkt op te leveren dan de verminderde regeldruk voordeel oplevert.

De inschatting daarvan is in beginsel niet een juridische maar een politieke afweging. Tegelijkertijd moet ook gerealiseerd worden dat de keuze om een en ander te dereguleren –bij onwenselijke gevolgen- niet onmiddellijk gevolgd kan worden door het alsnog weer te reguleren. Met andere woorden: als er echt gedereguleerd wordt, dan betekent dat dan ook dat de gemeente bepaalde zaken niet meer wil regelen en daar dan ook niet meer voor verantwoordelijk is. Maar dan moeten ook de consequenties daarvan worden besproken en aanvaard.

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

De uitwerking van die systematiek op en aantal concrete onderwerpen

Ter illustratie wordt hieronder een aantal voorbeelden van de gedereguleerde model APV tegenover de huidige APVG gezet. Het gaat hierbij niet om de letterlijke artikelttekst, maar om het te dereguleren onderwerp. Per onderwerp zijn er twee kolommen: de eerste beschrijft hoe het stelsel nu werkt onder het regime van de APVG, de tweede hoe het zou werken als de model APV gevolgd wordt.

Kleine evenementen

| APVG: | Model APV: |
|---|--|
| <p>In de huidige APVG geldt een vergunningsplicht voor alle evenementen. Zowel grote als kleine evenementen doorlopen de vergunningsprocedure, die in beginsel voor kleine vergunningen een termijn van 3 weken kent. De vergunning voor een klein evenement wordt (vrijwel) altijd verleend.</p> <p>Zie ook Artikel 2.2.2 Vergunning evenement, APVG</p> | <p>In de model APV is het verboden zonder vergunning een evenement te organiseren. Voor ééndaagse evenementen wordt, onder voorwaarden, een uitzondering gemaakt. Deze evenementen mogen georganiseerd worden, als ze maar bij de burgemeester, van te voren gemeld worden en aan een aantal kwaliteitseisen (zoals vrije doorgang van hulpdiensten e.d.) voldoen.</p> <p>In de model regeling worden kleine evenementen (zoals barbecues en straatfeesten) onder voorwaarden vrij gelaten. Dat vermindert de regeldruk op organisatoren van dat soort evenementen.</p> <p>In de voorwaarden kunnen algemene regels gesteld worden. Indien daar niet aan voldaan kan worden, dient alsnog vergunning aangevraagd te worden. Melding van het evenement is één van de voorwaarden. Hiermee kan de burgemeester invulling geven aan zijn openbare orde en brandweer taken.</p> <p>Zie ook Artikel 2.2.2 Evenement, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van een vrijstelling van vergunning.</p> |

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

Ventvergunning

| | |
|---|---|
| <p>APVG:</p> <p>Voor venten is een vergunning vereist, tenzij de vrijheid van meningsuiting in het geding komt. Het vergunningssysteem is voorzien van weigeringsgronden. Ventvergunningen worden in principe bijna nooit geweigerd. In Groningen worden per jaar 29 vergunningen verstrekt.</p> <p>Zie ook Artikel 5.2.2 Venten, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>In de model APV wordt de vergunning vervangen door een algemeen verbod indien de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komen. Is dat niet het geval, dan mag iedereen venten zoals hij of zij dat wil. Er wordt gekozen voor afschaffen van het vergunningstelsel, omdat in de meeste gemeenten venten geen overlast e.d. oplevert. Overlast kan ook achteraf worden aangepakt. Het risico van achteraf controleren wordt als niet veel groter beschouwd dan van het vooraf vaststellen van de voorwaarden.</p> <p>Zie ook Artikel 5.2.2 Venten, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|---|---|

Voorwerpen op of aan de weg

| | |
|---|--|
| <p>APVG:</p> <p>Voor het plaatsen van voorwerpen of stoffen anders dan overeenkomstig de bestemming van de weg is vergunning nodig. Er zijn uitzonderingen voor vlaggen, sommige markeringen, voertuigen en dergelijke, en er worden weigeringsgronden geformuleerd.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.1 Voorwerpen of stoffen op, aan of boven de weg, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het plaatsen van voorwerpen of stoffen anders dan overeenkomstig de bestemming van de weg is verboden, indien er schade door kan optreden of het in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Als het plaatsen geen schade oplevert e.d. dan is het dus toegestaan. Indien het wel schade oplevert kan er ontheffing gevraagd worden. Voor evenementen en standplaatsen geldt het verbod niet, die worden in andere artikelen geregeld.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.1 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg ism de publieke functie van de weg, Model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|---|--|

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

Uitweg

| | |
|--|---|
| <p>APVG:</p> <p>Voor het aanleggen of aanpassen van een uitweg is vergunning vereist. In de APVG worden weigeringsgronden genoemd.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.3 Maken en veranderen van een uitweg, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het aanleggen of aanpassen van een uitweg is verboden, als het voornemen daartoe niet gemeld wordt. De melding wordt door de gemeente beoordeeld en indien nodig worden er voorwaarden opgelegd, of blijft het verbod van kracht. Dit wordt aan de aanvrager medegedeeld. Als er geen voorwaarden of verbod gelden, dan kan de aanvrager de uitweg aanleggen of aanpassen, dus zonder vergunning.</p> <p>Zie ook: Artikel 2.1.5.3 Maken en veranderen van een uitweg, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door een meldingsplicht.</p> |
|--|---|

Handelsreclame

| | |
|--|---|
| <p>APVG:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die vanaf de wegzichtbaar is.</p> <p>Er zijn uitzonderingen voor bepaalde, onverlichte opschriften en aankondigingen.</p> <p>Dit wordt gecombineerd met de volgende bepaling: Het is verboden door een opschrift, aankondiging of afbeelding de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.4.3 Vergunningsplicht handelsreclame, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.4.2 Vergunningsplicht handelsreclame, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een vergunning door algemene regels.</p> |
|--|---|

Raadsvoorstel - Opinerende discussie regeldruk

Vervolg Besluitnota

Kapvergunning

| | |
|---|--|
| <p>APVG:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen. Er gelden uitzonderingen voor commerciële bomeenteelt en voor bomen met een stamdikte kleiner dan 20 centimeter.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.3.1 e.v. Kapvergunning, APVG</p> | <p>Model APV:</p> <p>Het is verboden zonder vergunning van het college de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op een zogenaamde Bomenlijst. Weigeringsgronden: de natuur-, landschappelijke, beeldbepalende enz. waarde; De vergunning wordt geacht te zijn verleend, wanneer niet binnen de in de genoemde termijn een beslissing is genomen op de aanvraag voor een vergunning.</p> <p>Zie ook: Artikel 4.3.2 Kapvergunning, model APV</p> <p>Dit is een voorbeeld van het vervangen van een deel van de vergunningsplicht door algemene regels, gecombineerd met een vergunningsstelsel, dat werkt volgens de lex silencio positivo.</p> |
|---|--|

Conclusie:

De hierboven opgenomen voorbeelden van deregulering volgens de model-APV geven duidelijke verschillen in typen wetgeving. Tevens wordt ook duidelijk dat het niet slechts de techniek betreft, maar vooral ook de mate waarin de overheid sturing geeft of wil geven aan een bepaald onderwerp. Een mooi voorbeeld daarvan is de laatstgenoemde regeling omtrent de handelsreclame. De huidige regeling is uitgebreid en gedetailleerd, daar waar de Model-apv uitgaat van een zeer eenvoudige regeling.

Slotconclusie

In het voorgaande is ingegaan op een aantal methoden van deregulering door regelgeving aan te passen. Dat is toegepast door een aantal regelingen van de huidige gemeentelijk APV te spiegelen aan de nieuwe bepalingen van de model APV van de VNG.

Duidelijk is dat er alleen al door de wijziging van wetgevingstechniek er principiële verschillen in de behandeling van een bepaald onderwerp optreden. Dat geldt overigens ook voor de burger/ondernemer. Dat treedt met name op waar vergunningenstelsels gewijzigd worden. Waar hij vroeger om een vergunning en daarmee dus ook duidelijkheid vroeg, moet hij in beginsel nu zelf inschatten of aan een bepaalde regel is voldaan.

Dit nog los van de vraag of onderwerpen wel door de overheid geregeld moeten worden. Dereguleren is een ingewikkeld onderwerp, waar veel verschillende meningen en inzichten over bestaan. De politiek is aan zet. De burgemeester hoopt door met de raad te spreken over de verschillende mogelijkheden te kunnen komen tot een algemeen afwegingskader, aan de hand waarvan ook andere onderwerpen in regelgeving gedereguleerd kunnen worden.

-/-

Raadsvoorstel - Vragen & antwoorden over pilot diefstalpreventie met ...

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2008 – Nr. 45.

VRAGEN van de VVD van de heer P.J.R. van der Wilt en de heer J.M. van Keulen over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA.
(Binnengekomen: 13 mei 2008.)

Uit recente berichtgeving in diverse media hebben wij vernomen dat er een nieuw middel verkrijgbaar op de markt is om diefstal van goederen te voorkomen en meer diefstallen op te lossen. Het middel, kunstmatig DNA, is in het Verenigd Koninkrijk al een groot succes en wordt in Nederland door de gemeente Venray inmiddels ook gebruikt. Voor meer informatie verwijzen wij naar het bijgevoegde persbericht. Venray heeft een aantrekkelijke regeling getroffen voor inwoners om hiervan te profiteren.

Productbeveiliging met kunstmatig DNA helpt diefstal op te lossen en werkt preventief. Vooral wanneer er wijksgewijs wordt beveiligd, kan de preventieve werking oplopen tot een vermindering van woninginbraak tot 85%. Daarnaast kan de politie notoire helers beter controleren. D66 en de VVD zijn enthousiast over de mogelijkheden die het middel biedt en stellen daarom de volgende vragen.

1. Bent u het met ons eens dat productbeveiliging met kunstmatig DNA een uitstekend middel is om diefstal tegen te gaan en op te lossen?
2. Bent u bereid om in het driehoeksoverleg met politie en OM de mogelijkheden hiervan te bespreken? Zo nee, waarom niet?
3. Bent u bereid te onderzoeken of een pilot, vergelijkbaar met de pilot van de gemeente Venray, in Groningen zinvol zou zijn?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 3 juni 2008.

1. SelectaDNA is een nieuw middel dat het mogelijk maakt gestolen goederen te identificeren. Vanuit diefstalpreventie zijn er meerdere manieren van registratie, zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van de postcode in fietsen of het aanbrengen van een *fietschip*.

De naam van het product, SelectaDNA, is misleidend omdat het niets te maken heeft met DNA. Het product werkt met zogenaamde *microdots*, waarop een met het blote oog niet te onderscheiden code is aangebracht. Alleen met UV-stralen

kan dat zichtbaar worden gemaakt. Kunstmatig DNA is één van de vele manieren om goederen te registreren. Het verhoogt, anders dan in het persbericht van Venray wordt gesteld, niet de pakkans op dieven en inbrekers. Het kan volgens de politie slechts een bijdrage leveren aan het makkelijker terugbrengen van goederen bij slachtoffers.

De ervaring leert ook dat slechts een beperkt aantal mensen, vooral de mensen die geconfronteerd zijn geweest met een inbraak, geneigd is zijn goederen te registreren.

Bovendien is bekend dat criminelen zich ook niet laten weerhouden door gemerkte goederen.

2. Het antwoord op vraag 1 is in overleg met de politie tot stand gekomen. Bespreking in het driehoeksoverleg met politie en OM geeft geen meerwaarde.
3. We willen, alvorens een onderzoek te overwegen, eerst de resultaten van de pilots in Venray en Rotterdam afwachten.

Raadsvoorstel - Antwoorden college op vragen art. 38 RvO D66 en VVD over . . .

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2008 – Nr. 45.

VRAGEN van de VVD van de heer P.J.R. van der Wilt en de heer J.M. van Keulen over pilot diefstalpreventie met kunstmatig DNA.
(Binnengekomen: 13 mei 2008.)

Uit recente berichtgeving in diverse media hebben wij vernomen dat er een nieuw middel verkrijgbaar op de markt is om diefstal van goederen te voorkomen en meer diefstallen op te lossen. Het middel, kunstmatig DNA, is in het Verenigd Koninkrijk al een groot succes en wordt in Nederland door de gemeente Venray inmiddels ook gebruikt. Voor meer informatie verwijzen wij naar het bijgevoegde persbericht. Venray heeft een aantrekkelijke regeling getroffen voor inwoners om hiervan te profiteren.

Productbeveiliging met kunstmatig DNA helpt diefstal op te lossen en werkt preventief. Vooral wanneer er wijksgewijs wordt beveiligd, kan de preventieve werking oplopen tot een vermindering van woninginbraak tot 85%. Daarnaast kan de politie notoire helers beter controleren. D66 en de VVD zijn enthousiast over de mogelijkheden die het middel biedt en stellen daarom de volgende vragen.

1. Bent u het met ons eens dat productbeveiliging met kunstmatig DNA een uitstekend middel is om diefstal tegen te gaan en op te lossen?
2. Bent u bereid om in het driehoeksoverleg met politie en OM de mogelijkheden hiervan te bespreken? Zo nee, waarom niet?
3. Bent u bereid te onderzoeken of een pilot, vergelijkbaar met de pilot van de gemeente Venray, in Groningen zinvol zou zijn?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 3 juni 2008.

1. SelectaDNA is een nieuw middel dat het mogelijk maakt gestolen goederen te identificeren. Vanuit diefstalpreventie zijn er meerdere manieren van registratie, zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van de postcode in fietsen of het aanbrengen van een *fietschip*.

De naam van het product, SelectaDNA, is misleidend omdat het niets te maken heeft met DNA. Het product werkt met zogenaamde *microdots*, waarop een met het blote oog niet te onderscheiden code is aangebracht. Alleen met UV-stralen

Raadsvoorstel - Antwoorden college op vragen art. 38 RvO D66 en VVD over . . .

2

kan dat zichtbaar worden gemaakt. Kunstmatig DNA is één van de vele manieren om goederen te registreren. Het verhoogt, anders dan in het persbericht van Venray wordt gesteld, niet de pakkans op dieven en inbrekers. Het kan volgens de politie slechts een bijdrage leveren aan het makkelijker terugbrengen van goederen bij slachtoffers.

De ervaring leert ook dat slechts een beperkt aantal mensen, vooral de mensen die geconfronteerd zijn geweest met een inbraak, geneigd is zijn goederen te registreren.

Bovendien is bekend dat criminelen zich ook niet laten weerhouden door gemerkte goederen.

2. Het antwoord op vraag 1 is in overleg met de politie tot stand gekomen. Bespreking in het driehoeksoverleg met politie en OM geeft geen meerwaarde.
3. We willen, alvorens een onderzoek te overwegen, eerst de resultaten van de pilots in Venray en Rotterdam afwachten.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

VERTROUWELIJK

De Gemeenteraad van de
gemeente Groningen
t.a.v. de griffier, de heer D.H. Vrieling
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Groningen, xx mei 2008

71459/17434897/RHB/...

Betreft: rapport van bevindingen inzake second opinion 'Nota aanscherping inkoopbeleid'

Geacht raad,

Naar aanleiding van uw opdracht hebben wij een second opinion uitgevoerd op de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' van de gemeente Groningen.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van onze werkzaamheden. Wij hebben het concept van dit rapport besproken met de verantwoordelijk wethouder mevrouw C.T. Dekker en afgestemd met de Audit Commissie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants
namens deze

drs. R.H. Bouman RA

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

| | | |
|----------|--|----------|
| 1 | Samenvatting | 3 |
| 2 | Aanleiding van de second opinion | 4 |
| 3 | Opdracht second opinion | 5 |
| 4 | Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden | 5 |
| 5 | Uitkomsten van de werkzaamheden | 5 |
| 5.1 | Inleiding | 5 |
| 5.2 | Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten | 6 |
| 5.3 | Planning en Control en organisatie | 7 |
| 5.3.1 | Planning & control cyclus | 7 |
| 5.3.2 | Organisatie | 8 |

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

1 Samenvatting

Aanleiding

Mede naar aanleiding van onze bevindingen rondom het inkoopproces in de managementletter 2007 heeft het Audit Committee de raad voorgesteld een second opinion uit te voeren op de 'Nota aanscherping inkoopbeleid'.

Oprichting

Het doel van deze second opinion is om een oordeel te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde maatregelen een bijdrage kunnen leveren aan de verdere professionalisering van de inkoopfunctie of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft.

Daarbij heeft u ons opdracht gegeven aandacht te besteden aan:

- 1 de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie;
- 2 de voorgestelde inrichting van de planning & controlcyclus en processen rondom inkopen;
- 3 en het mogelijke effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid rondom inkopen en aanbesteden.

Samenvatting uitkomst werkzaamheden

Wij zijn van mening dat met de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' een aantal goede maatregelen worden voorgesteld die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De voorgestelde inrichting van de organisatie is goed en de planning & controlcyclus is zodanig ingericht dat dit een goed instrument kan zijn om de sturing en beheersing van het inkoopproces te verbeteren.

Wij adviseren het college nog wel de verschillende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden rondom de inkooporganisatie en planning & controlcyclus nader uit te werken en met name de control- en audittaken duidelijk vast te leggen in een inkoopstatuut of -handboek. Daarbij adviseren wij, als onderdeel van de administratieve organisatie, richtlijnen op te stellen met bestrekking tot verplichte consultatie op dienst- of concernniveau.

Of de maatregelen daadwerkelijk effect hebben (onder andere op de rechtmatigheid), is afhankelijk van de implementatie en uitwerking en zal in de komende periode moeten blijken. Wij hebben dit nog niet kunnen beoordelen.

Overige opmerkingen

In de nota wordt de stand van zaken rondom de implementatie van inkoopnet beschreven. Een inkoopprogramma als inkoopnet kan in principe een goede maatregel zijn in de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De invoering lijkt echter moeizaam en de vraag blijft daarom welk deel van de inkopen wanneer worden verwerkt via inkoopnet. De nota is daar niet heel expliciet in. Wij adviseren het college nader te beoordelen welke omvang van de

inkopen via inkoopnet plaatsvinden en welke bijdrage dit systeem levert aan de doelmatigheid van de inkopen.

Voor wat betreft de beleidsuitgangspunten adviseren wij het college deze nader te concretiseren (SMART maken), zodat ook duidelijk wordt of het beleid gerealiseerd wordt. Voor wat betreft de toepassing van het tenzij- uitgangspunt adviseren wij deze nauwkeurig te monitoren.

Tenslotte zullen, naar onze inschatting, de voorgestelde maatregelen een gevolg hebben voor de omvang en werkzaamheden van de (inkoop-)organisatie. In deze nota zijn geen financiële consequentie hiervan opgenomen. Wij adviseren het college de financiële gevolgen van deze ambities en de verwachte doorlooptijd nader uit te werken bij het concerninkoopplan 2009 en af te stemmen met de raad.

2 Aanleiding van de second opinion

In het kader van onze controle hebben wij de afgelopen jaren uitgebreid aandacht besteed aan de rechtmatigheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarbij hebben wij vanuit onze natuurlijke adviesfunctie tevens stilgestaan bij de organisatie van het (concern)inkoopproces bij de gemeente Groningen. De inrichting van de organisatie en de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid waren belangrijke zorgpunten. Belangrijke aspecten daarbij waren de aggregatie van inkopen, het gekozen beleid, de inrichting van de organisatie (taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden) en de inrichting van de planning & controlcyclus rondom het inkoopproces.

In onze managementletter 2007 (d.d. 21 november 2007) hebben wij geconstateerd dat het tempo van verbeteringen onvoldoende was en het college geadviseerd de voorgenomen verbetermaatregelen betreffende het rechtmatigheidsbeheer bij inkoop en aanbesteding met prioriteit te implementeren.

Op 30 januari heeft het college daarom de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' aangeboden aan de raad.

Naar aanleiding van onze bevindingen rondom het inkoopproces in de managementletter 2007 heeft het Audit Committee de raad voorgesteld een second opinion uit te voeren op deze nota.

U heeft dit voorstel (d.d. 30 januari 2008) overgenomen en als raad van de gemeente Groningen ons de opdracht gegeven een second opinion uit te voeren op de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' van de gemeente Groningen (2007-2008, raadsvoorstel 155, GR 08.15539920).

In deze brief geven wij onze bevindingen van deze second opinion weer.

3 Opdracht second opinion

Zoals weergegeven in het voorstel van het Audit Committee is het doel van deze second opinion om een oordeel te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde maatregelen daadwerkelijk het gewenste effect kan worden gerealiseerd of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft.

Daarbij heeft u ons opdracht gegeven aandacht te besteden aan:

- 1 de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie;
- 2 de voorgestelde inrichting van de planning & controlcyclus en processen rondom inkopen;
- 3 en het mogelijke effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid rondom inkopen en aanbesteden.

Vanwege de besluitvorming over de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' bleek het niet noodzakelijk deze second opinion uit te voeren in februari en is in overleg met de griffie en het Audit Committee besloten deze second opinion gelijktijdig met de controle van de jaarrekening uit te voeren.

4 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4400, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'. Deze opdracht en de hierbij behorende werkzaamheden worden niet uitgevoerd in het kader van een controle- of een beoordelingsopdracht. Daarom kan geen zekerheid worden versterkt omtrent de getrouwheid van de in dit rapport opgenomen financiële informatie. Volledigheidshalve wijzen wij erop dat, indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht, wellicht andere onderwerpen aan het licht zouden kunnen zijn gebracht die voor u mogelijk van belang zouden kunnen zijn geweest.

5 Uitkomsten van de werkzaamheden

5.1 Inleiding

De 'Nota aanscherping inkoopbeleid' beschrijft enerzijds een aantal beleidskeuzes en anderzijds een aantal beheersmaatregelen gericht op de verdere professionalisering van de inkoopfunctie.

Over de inhoudelijke beleidskeuzes zoals bijvoorbeeld; duurzaam inkopen, samenwerking met andere (overheids-) partijen, de positie van het SW- bedrijf en het Midden en Klein Bedrijf doen wij geen uitspraken. Dit beleid is vanzelfsprekend een keuze van de raad. Wel willen wij een aantal opmerkingen maken rondom de hier genoemde uitgangspunten.

Onze second opinion richt zich met name op de voorgestelde beheersmaatregelen (in de organisatie en planning en control) om de inkooporganisatie verder te professionaliseren. Wij hebben beoordeeld of deze maatregelen in opzet voldoende kunnen zijn om dit gewenste effect te hebben.

In het vervolg van dit hoofdstuk geven wij allereerst onze bevindingen met betrekking tot het beleid en de uitgangspunten (5.2) en vervolgens met betrekking de voorgestelde beheersmaatregelen (5.3).

5.2 Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

Het eerste deel van de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' is een actualisatie van een aantal uitgangspunten welke zijn beschreven in het inkoop en aanbestedingsbeleid van de gemeente Groningen (vastgesteld in 2001).

Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende bevindingen en aanbevelingen:

1 SMART¹

Bij het lezen van de beleidskeuze constateren wij dat een aantal uitgangspunten nogal algemeen zijn geformuleerd. Ter illustratie van voorgaande:

- Uitgangspunt 3 : De gemeente Groningen wil zoveel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf.
- Uitgangspunt 6 : De gemeente Groningen wil duurzaam inkopen.

Deze en andere uitgangspunten zijn nog niet erg SMART beschreven en eerder weergegeven als intenties. De vraag die daarbij kan worden gesteld is dan ook hoe de gemeente Groningen gaat vaststellen of deze beleidskeuzes daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Wij adviseren het college deze beleidsuitgangspunten in het inkoopjaarplan en -verslag zoveel mogelijk te concretiseren.

2 Het tenzij- uitgangspunt

In uitgangspunt 12 wordt beschreven dat het uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid is: Openbaar aanbesteden, tenzij..... Voor het toepasbaar zijn van het tenzij- uitgangspunt gelden een aantal criteria:

- Het besluit moet vooraf schriftelijk worden gemotiveerd;
- De Algemeen Directeur van een dienst is bevoegd;
- De voorwaarden zijn: *(kort weergegeven)*
 - De te verwachten kosten wegen niet op tegen de baten, of

¹ SMART staat voor: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

- Er is geen concurrentie te verwachten, of
- Er zijn andere dringende redenen.

Wij begrijpen dat het inkoopbeleid ook in de praktijk toepasbaar moet zijn en daarom een tenzij-uitgangspunt moet bevatten. Wij willen u echter wel wijzen op het risico dat deze criteria op verschillende wijze kunnen worden geïnterpreteerd.

Wij adviseren het college daarom, in aanvulling op de reguliere rechtmatigheidscontrole, intern (specifiek) te beoordelen of deze tenzij- uitgangspunten op een goede wijze worden toegepast. In het inkoopjaarverslag zou bijvoorbeeld een overzicht kunnen worden gegeven van de omvang waarop deze tenzij- bepaling wordt toegepast.

3 Doelmatigheid inkoop- en aanbesteden en drempelbedragen

Zoals aangegeven in de nota gelden op dit moment voor aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. In de nota stelt het college voor de drempelbedragen te verhogen.

Wij onderschrijven het principe van de kosten en baten afweging bij het aanbesteden. Wij geven het college daarbij in overweging op een wat langere termijn de doelmatigheid van het aanbestedingsproces en de in de nota voorgestelde maatregelen onderwerp te laten zijn van een doelmatigheidsonderzoek (GW art 213a). De doelmatigheid zou tevens expliciet kunnen worden opgenomen in het inkoopbeleid of inkoopjaarplan.

5.3 Planning en Control en organisatie

In het tweede deel van de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' wordt nader ingegaan op de beheersmaatregelen zoals die worden getroffen middels de planning & controlcyclus en in de organisatie.

5.3.1 Planning & control cyclus

Het college heeft in de nota de planning & control cyclus beschreven die als instrument moet dienen voor de inrichting, sturing en bewaking van inkopen en de inkoopfunctie.

De planning & controlcyclus begint bij het inkoopbeleid (kaders) en de inkoopstrategie en voorziet in een vertaling van de gekozen uitgangspunten richting dienstinkoopplannen en een concerninkoopplan. Over de plannen wordt gerapporteerd door middel van een dienstinkoopjaarverslag en een concern jaarverslag. Het streven bestaat om de inkoopcyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus.

Wij zijn van mening dat dit een goede maatregel en instrument kan zijn om de sturing en beheersing van het inkoopproces te verbeteren.

Naar wij hebben begrepen wordt op dit moment gewerkt aan een nadere invulling van de planning & controlcyclus; onder ander door de dienstinkoopplannen (medio 2008) en het concerninkoopplan (najaar 2008). In de nota is niet beschreven op welke termijn de beschreven documenten uit de planning & control cyclus daadwerkelijk geïmplementeerd moet zijn. Uit gesprekken hebben wij begrepen dat 2008 moet worden gezien als een overgangsjaar en het de bedoeling is met ingang van de begroting 2009 de planning & controlcyclus rondom het inkoopproces volledig gelijk te laten lopen met de reguliere P&C- cyclus van de gemeente Groningen.

Uit de nota blijkt niet expliciet wie verantwoordelijk is voor de invoering en bewaking van de planning & controlcyclus rondom inkopen. Naar wij hebben begrepen zal de afdeling CZ hiervoor verantwoordelijk zijn.

Wij adviseren de raad met het college duidelijke afspraken te maken over de taken, de bevoegdheden en het tempo van de invoering van de documenten in planning & control cyclus.

5.3.2 Organisatie

In het hoofdstuk 'Organisatie' wordt de huidige situatie en de gewenste ontwikkeling met betrekking tot de inrichting van de inkooporganisatie beschreven. Het reeds eerder vastgestelde 'Programma professionalisering Inkoop' dient hierbij als uitgangspunt.

Belangrijk onderdeel bij de inrichting van de inkooporganisatie is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen diensten en het concern. Op hoofdlijnen betekent de verdeling van de inkooptaken dat de diensten verantwoordelijk zijn voor de dienstspecifieke aanbestedingen, het opstellen van de dienstdocumenten in het kader van de planning & control cyclus en de interne controle op de dienstinkopen. De afdeling commerciële zaken (CZ) van de DIA is verantwoordelijk voor het stellen van de kaders met betrekking tot inkoop, het verzorgen van de concern control op dienstinkopen, het geven van advies en ondersteuning richting de diensten. De afdeling CZ kan daarbij audits doen.

Naast voornoemde taken richting de diensten heeft de afdeling commerciële zaken ook nog een aantal zelfstandige taken, zoals het uitvoeren en bewaken van concernaanbestedingen en het opstellen van de concern documenten in het kader van de planning & control cyclus. Voor de control op de afdeling commerciële zaken is de concerncontroller verantwoordelijk.

Wij zijn van mening dat de voorgestelde organisatie een goede aanzet kan zijn voor de verdere professionalisering van de inkooporganisatie.

Wij hebben daarbij nog de volgende adviezen:

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

1 Invulling en uitwerking control

Een belangrijke vraag is nog wel op welke wijze CZ daadwerkelijk inhoud gaat geven aan de controlrol; ofwel zullen daadwerkelijk audits worden gedaan. In de nota is dit aangegeven dat dit zou kunnen; wat naar onze inschatting nog niet automatisch betekent dat dergelijk audits ook uitgevoerd gaan worden.

Het is naar onze mening van belang deze control- en/of auditwerkzaamheden van CZ af te stemmen met de werkzaamheden van de interne controle afdelingen van de diensten en die van het concern. Deze drie partijen zijn vanuit verschillende rollen betrokken bij de control en audit op de rechtmatigheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en zouden gezamenlijk tot een efficiënte en effectieve controle moeten komen.

Wij adviseren het college de control- en audittaken nader uit te werken bij de vastlegging van de administratieve organisatie.

2 Verplichte consultatie

Wij hebben bij onze controle geconstateerd dat niet bij alle diensten sprake is van (uniforme) regels rondom verplichte consultatie van de inkoopafdeling (op dienst- of concerniveau). Naar onze mening zou, in de uitwerking van de administratieve organisatie (zoals aangegeven in de nota), duidelijk moeten worden bepaald in welke gevallen budgethouders:

- zelfstandig de keuze voor een aanbestedingsvorm kunnen bepalen;
- verplicht een inkoopadvies moeten aanvragen bij de dienstinkoopcoördinatoren;
- of de afdeling CZ moet worden geraadpleegd bij inkopen.

Wij adviseren het college, in de uitwerking van de administratieve organisatie, richtlijnen vast te stellen en bevoegdheden vast te leggen met betrekking tot verplichte consultatie op dienst- of concerniveau (CZ). Verplichte consultatie kan een extra waarborg geven dat rechtmatig en doelmatig wordt aanbesteed.

3 Inkoopnet

Het programma inkoopnet is de afgelopen jaren ingevoerd met als doel een meer centrale en doelmatige inkoop te kunnen realiseren. Door dit systeem moet inzicht worden verkregen in de concern- en totale dienstinkopen en zou het mogelijk moeten worden inkopen te bundelen (aggregeren) en doelmatiger in te kopen.

Wij hebben, in het kader van deze opdracht, geen nadere beoordeling uitgevoerd van de invoering van het programma inkoopnet, maar krijgen zowel uit deze nota, onze controle en gesprekken naar aanleiding van onze second opinion de indruk dat de invoering van dit programma moeizaam gaat.

Een dergelijk inkoopprogramma kan in principe een goede maatregel zijn in de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De vraag blijft echter welk deel van de inkopen wanneer worden verwerkt via inkoopnet. De nota is daar niet heel expliciet in. Uit de nota blijkt

bijvoorbeeld dat de dienst die het meeste inkoopt en aanbesteed, de dienst RO/EZ, in 2008 nog niet gebruik zal maken van inkoopnet.

Wij adviseren het college nader te beoordelen welke omvang van de inkopen via inkoopnet plaatsvinden en welke bijdrage dit systeem levert aan de doelmatigheid van de inkopen. Daarin speelt ook de relatie met het onderzoek naar een nieuw systeem een rol.

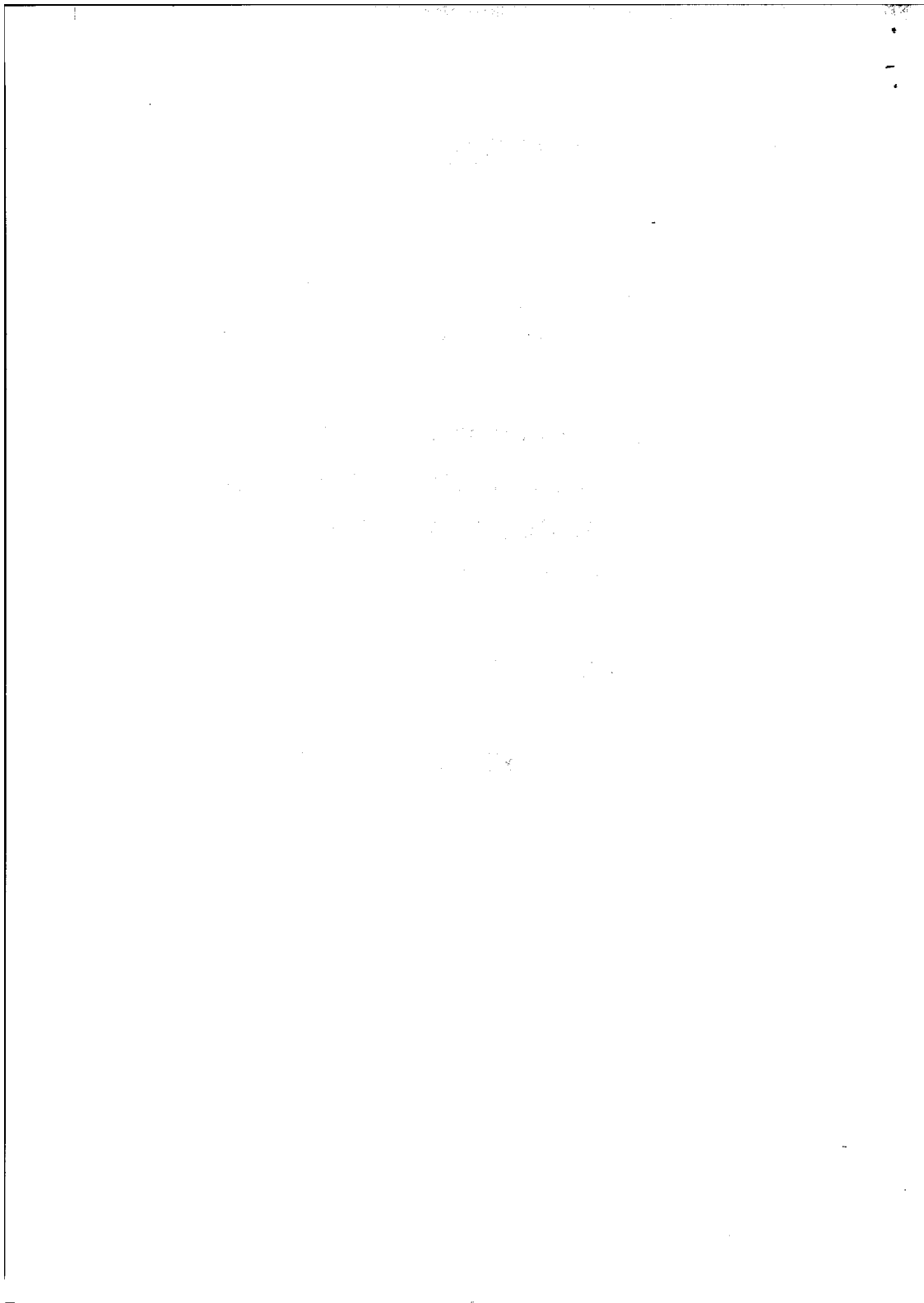
4 Ambitie en middelen

De genoemde maatregelen zullen naar onze inschatting een gevolg hebben voor de omvang van de inkooporganisatie. In deze nota zijn geen financiële consequentie hiervan opgenomen.

Wij adviseren het college de financiële gevolgen van deze ambities nader uit te werken bij het concerninkoopplan 2009 en af te stemmen met de raad.

INKOOPBELEID

- 1. raadsvoorstel Aanscherping
Inkoopbeleid**
- 2. raadsvoorstel Uitvoering
second opinion door
accountant op nota
aanscherping inkoopbeleid**
- 3. verslag F&V 21/11/07**
- 4. verslag Raad 30/1/08**



Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: DI 07.1440401

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Aanscherping Inkoopbeleid

Groningen,

Aan de raad,

We willen de inkoopfunctie in de gemeente Groningen verder professionaliseren. We hebben u in mei 2007 geïnformeerd over de stand van zaken in de Voortgangsrapportage inkoop. Het doel van een professionele inkoopfunctie is om voor de gemeente Groningen op de meest efficiënte wijze de juiste producten en/of diensten in te kopen bij de meest geschikte leverancier tegen een goede prijs. Van een gemeentelijke organisatie mag daarnaast worden verwacht dat die rechtmatig, dat wil zeggen met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, inkoop.

Het uitgangspunt bij het gemeentelijke inkoopbeleid is dat de gemeentelijke organisatie als één juridische entiteit wordt gezien. In de praktijk betekent dit dat voor iedere productgroep waarvoor inkopen worden gedaan, moet worden bepaald of er sprake is van zogenaamde aggregerbare inkopen (voor alle of voor meer dan één dienst) of van dienstspecifieke inkopen. Vanzelfsprekend vormen de eisen op het gebied van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

Binnen de gemeente kopen we jaarlijks voor een bedrag van 240 miljoen euro in (niveau 2006). De totale jaarlijkse omvang is mede afhankelijk van de voor een bepaald jaar geplande investeringen en bijzondere aankopen (bv. Euroborg, upgradering publiekshal DIA). Een groot deel van de inkopen is dienstspecifiek, onvoldoende gelijksoortig en daarom niet aggregbaar. Naar schatting gaat het daarbij om een inkoopvolume van 100 miljoen euro.

Van het overige deel (140 miljoen euro) wordt inmiddels 40 miljoen euro ingekocht via concerncontracten. Voorbeelden hiervan zijn schoonmaak, catering, kantoor-meubilair, automatisering, onderhoud gebouwen en inlenen uitzendpersoneel.

Het resterende bedrag van 100 miljoen euro zijn we nader aan het analyseren. Een deel van dit bedrag is niet aggregbaar blijkt (bv. grondaankopen, inhuur artiesten). Een kleiner deel zal mogelijk nog wel te aggregeren zijn en in concerncontracten worden ondergebracht. We hebben nog een periode van maximaal drie jaren nodig voordat

voor elk van deze productgroepen een concernaanbesteding voor het eerst is afgerond. Dat houdt verband met de relatief lange voorbereidingsperiode die met aanbesteding gemoeid is, de thans hiervoor beschikbare capaciteit en de afwikkeling van al bestaande contracten op afzonderlijk dienstniveau.

We willen ook duurzaam inkopen. We zijn bezig het aandeel van duurzame inkopen te vergroten. Onze ambitie is in 2010 het aandeel duurzaam inkopen te vergroten naar 100 procent. Dit sluit aan bij de door uw raad aangenomen motie van GroenLinks om bij de volgende meting van de duurzaamheidsmeter (eind 2009) bij de top-3 te behoren onder de Nederlandse gemeenten. Bij aanbestedingen maken we gebruik van de "menukaart duurzaam inkopen"¹ of gaan we nog een stap verder. Daarnaast hebben we als gemeente zowel het convenant duurzaam bouwen als het convenant duurzaam inkopen ondertekend.

Tot slot werken we vanaf 2006 samen met externe (overheids-)partijen in het inkoop platform Groningen. Dit is overeenkomstig de daartoe onlangs door uw raad aangenomen motie. Bij dit platform zijn momenteel 10 instanties aangesloten, waaronder de provincie Groningen, het UMCG, het Noorderpoortcollege en de Informatie Beheergroep. De doelstellingen van deze samenwerking zijn:

- het leren van elkaars organisatiestructuren, kennis delen, uitwisselen van informatie en inkoopstrategieën;
- het behalen van financieel voordeel door samenbundeling van inkoopvolumes en het realiseren van quickwins.

Onderstaand gaan we eerst in op de beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop. Vervolgens geven we op hoofdlijnen aan hoe we dat in de gemeente gaan organiseren.

Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

In de nota Inkopen met Openbaar Geld zijn in 2001 door uw raad de bij inkoop te hanteren uitgangspunten vastgesteld. Sindsdien zijn er diverse ontwikkelingen geweest die aanleiding geven tot bijstelling en aanscherping van deze uitgangspunten. Het gaat daarbij soms om principiële keuzes zoals bij het hanteren van duurzaamheidscriteria, maar ook om praktische zaken die moeten waarborgen dat we bij de gemeente Groningen werken binnen en vanuit een gemeenschappelijk concernkader. De bijstellingen hebben betrekking op de hierenavolgende punten:

¹ De Menukaart Duurzaam Inkopen is een hulpmiddel voor overheden bij het duurzaam inkopen van producten, diensten en werken.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

3

| Aanbestedingsprogramma's inkoopbeleid | |
|---------------------------------------|--|
| 1. | De gemeente Groningen geeft voorrang aan inbesteden boven uitbesteden. Daarmee worden aanbestedingskosten bespaard, kan de sociale werkvoorziening in positie worden gebracht en ontstaan mogelijkheden voor het opvangen van eventuele leegloop bij andere diensten. |
| 2. | De gemeente Groningen zal bij aanbestedingen aangeven of en zo ja in welke mate werknemers van een SW-bedrijf, cliënten van een Sociale Dienst en stagiaires kunnen worden ingezet op bijvoorbeeld werklee- en integratietrajecten. Dit criterium zal als een aanvullende bijzondere voorwaarde in de aankondiging en het bestek worden meegenomen, met als doel deze doelgroepen werkervaring op te laten doen, waarbij de achterliggende gedachte is toeleiding naar werk. |
| 3. | De gemeente Groningen wil bij aanbestedingen zo veel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf. Bij aanbestedingen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de lokale infrastructuur. |
| 4. | De gemeente Groningen zal haar openbare en Europese aanbestedingen publiceren op de website www.aanbestedingskalender.nl . |
| 5. | De gemeente Groningen zal van de mogelijkheden die de wet BIBOB (of eventuele opvolgende wetgeving) biedt, gebruik maken indien bij een aanbesteding getwijfeld wordt aan de integriteit van één van de inschrijvers. |
| 6. | De gemeente Groningen handelt volgens de Deelnameverklaring van het programmabureau Duurzaam Inkopen. Dit uit zich o.a. in milieuaspecten, ecologisch cateren, eerlijke handel, etc. De gemeente gaat actief op zoek naar niet-vervuilende of milieuvriendelijke producten, indien deze beschikbaar zijn tegen een maximale meerprijs van + 5%. |
| 7. | Op het gebied van kinderarbeid dienen leveranciers te verklaren dat de eigen geproduceerde goederen en diensten en de goederen en diensten die worden betrokken van derden, worden vervaardigd zonder dat daarbij sprake is van kinderarbeid. |
| 8. | De gemeente Groningen past bij de aanbesteding van werken de ARW 2005 toe. |
| 9. | Uniforme Administratieve Voorwaarden en RAW-bestekken worden in de gemeente Groningen zoveel mogelijk toegepast. |
| 10. | De gemeente Groningen verklaart in principe zijn <i>Algemene Inkoop Voorwaarden</i> bij aanbestedingen van toepassing. Dit gebeurt onder uitdrukkelijke afwijzing van de leveranciersvoorwaarden. |
| 11. | Bij aanbestedingen met aannemers en dienstverleners wordt in verband met de ketenaansprakelijkheid (daar waar de gemeente optreedt als eigenbouwer/aannemer) van de inschrijver geëist een G-rekening te openen of voorzieningen te treffen waardoor het risico voor de gemeente Groningen in voldoende mate wordt afgedekt. |
| 12. | Uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid van de gemeente is: "openbaar aanbesteden, tenzij ..". De algemeen directeur van een dienst kan in individuele gevallen besluiten vooraf deugdelijk schriftelijk gemotiveerd hiervan af te wijken |

| |
|---|
| indien ² : |
| <ul style="list-style-type: none">o de te verwachten kosten niet opwegen tegen de te verwachten baten, ofo er geen concurrentie te verwachten is, ofo er andere dringende redenen zijn om van aanbesteding af te zien, voor zover deze dringende reden niet te wijten is aan (of kon worden voorzien door) de aanbestedende dienst en voor zover er door de wet geen andere mogelijkheid wordt geboden. |

Aanpassing aanbestedingsgrenzen

Voor de niet-Europese aanbestedingen geldt dat we zelf de grenzen kunnen bepalen voor:

- openbaar aanbesteden (met of zonder voorselectie);
- meervoudig onderhands aanbesteden;
- enkelvoudig onderhands aanbesteden.

Europees aanbesteden is openbaar aanbesteden. Er wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap in Luxemburg en op de nationale aanbestedingssite www.aanbestedingskalender.nl. Het staat iedere onderneming binnen de Europese Unie vrij om in te schrijven.

Gemeentelijk openbaar aanbesteden betreft op hoofdlijnen dezelfde procedure als Europees aanbesteden. Er wordt echter alleen gepubliceerd op de nationale aanbestedingssite. Het staat iedere onderneming vrij om in te schrijven.

Meervoudig onderhands aanbesteden is een aanbesteding waarvoor een beperkt aantal (in het geval van de gemeente Groningen minimaal drie) natuurlijke of rechtspersonen (door de aanbesteder aan te wijzen) tot inschrijving of tot onderhandeling wordt uitgenodigd.

Eén op één via offertemethode wordt toegepast bij relatief kleine opdrachten, waar een aanbestedingsprocedure naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt. Er wordt aan één onderneming gevraagd een offerte in te dienen.

Op dit moment gelden er voor de aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. Onze gemeentelijke regels gaan verder dan de wettelijke regels. Hier kiezen we bewust voor. Meer openbare vormen van aanbesteden (gemeentelijk openbaar en in mindere mate meervoudig onderhands), kunnen leiden tot lagere kosten. Natuurlijk moeten deze wel opwegen tegen de hogere kosten voor de procedure.

² Deze uitzondering is alleen mogelijk voor zowel de onderhandse als de gemeentelijk openbare procedures. Boven de Europese drempelbedragen gelden uiteraard de door de wet voorgeschreven procedures.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

5

Bij de huidige drempelbedragen wegen de kosten van de aanbesteding niet op tegen de verwachte inkoopvoordelen. Dat doet zich vooral voor bij het meervoudig onderhands aanbesteden. Hier zijn de aanbestedingskosten in relatie tot het aanbestedingsbedrag relatief hoog. Daarmee worden eventuele voordelen die worden behaald door de wijze van aanbesteden (lagere prijs) teniet gedaan door de kosten van een dure procedure. Daarnaast moeten onze gemeentelijke regels praktisch uitvoerbaar zijn. Dit heeft ook raakvlakken met de rechtmatigheid.

Het is echter ook van belang transparant te zijn met de gemeentelijke aankopen. Openbaar aanbesteden en in mindere mate meervoudig onderhands aanbesteden leiden tot een grotere transparantie. Deze aanbestedingsvormen voorkomen ook dat we afhankelijk worden van een (te) beperkt aantal leveranciers.

Vorenstaande overwegingen leiden tot ons voorstel om de drempelbedragen te verhogen. Waarschijnlijk treedt er in 2008 een nieuwe aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft ook voor lokale overheden drempelbedragen aan. We kiezen er vooralsnog niet voor de drempelbedragen op te trekken naar de bedragen die waarschijnlijk in de wet worden opgenomen. Zodra de nieuwe wetgeving er is, bezien we de aanbestedingsgrenzen opnieuw.

We stellen voor de drempelbedragen te verhogen overeenkomstig het volgende overzicht.

Nieuwe drempelbedragen gemeentelijke aanbestedingen

| Aanbestedingsvorm | Werken | Leveringen | Diensten |
|---|---|---|---|
| A) Europees | > € 5.278.000 | > € 211.000 | > € 211.000 |
| B) Gemeentelijk openbaar (met of zonder voorselectie) | > € 1.000.000 (was: 950.000) | > € 100.000 (was: 95.000) | > € 100.000 (was: 95.000) |
| C) Meervoudig onderhands | < € 1.000.000 > € 100.000 (was: tussen 47.500 en 950.000) | < € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000) | < € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000) |
| D) Een op een via offertemethode met één gegadigde (enkelvoudige uitnodiging) | < € 100.000 (was: lager dan 47.500) | < € 25.000 (was: lager dan 12.000) | < € 25.000 (was: lager dan 12.000) |

1) Bedragen exclusief BTW.

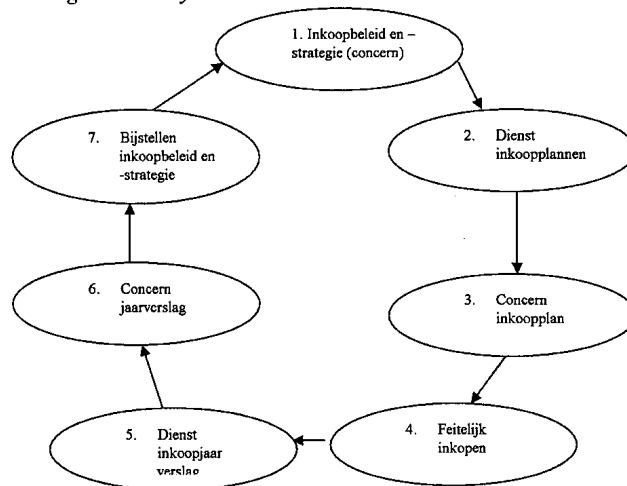
2) De Algemeen Directeur mag gemotiveerd afwijken van de gemeentelijke regels (B,C en D).

In 2008 treedt waarschijnlijk de nieuwe Aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft naar verwachting ook voor lokale overheden drempelbedragen aan inzake bij welk inkoopbedrag, welke vorm van aanbesteding (enkelvoudig of meervoudig onderhands, openbaar, Europees) is aangewezen. Groningen blijft met de nu voorgestelde drempelbedragen ruim binnen de grenzen die in de Aanbestedingswet waarschijnlijk zullen gaan gelden.

Planning & control en organisatie

Hiervoor hebben we aangegeven wat onze belangrijkste uitgangspunten zijn op het gebied van inkoop. Daarnaast is het van belang dat we de inkoopfunctie op een goede en efficiënte wijze uitvoeren. De planning en control-cyclus is van belang voor de wijze waarop we de inkoopfunctie organiseren. We gaan daarom eerst kort in op de planning en controlcyclus. Vervolgens lichten we op hoofdlijnen toe hoe we de inkoopfunctie organiseren.

Planning en controlcyclus:



De cyclus bestaat uit de volgende stappen:

1. vaststelling inkoopbeleid en inkoopstrategie op concernniveau;
2. opstellen dienst-inkoopplannen gelijktijdig met het opstellen van de dienstbegroting;
3. opstellen concerninkoopplan op basis van dienstinkoopplannen en analyses naar aggregereerbare inkopen gelijktijdig met het opstellen van de gemeentebegroting;
4. feitelijk inkopen;
5. opstellen dienstinkoopverslag (jaarlijks gelijk met dienst-jaarrekening);
6. opstellen concerninkoopverslag (jaarlijks gelijk met concern-jaarrekening);

7. eventueel bijstellen inkoopbeleid en inkoopstrategie.

De cyclus is gebaseerd op het door uw raad vastgestelde inkoopbeleid. Op basis van de daarin geformuleerde uitgangspunten worden de dienstinkoopjaarplannen opgesteld. Deze dienstinkoopplannen dienen als basis voor het concerninkoopplan. Bij het opstellen en de analyse van inkoopplannen worden ook de gerealiseerde inkopen van de afgelopen periode meegenomen. Door gedetailleerde analyses van de feitelijke gerealiseerde inkopen kan zicht worden verkregen op producten en productgroepen die kunnen worden geaggregeerd en waarvoor gezamenlijke aanbestedingen kunnen worden voorbereid. Het doel hiervan is alle te aggregeren producten/productgroepen in concerncontracten te vangen.

Het is de bedoeling om de dienst-inkoopplannen en het concern-inkoopplan gelijktijdig met de dienst- en gemeentebegroting op te stellen. De inkoopplannen zijn dan als het ware één van de bouwstenen van de begroting. Dit geldt ook voor de realisatie tussen inkoopverslagen en de rekening. Hoewel het niet lukt om voor het begrotingsjaar 2008 de cyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus hebben we ervoor gekozen voor 2008 toch dienst-inkoopplannen en een concerninkoopplan op te stellen. Naar verwachting zijn deze gereed in december.

Organisatie

Om te komen tot de volwassen inkooporganisatie wordt uitvoering gegeven aan het door ons vastgestelde "Programmaplan Professionalisering Inkoop" en het daarbij behorende "Routeplan". Het programmaplan is in een gevorderd stadium van uitvoering. Het programmaplan rust op drie pijlers:

1. de professionalisering van de inkoopfunctie;
2. de beleidsmatige kaders, rechtmatigheid en externe samenwerking;
3. de implementatie van een inkoopondersteunend software-pakket.

Ad 1

Uit metingen blijkt dat de professionalisering van de inkoopfunctie bij zes van de acht diensten goed verloopt. De twee overige diensten worden extra ondersteund door de afdeling Commerciële Zaken van de DIA. Overigens is de professionalisering een continu doorlopend proces. Het gaat daarbij onder meer om:

- het goed in positie brengen van de dienstinkoopcoördinatoren;
- het aanbrengen van onderscheid tussen de initiële inkoopfunctie (contracteren) en de operationele inkoopfunctie (bestellen);
- het uitwerken van de administratieve organisatie en bijbehorende mandaatregelingen;
- het opwaarts bijstellen van het kennisniveau van betrokken medewerkers;
- het inrichten van de controlfunctie op dienstniveau.

Ad 2

Middels deze nota wordt de aanscherping van het beleid vastgesteld. De externe samenwerking is inmiddels succesvol gestart en heeft vorm gekregen in de oprichting van het Inkoop Platform Groningen, waarover uw raad onlangs is geïnformeerd.

Ad 3

HVD, OCSW en DIA maken voor (vrijwel) alle inkoop inmiddels gebruik van Inkoopnet. Er wordt voor de DSW een koppeling gebouwd tussen hun inkoopstelsel en Inkoopnet die begin 2008 operationeel zal zijn. De MD maakt reeds gebruik van Inkoopnet voor de concerncontracten en zal begin 2008 (vrijwel) alle inkoop via Inkoopnet laten lopen. Met SOZAWE is de afspraak gemaakt dat per 1 januari 2008 de concerncontracten, en per 1 april 2008 alle aggregerbare inkoop operationeel zullen zijn. Voor de BSD liggen deze data op 1 januari 2008, respectievelijk 1 juli 2008. Bij RO/EZ zal zo veel mogelijk worden getracht alle aggregerbare inkoop begin 2008 via Inkoopnet te verwerken. Voor de dienstspecifieke inkoop moet bij deze dienst nog een aantal hobbels worden genomen, waardoor realisatie in 2008 als niet reëel wordt ingeschat. Het gaat daarbij vooral om de vraag of er een koppeling moet komen met de thans in gebruik zijnde financiële en projectadministratiepakketten of dat wellicht – in relatie tot anders te verwachten omvangrijke desinvesteringen – beter kan worden gewacht tot de keuze voor een ander pakket is gemaakt. Zolang de koppeling niet tot stand is gebracht gaan we wel proberen om met gebruik van de bij de dienst beschikbare inkoopinformatie te analyseren waar eventueel aggregatiemogelijkheden liggen.

In de Voortgangsrapportage Inkoop bent u over de voortgang geïnformeerd. Inmiddels hebben wij nadere besluiten genomen over de inrichting van de gemeentelijke inkooporganisatie en de wijze waarop de verantwoordelijkheden en bevoegdheden op strategisch, tactisch en operationeel niveau zijn belegd.

De kern van onze inkooporganisatie is dat de verantwoordelijkheid voor dienstspecifieke aanbestedingen bij de diensten ligt. Hier gaat het onder andere om:

- het initiëren en bewaken van dienstspecifieke aanbestedingen;
- het opstellen van een dienst-inkoopplan;
- het opstellen van een inkoopverbeterplan en
- de interne control op uitvoering dienstinkoop, rechtmatigheidsbeleid en een financiële-/doelmatigheidsanalyse van de inkoop.

Alle diensten dienen uiterlijk medio 2008 een inkoopverbeterplan op te stellen. In het verbeterplan beschrijft de dienst de stappen die zij wil gaan nemen om te komen tot de hiervoren aangeduide professionele inkooporganisatie op het niveau van de eigen dienst. De situatie waarin iedere afdeling zijn eigen inkoop regelde is al lang verleden tijd, maar de inkooporganisatie is nu soms nog te versnipperd binnen diensten om al van een professionele inkooporganisatie te kunnen spreken.

De centralisering op dienstniveau inclusief een mandaatbesluit willen we per 1 januari 2009 gerealiseerd hebben.

Nieuw is dat de afdeling commerciële zaken verantwoordelijk is voor de concernsturing op het gebied van inkoop. Die afdeling is verantwoordelijk voor het bepalen van de kaders, waarbinnen de inkoopfunctie bij diensten plaatsvindt. Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor de control van de inkoop bij de diensten. Diensten zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de control op inkoop. De afdeling vervult bij inkoop de functie van concerncontrol, zoals het bewaken van het totstandkomen van dienstinkoopplannen, de verbeterplannen bij

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

9

diensten en het bewaken van de dienstspecifieke aanbestedingen. Commerciële Zaken kan dit onder andere doen door het uitvoeren van audits bij diensten.

Naast de controlfunctie richting de diensten heeft de afdeling Commerciële Zaken ook een zelfstandige functie. Dit zijn onder andere:

- het initiëren en bewaken van concernaanbestedingen;
- het opstellen van een concerninkoopjaarplan;
- het adviseren van diensten bij o.a. opstellen van het inkoopplan, inkoopjaarverslag, opleidingen en eventueel coachen;
- ondersteuning bieden bij dienstspecifieke aanbestedingen.

De control op de zelfstandige taken van de afdeling Commerciële Zaken wordt uitgevoerd door de concerncontroller. De afspraken over de planning & controlcyclus en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het inkoopproces worden vastgelegd in een inkoopstatuut.

We stellen u voor te besluiten:
de beleidsmatige uitgangspunten voor inkoop vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.



Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

2007-2008
Raadsvoorstel
Ons kenmerk: GR.08.1553920

Onderwerp: uitvoering second opinion door accountant op nota aanscherping inkoopbeleid

Groningen, 17 januari 2008

Aan de raad,

In de raadscommissie F&V van 16 januari jl. hebt u de managementletter interim controle van de accountant besproken. Daarbij was ook een brief toegevoegd van het audit committee met een aantal opmerkingen over de managementletter. Een daarvan was het voorstel om de nota Aanscherping Inkoopbeleid (door de raad aangehouden in de raad van 28 november 2007) aan de accountant voor te leggen voor een second opinion. Aanleiding voor het audit committee was de conclusie van de accountant dat ondanks de aandacht voor het verbeteren van het inkoopproces dit nog niet heeft geleid tot het gewenste effect.

Doel van de second opinion is om een oordeel van de accountant te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde beleidsmaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect kan worden gerealiseerd of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft. Daarbij willen we de accountant verzoeken aandacht te besteden aan:

- de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie,
- het voorstel voor de inrichting van de planning & controlcyclus rondom inkopen,
- de vastlegging van de processen en
- het effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid van inkoop en aanbesteding.

De kosten van deze second opinion zullen naar schatting € 5000 euro bedragen.

Uit de discussie in de raadscommissie bleek onder de fracties enige verdeeldheid, vandaar dat dit voorstel expliciet aan u wordt voorgelegd. Wanneer wordt besloten om de second opinion te laten uitvoeren, dan zal de nota Aanscherping Inkoopbeleid van de agenda van de raad van 30 januari worden afgevoerd. De accountant heeft aangegeven dat hij de second opinion in relatief korte tijd kan uitvoeren. Dat betekent dat het voorstel en de second opinion voor de raadsvergadering van 20 februari geagendeerd kunnen worden, eventueel via de raadscommissie F&V.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

Het audit committee stelt u voor te besluiten:

- I de second opinion op de nota Aanscherping Inkoopbeleid door Ernst&Young uit te laten voeren;
- II de kosten hiervoor te betalen uit het raadsbudget onderzoek / expertmeetings.

Namens het audit committee,

D.H. Vrieling,
Griffier.

F&V 21/11/07

B.4. Raadsvoorstel Aanscherping Inkoopbeleid

De Boer (VVD)

- Kan het percentage centrale/gecoördineerde inkopen niet hoger?
- Graag inzichtelijk maken wat duurzaam inkopen kost; komen we op de genoemde 5% uit?
- Als gemeente bij aanbestedingen zoveel mogelijk kansen wil creëren voor het plaatselijke MKB, kan dat dan, is dat geen ongeoorloofde bevoordeling?
- Wat zijn de gevolgen voor de DSW als we zoveel mogelijk aan haar willen uitbesteden m.b.t. de tekorten die er zijn? En leveren we hierdoor ook in op kwaliteit?
- Voorkeur voor gecoördineerde in plaats van centrale inkoop – is daar sprake van?
- Welke besparing levert het op?

Van Leeuwen (S&S)

- Keuze m.b.t. plafonds is goede keuze.
- Voorkeur voor inbesteden prima, mits het niet ten koste gaat van de kwaliteit
- Twee diensten hebben het kennelijk niet goed voor elkaar, om welke twee gaat het?

Sors (PvdA)

- Teleurgesteld over de nota; m.b.t. het harde gedeelte van het inkoopbeleid geen sprake van aanscherping maar van verruiming (grensbedragen aanbesteden); aanscherping zit alleen in vage dingen als duurzaamheid, voorkomen kinderarbeid en inschakelen werklozen
- Formulering m.b.t. inschakeling werklozen erg vaag; wanneer wel en wanneer niet? Wat is rechtmatig inkopen in het flankerend beleid? Graag meer inzicht daarin.

Schlebusch (SP)

- Blij dat de drempels met betrekking tot aanbesteding zijn opgetrokken. Maar waarom niet meteen naar het wettelijk verplichte?
- Blij met regels over inschakelen eigen mensen (DSW), gaat niet per se t.k.v. kwaliteit.

De Jong (CU)

- Ophogen van drempelbedragen kan leiden tot minder transparantie.
- Jammer dat het nog drie jaar duurt dat voor elk van de genoemde productgroepen een concernaanbesteding is afgerond.
- Graag inzichtelijk wat het ons oplevert.

Van der Wilt (D66)

- Zit er nog rek in het genoemde inkoopvolume voor centraal inkopen van 100 miljoen?
- Moeite met verruiming drempelbedragen, liever aanscherping.
- Moeite met voorkeur voor inbesteden boven uitbesteden; gevaar van inleveren op kwaliteit.

Voortman (GL)

- Verruiming van de drempelbedragen betekent wel degelijk aanscherping in politieke zin: je hoeft minder snel over te gaan tot aanbesteden met alle bijkomende kosten van dien.
- Eens met de nota.

Koops (CDA)

- Sluit zich aan bij GL

Wethouder Dekker

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

- Uitgangspunt 2 zou evt. wat scherper geformuleerd kunnen worden. In principe wordt altijd gekeken naar de inzetbaarheid van cliënten Sozawe of medewerkers van de DSW. Bij sommige productgroepen is dat echter per definitie moeilijker te realiseren.
- Kiezen voor bijv. duurzaam inkopen betekent automatisch dat je niet gaat voor de laagste prijs. Sowieso is de prijs/kwaliteitverhouding belangrijker dan de prijs sec.
- De scherpste van het inkoopbeleid zit 'em vooral in de planning- en controlcyclus en de rol die Commerciële Zaken gaat spelen in de coördinatie en control.
- Wat betreft uitgangspunt 3: het college vindt het belang om het MKB te kunnen faciliteren; als je de drempels verhoogt, zijn hier meer mogelijkheden (meervoudig onderhands).
- Waarom niet helemaal opgetrokken naar wettelijke maximum? Om toch de nodige transparantie te kunnen betrachten en niet helemaal afhankelijk te worden van een aantal leveranciers. Het signaal wordt wel meegenomen, en de wethouder is benieuwd naar de visie van de (rest van de) raad hierop.
- Wat gaan we besparen? Efficiency heeft niet altijd als resultaat dat het goedkoper wordt, maar kan ook betekenen dat je voor dezelfde prijs betere kwaliteit krijgt. Qua bezuiniging is gerekend op ongeveer 1 miljoen.

Slors (PvdA)

- Opteert niet voor nog verder optrekken van de drempels, kan goed leven met collegevoorstel. Het vragen van drie offertes hoeft niet zoveel tijd te vragen, en openbaar aanbesteden kan erg verfrissend werken.
(hier sluiten **Van Leeuwen (S&S)** en **Van der Wilt (D66)** zich bij aan)
- Inschakeling werklozen : mooi uitgangspunt, maar hoe wordt dit in de praktijk gebracht?

De Boer (VVD)

- Kiest liever voor lagere drempelbedragen. Anders ga je te snel politiek inkopen.
- Graag volgend jaar terugkoppeling: wat hebben de uitgangspunten opgeleverd, hoe heeft het daadwerkelijk uitgepakt.

Wethouder Dekker

- Rapportage komt terug bij de rekening.
- Uitgangspunten niet alleen mooie theorie, maar worden ook concreet in praktijk gebracht.

De **voorzitter** constateert dat er twee zaken aan de orde worden gesteld: de aanscherping van de uitgangspunten en de nieuwe drempelbedragen.

Het voorstel gaat als discussiestuk (1-minuutinterventie) naar de raad van 28 november.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

RAAD 30/1/08

25.19

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Ik heb enkele voorbehouden gemaakt. Er zal goed moeten worden gekeken naar het parkeren en de bereikbaarheid en bovendien wijs ik erop, dat wij het convenant essentieel vinden.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten, onder aantekening dat de fractie van de Stadspartij geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

De VOORZITTER: Ik ga ervan uit dat de punten 8a en 8b tezamen kunnen worden behandeld.

- 8a. Voorstel second opinion t.b.v. nota Inkoopbeleid (nr. 155).
8b. Voorstel aanscherping inkoopbeleid (nr. 104).

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Bij de discussie over het voorstel onder 8a is door verschillende partijen betwijfeld of de inkopers werkelijk praktische criteria aangereikt krijgen, zoals duurzaamheid, aan de hand waarvan zij offertes kunnen beoordelen. Wij zijn van mening dat dit in mindere mate aan de orde is. In de auditcommissie is voorgesteld de accountant eens naar deze kwestie te laten kijken, omdat hij straks zal moeten controleren of het inkoopbeleid goed wordt uitgevoerd. Hij heeft daarmee ervaring en kan beoordelen of de organisatie met de criteria uit de voeten kan. Als dat niet het geval is, zullen wij wellicht bepaalde regels moeten aanscherpen, op grond van een advies zullen wij tot een betere nota Inkoopbeleid kunnen komen. Ik wil de voorliggende nota niet helemaal naar de prullenbak verwijzen, maar ik neem aan dat wij betere criteria kunnen ontwikkelen op grond waarvan de inkopers offertes beter zullen kunnen beoordelen.

Als wij het voorstel onder 8a aannemen, behoeft het voorstel onder 8b niet aan de orde te komen. Ik begrijp dat bij de drempelbedragen voor aanbestedingen van een moeilijkheid sprake is. Misschien kan de wethouder dat toelichten, ik zou hierbij een praktische invalshoek willen kiezen. Wij kunnen het beste wachten totdat de nieuwe wetgeving voor het aanbestedingsbeleid van kracht zal zijn, waarin ook nieuwe normen voor het beleid aan de orde zullen komen. Op die manier kunnen wij het meteen goed doen, hoewel wij natuurlijk ook later aanpassingen kunnen aanbrengen. In elk geval pleit mijn fractie ervoor te wachten op het advies van de accountant opdat wij straks zullen kunnen komen tot een betere nota Inkoopbeleid, waarmee wij bovendien de rechtmatigheidstoets beter zullen kunnen doorstaan.

Mevrouw SLORS (PvdA): M. de v. Omdat wij de voorstellen onder 8a en 8b tezamen behandelen, kan de discussie tot drie uitkomsten leiden: wij vragen een second opinion en stellen het beleid niet vast, wij vragen een second opinion en stellen het beleid vast of wij vragen geen second opinion en stellen het beleid wel vast. Mijn fractie kiest voor én/én, dat vergt enige toelichting.

De politieke bemoeienis met de inkoop is tweeledig. In het kader van de controlerende rol van de raad gaat het allereerst om zo goed en goedkoop mogelijk inkopen met kansen voor iedereen, een grote transparantie, geen willekeur, enz.. Daarnaast voert de gemeente al enkele jaren een flankerend beleid, waarbinnen wij bij inkoop extra eisen stellen met betrekking tot duurzaamheid, het creëren van werkplekken, het bieden van kansen aan de lokale economie en infrastructuur, enz., waardoor wij onze waarden laten meewegen bij het gunnen van opdrachten.

In het voorgestelde nieuwe beleid wordt het flankerende beleid verder uitgebreid en worden de grenzen, waarboven extra eisen aan de inkoop worden gesteld, verder verhoogd. Het lijkt ons een goed idee de accountant een second opinion te vragen over de uitvoerbaarheid van dit beleid, omdat de uitgangspunten wat vaag zijn. Ik heb dat al eerder gezegd, dat irriteerde de wethouder, maar ik zeg het toch opnieuw.

Mevrouw DE BOER (VVD): Waarom stelt u, als u de uitgangspunten vaag vindt, ze wel vast?

Mevrouw SLORS (PvdA): Daarop kom ik nog terug.

Het lijkt mij goed een second opinion te vragen, omdat de accountant al jaren problemen heeft met de wijze waarop het inkoopbeleid wordt uitgevoerd. Daar lopen wij telkens weer tegenaan, laten wij er nu voor zorgen dat het meteen goed gaat.

Bij het beleid gaat het natuurlijk ook om het verruimen van de grenzen, dat lijkt mij goed voor de uitvoerbaarheid en naar onze verwachting zal dat niet leiden tot willekeur. In de commissie heb ik begrepen dat hiervoor de handen op elkaar te krijgen zijn, dus waarom zouden wij nu het beleid niet vaststellen, zodat de nieuwe grenzen van kracht zullen worden? Naderhand zullen wij het oordeel van de accountant over de uitvoerbaarheid horen en op dat moment zullen wij er opnieuw over kunnen spreken.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

25.20

Ik zou het interessant vinden nog eens terug te horen, bijvoorbeeld in de commissie, wat wij doen met het flankerend beleid. Hoeveel werk/leerplaatsen ontstaan hierdoor, wat gaat voor en wat wordt in tweede instantie gedaan? Het interesseert mij ook of het nieuwe uitgangspunt 3, waarin wordt dat er ruimte is voor het MKB en de lokale infrastructuur, een oplossing zal bieden voor SoZaWe bij het inkopen van leuke reïntegratieplannen die onze eigen organisaties hebben uitgewerkt en die nu heel omstandig moeten worden aanbesteed.

Mijn fractie zal voor beide voorstellen stemmen.

De heer KOOPS (CDA): M. de v. De nota bevat een heel helder en in de voortgang gezien heel logisch verhaal. Het college legt heel duidelijk uit op welke manier men bezig is en welke problemen daarbij zijn te overwinnen, maar als wij het proces willen versnellen, zal de capaciteit moeten worden vergroot en dat heeft niet onze voorkeur. Bovendien moet bij aanbestedingsprocedures voor wat betreft voorbereiding en uitvoering heel zorgvuldig te werk worden gegaan, waarbij kwaliteit altijd boven tijdswinst gaat.

Ook de aanscherpingen van de uitgangspunten zijn verteerbaar, evenals de nieuwe drempelbedragen. Het college geeft heel duidelijk aan waarom deze bedragen moeten worden opgetrokken. Omdat wij zo positief gestemd zijn over de ingeslagen weg, rijst de vraag wat een second opinion zou kunnen bijdragen aan een bijstelling van het beleid, vooral gezien de aandachtspunten waarop de accountant zich zal moeten concentreren. Het gaat om vooral procesmatige kwesties en wij vragen ons af wat een second opinion kan toevoegen aan onze beslissing. Het vragen van een second opinion zal leiden tot vertraging, dat willen wij niet op ons geweten hebben, maar nu een beleid vaststellen en daarna een second opinion vragen, lijkt ons halfslachtig. Bij die benadering nemen wij onszelf eigenlijk niet serieus, naar ons oordeel zijn wij best in staat op grond van de voorliggende voorstellen een besluit te nemen.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): M. de v. De heer Koops heeft mij de woorden uit de mond genomen, ik kan mij volledig bij zijn redenering aansluiten. In de commissie heb ik erop aangedrongen niet om een second opinion te vragen, omdat ook wij ons afvragen wat de accountant precies kan bieden. Ik kan u dat in een minuut vertellen, dat kost helemaal niets. De accountant zal zeggen dat de planning- en controlecyclus mooi is en uit elk managementboekje is te kopiëren, maar wij een tijdspad moeten vaststellen, tussendoelen moeten formuleren, mensen verantwoordelijk moeten maken en het tempo erin moeten houden. Wij moeten de accountant in dit geval niet om een advies vragen, omdat wij politiek doorslaan als wij dit soort vragen stellen. Er ligt nu een nota voor ons, die wij zullen moeten uitvoeren. Ik ga ervan uit dat de diensten managers in dienst hebben die dit soort eerste regels kennen, zodat zij het beleid kunnen uitvoeren. De accountant heeft gezegd dat er niet veel tempo in zit en dat het tempo moet worden verhoogd, ik ga ervan uit dat de wethouder erop zal toezien dat meer tempo zal worden gemaakt. Wij behoeven niet als kleine kinderen aan de accountant te vragen ons te vertellen dat het echt nodig is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Mevrouw Schlebusch komt vaak met grappige invalshoeken en een grappige toonzetting, maar inhoudelijk slaat het nergens op. Als wij om een second opinion vragen, verzoeken wij de accountant inhoudelijk naar het inkoopbeleid te kijken. Het gaat niet om de vraag of ambtenaren het beleid kunnen uitvoeren, maar om een inhoudelijke beoordeling en een verdere verbetering zodat de ambtenaren er nog beter mee uit de voeten kunnen en wij de rechtmatigheidstoets kunnen doorstaan.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Zo grappig zijn mijn opmerkingen niet, in feite gaf ik de raad een kat. Als ik u zou zijn, zou ik dat vreselijk vinden. Inhoudelijk kloppen de uitgangspunten, zij zijn goed, maar in dit verband wijs ik de PvdA erop dat wij niet te veel moeten willen. Wij moeten niet streven naar een verdere prioritering in de uitgangspunten. De politiek heeft met het aanbestedingsbeleid al een gedrocht gebaard dat ons ontzettend veel tijd en geld kost. Op allerlei gebieden, waarop concurrentie mogelijk is, moeten wij werk aanbesteden met alle nadelen van dien. Als wij nu nog meer dingen willen prioriteren en moeilijker willen maken, krijgen wij er nog heel wat bureaucratie bij. De raad dient de kaders aan te geven, wij gaan ervan uit dat daarmee wordt gewerkt en ik stel voor ons te beperken in de regelgeving. De werkwijze is in feite een gotspe. Op dat punt heeft de politiek zichzelf heel veel te verwijten, omdat zij alles heel zeker wil weten. Dat moet eens ophouden.

De VOORZITTER: Het is jammer dat voorzitters niet mogen applaudisseren.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Mijn betoog zal minder komische noten bevatten, maar ik heb genoten van de bijdrage van mevrouw Schlebusch.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

25.21

De SP kan best tekeer gaan tegen de aanbestedingsregels, maar het gaat hierbij om een onderwerp dat wij niet zelf in de hand hebben. Wij zouden kunnen willen dat wij het met een vijfjarenplan zouden kunnen doen, maar wij zijn nu eenmaal aan deze regels gebonden. Met het inkoopbeleid proberen wij de regels in een zodanige vorm te gieten dat wij er efficiënt mee kunnen omgaan en transparantie verkrijgen. Het is gemakkelijk te zeggen dat het allemaal slecht is en wij het inkoopbeleid moeten afschaffen, maar de realiteit is anders.

Mijn fractie is ervoor de accountant om een second opinion te vragen, maar het beleid nu wel vast te stellen, zodat wij ermee aan de slag kunnen gaan. Wij zullen vooral in de uitvoering slagen moeten maken. Het college moet ermee aan de gang gaan en wij zullen vervolgens afwachten wat de accountant zegt over de nota. Dan zullen wij wel zien of de nota op bepaalde punten zal moeten worden aangepast en of wij een inkoopnota 2009 op iets andere basis zullen moeten vaststellen. Er is geen twijfel aan dat het zinnig is de accountant te vragen er eens naar te kijken.

De heer Koops meent dat de politiek volwassen genoeg is om zelf de keuzen te maken, maar wij vragen over allerlei onderwerpen adviezen, ook aan de accountant. Wij nemen dergelijke adviezen serieus en ik zie niet in waarom wij een advies over het inkoopbeleid in het algemeen niet serieus zouden kunnen nemen. Ik stem dan ook in met beide voorstellen, zodat het college met de nota aan de slag kan gaan om er het beste van te maken. Het is duidelijk dat slagen moeten worden gemaakt.

De heer KOOPS (CDA): Ik wil hierop graag kort reageren. Mevrouw De Boer zei dat de accountant ook naar de inhoud zal moeten kijken, maar dat is niet het geval. De accountant kijkt naar de inrichting van het proces en van de planning- en controlyclus.

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. Wij hebben geen behoefte aan een second opinion, omdat wij van oordeel zijn dat wij de regels met elkaar goed hebben vastgesteld aan de hand van politieke uitgangspunten en afwegingen. De regels moeten door de organisatie worden opgepikt en het college is er verantwoordelijk voor dat een en ander zo goed mogelijk zal worden uitgevoerd. Het college dient dat zodanig te doen dat wij aan het einde van het jaar niet met allerlei fouten zullen worden geconfronteerd.

Bij de bedragen in de nota heb ik vraagtekens gezet, maar tenslotte hebben wij geconcludeerd dat de nota een afgewogen geheel is. Wij stemmen in met het voorstel onder 8b, van het voorstel onder 8a moeten wij niets weten.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Mijn fractie vindt het inkoop- en aanbestedingsbeleid bepaald geen gedrocht. Van het inkoopbeleid kan een prachtige print worden gemaakt, maar daarvoor hebben wij specialisten nodig. Daarom hebben wij vanaf het begin van deze raadsperiode het inkoopbeleid hoog op de agenda gezet. Dat is belangrijk, omdat wij ernaar moeten streven onze inwoners een betere kwaliteit te bieden tegen een betere prijs. Wij zijn dan ook voor aanscherping van het inkoopbeleid, het is goed daarmee te beginnen.

Het voorstel zou op een aantal punten kunnen worden aangescherpt, bijvoorbeeld ten aanzien van de grensbedragen, maar ik ben overtuigd door de opmerkingen die mevrouw Schlebusch in de commissie en ook hier heeft gemaakt. Wij moeten aan de slag gaan. Juist omdat wij zoveel opmerkingen en aanbevelingen van de accountant hebben gekregen, is deze nota geschreven. Ik neem aan dat hij niet zal ophouden opmerkingen te maken en aanbevelingen te doen, ik zie niet in waarom wij op een advies van de accountant zouden moeten wachten. Wij moeten gewoon aan de slag gaan.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): M. de v. In de commissie hebben wij al medegedeeld dat wij geen moeite hebben met de voorgestelde aanbestedingsgrenzen. De afspraken die tot dusverre zijn gemaakt over het gezamenlijk met andere instellingen aanbesteden, zullen moeten worden uitgevoerd. Daarom willen wij de nota vandaag vaststellen en niet wachten op een second opinion van de accountant, maar dat betekent niet dat er geen second opinion moet komen. De heer Van Leeuwen constateerde al dat wij, als wij goede redenen hebben om de accountant ernaar te laten kijken, hem advies moeten vragen.

Er zijn redenen voor het vragen van een second opinion. Over de praktijk van het inkoopbeleid bestaat veel onduidelijkheid. Wij hebben ervoor gekozen af te zien van aanbesteding als er dringende redenen voor zijn, deze regel is letterlijk in het beleid opgenomen, maar het is blijkbaar niet altijd even duidelijk wat dringende redenen zijn. Onder verantwoordelijkheid van het college wordt deze regel niet steeds gehanteerd op momenten waarop het gemeentelijk beleid voor zich spreekt.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): U kunt toch niet menen dat wij een stuk moeten produceren waarin wij de dringende redenen exact benoemen en met voorbeelden concreet aangeven wat dringend is? Dat oor-

25.22

deel kan toch worden overgelaten aan de politiek? Als wij menen dat fouten worden gemaakt, kunnen wij toch corrigeren?

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Dat kan inderdaad, in sommige gevallen is het duidelijk dat van de regels kan worden afgeweken, maar daarover kunnen meningsverschillen bestaan. Het geldt in onze ogen in ieder geval voor integratie-, reïntegratie- en inburgeringsprojecten. Daarbij is vaak duidelijk welke instelling het werk het beste kan doen, maar ook in zo'n geval kiest het college toch voor aanbesteding waar dan een instelling uit rolt die goedkoper, maar niet per definitie beter werkt of beter aansluit bij de ambities van de gemeente. Wij willen graag dat in die gevallen de regel 'aanbesteden, tenzij...' wordt toegepast. Deze regel is er niet voor niets en vooralsnog behoeft het beleid dan ook niet te worden aangepast. Dat kan veranderen als gevolg van de second opinion van de accountant. Wij willen hem vragen specifiek in te gaan op de toepassing van deze regel op het gebied van inburgering en reïntegratie. Is de regel goed en moeten de mogelijkheden meer tussen de oren komen, behoeft de regel aanscherping en is het mogelijk voor specifieke doelen de grenzen te verhogen? Dit soort vragen willen wij graag beantwoord zien.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik ben het met u eens dat met de reïntegratie anders moet worden omgegaan, maar daarover behoeft de accountant naar mijn mening niet te oordelen. Dit is een politieke kwestie. Het is toch gek iemand, die goed is in administratie en boekhouden, te vragen wat hij hiervan vindt? De raad moet bepalen in welke gevallen, bijvoorbeeld voor Jasmijn, aanbesteding niet nodig is. Het gaat om een politieke keuze.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Die vragen zouden wij graag in een second opinion beantwoord willen zien, dan kan de raad zelf onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om uitzonderingen te maken, bijvoorbeeld voor Jasmijn. Ik weet niet of dat slim en haalbaar is, dat hoor ik graag. Mocht het onderzoek tot nieuwe inzichten leiden, dan zullen voorstellen kunnen worden gedaan voor het alsnog aanpassen van het beleid.

Het voorgestelde inkoopbeleid is heel wat ideëler dan het eerdere beleid, op voorstel van GroenLinks is veel aandacht besteed aan duurzaam inkopen. Daarnaast zijn de criteria met betrekking tot onder andere leer/werkplekken en kinderarbeid toegevoegd, waarmee wij blij zijn. In tegenstelling tot andere fracties vinden wij dat het inkoopbeleid daarmee meer smoel wordt gegeven.

De heer KOOPS (CDA): Ik vraag mij af of GroenLinks op dit punt een motie wil indienen, want wat mevrouw Voortman nu vraagt staat niet in de opdrachtbrief.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Ik heb een aantal aandachtspunten voor de second opinion meegegeven.

De heer SPIEKER (Stads partij Groningen): M. de v. Het lijkt mij niet verstandig in te gaan op alle punten van de second opinion, de heren Koops en De Jong hebben het op dat punt gemakkelijker. Ik kan mij vinden in de bijdragen van de heer Van Leeuwen en mevrouw Schlebusch. Wij hebben een concreet voorstel voor ons liggen en wij kunnen de accountant om zijn mening vragen. Dat duurt een maand, dus waarom zouden wij dat niet doen? Als er goede ideeën uit naar voren komen, kunnen wij ze overnemen. Ik vind het allemaal prima, als men maar aan de slag gaat.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): M. de v. Hoewel enkele partijen over onderdelen pessimistischer zijn gestemd, is het college toch van mening dat wij in de afgelopen jaren een behoorlijke slag hebben gemaakt op het gebied van inkoop, met name op het gebied van centraal inkopen, waardoor wij effectiever en efficiënter met de overheidsmiddelen omgaan.

Ik ben wat in verwarring gebracht door het gesprek met de raad, ook in de commissie, omdat uit de interimcontrole bleek dat de accountant redelijk tevreden is over de wijze waarop wij een en ander hebben georganiseerd, zij het dat hij op een onderdeel van mening is dat er te weinig tempo in zit. De SP gaf dat haarfijn aan. In eerste instantie is gezegd dat er meer concernsturing moet komen, waarvoor is gezorgd door de inkoop- en concerncontrol bij de DIA neer te leggen. De voornaamste kritiek bleek uit het advies voor meer tempo te zorgen. Wij zullen dat doen, wat er misschien toe kan leiden dat wij bij de raad zullen moeten terugkomen, omdat wij om extra formatie zullen moeten vragen. Als de raad hierover een audit wil, staat het de raad vrij daarom te vragen, maar ik heb begrepen dat de raad een audit voornamelijk wil

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

25.23

laten gaan over onderwerpen en onderdelen, waarover de accountant bij de interimcontrole al een oordeel heeft geveld.

De reactie van GroenLinks is verrassend. Als er iets is waar een accountant niet naar kijkt, is het onder andere de vraag of wij duurzaamheid als criterium moeten meenemen en of wij soepeler moeten omgaan met afzien van aanbesteding, want daarbij gaat het om bestuurlijke of politieke invalshoeken. Daarover zal een accountant niet snel een oordeel geven.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Als instellingen of organisaties bij het college aankloppen, geeft het college aan dat op grond van regels van het rijk of van Europa moet worden aanbesteed. Kloppen zij vervolgens aan bij het rijk, dan krijgen zij te horen dat Groningen zo'n strikt beleid voert. Wij hebben de genoemde regel, waardoor wij van de noodzaak tot aanbesteding kunnen afwijken, maar wij doen dat niet.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): De accountant kan nooit in dat beleid treden, omdat het daarbij gaat om de bestuurlijke ruimte die de raad of het college hanteert bij de naleving van een regel. In sommige gevallen kunnen wij bij een aanbesteding bepalen aan welke partij wij de opdracht gunnen, omdat die partij de enige is die het werk kan doen. Dat is een heldere situatie, maar dikwijls is de situatie vager. Ik ben het meer eens met de stelling van de SP dat wij, als wij van mening zijn dat het aanbestedingsbeleid van de gemeente Groningen op bepaalde punten niet goed functioneert, daaraan in de commissie aandacht moeten besteden, omdat wij in de commissie praktisch zaken kunnen doen. We kunnen de accountant ernaar laten kijken, maar het gaat hierbij naar mijn mening om voor hem heel ingewikkelde kwesties, omdat het de vraag is tegen welke achtergrond hij moet oordelen. Vanuit welk bestuurlijk kader moet hij het doen? Wij hebben zo'n kader, maar de accountant niet. Ik heb de indruk dat dit een bijna onmogelijke vraag is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het is heel simpel. De accountant zal moeten bekijken of de medewerkers met deze regels voldoende uit de voeten kunnen. In de criteria is bijvoorbeeld niet vastgelegd dat zo duurzaam of zo goedkoop mogelijk moet worden ingekocht. Een medewerker weet niet met welke ogen hij naar een aantal offertes voor dezelfde opdracht moet kijken. Los daarvan gelden de Europese aanbestedingsregels toch wel. Er zouden concrete criteria moeten zijn die wij zo nodig kunnen aanscherpen. De accountant kan beoordelen of onze medewerkers daarmee voldoende uit de voeten kunnen, maar het is duidelijk dat hij daarbij geen politieke afweging kan maken.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): Het college heeft niet de indruk dat de medewerkers niet weten wat zij met de uitgangspunten aan moeten. Naar ons oordeel zal de accountant, als wij hem vragen of de regels goed worden toegepast, de neiging hebben nog scherpere grenzen te trekken. Ik herinner mij discussies met de accountant over een geval waarin hij van mening was dat wij een bredere aanbesteding zouden moeten houden, hoewel wij duidelijk konden maken dat slechts één partij ons een bepaald product kon leveren.

Mevrouw Voortman heeft het college gevraagd met een politiek-bestuurlijke beoordeling van aanbestedingsgrenzen te komen en te bekijken of de accountant daarover iets kan zeggen. Volgens mij kan de accountant daarover niets zeggen en wij huren hem daarvoor ook niet in.

Mevrouw De Boer stelde in feite de vraag of er nog meer criteria zijn te vinden waardoor effectiever en efficiënter zal kunnen worden aanbesteed. Dat lijkt mij een onderwerp voor een gesprek in de raadscommissie, maar ook daarvoor hebben wij de accountant niet nodig. De accountant heeft de taak te controleren, de administratieve organisatie te beoordelen en erop toe te zien dat wij rechtmatig handelen, maar als u de accountant hierover wilt benaderen, staat u dat vrij.

De PvdA wil graag worden geïnformeerd over het effect van het flankerend beleid. Het lijkt mij goed hierop in een schriftelijke rapportage terug te komen, aan de hand waarvan wij de effecten met elkaar zullen kunnen bespreken.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel onder punt 8a besloten, onder aantekening dat de fracties van de SP, het CDA, D66 en de ChristenUnie geacht wensen te worden te hebben tegengestemd.

De heer DE JONG (ChristenUnie): Ik heb eerder opgemerkt dat wij, als het voorstel onder 8a zou worden aangenomen, geen besluit zouden behoeven te nemen over het voorstel onder 8b. Ik weet niet meer wie dat eerder heeft gezegd. Wij stellen anders iets vast en laten vervolgens de accountant ernaar kijken.

Raadsvoorstel - Ernst & Young: Second Opinion 'Nota aanscherping Inkoopbeleid'

25.24

Wij hadden het voorstel onder 8a niet moeten aannemen, maar omdat het raar is geen besluit te nemen, stemmen wij in met het voorstel onder 8b.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij kunnen de beslissing best even uitstellen totdat wij de second opinion van de accountant hebben.

De heer KOOPS (CDA): Ik kan de heer De Jong zeggen dat ik deze opmerking heb gemaakt. Ik sluit mij nu aan bij zijn stemverklaring.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel onder 8b besloten, onder aantekening dat de fractie van de VVD geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

9. Motie vreemd aan de orde van de dag van de SP en GroenLinks inzake steun voor de inzet van de politie voor een betere salarispositie.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 januari 2008; overwegende dat:

- veiligheid voor de gemeente een belangrijke taak is;
- de politie hierin voor de gemeente een belangrijke partner is;
- de politie een zware, onregelmatige en verantwoordelijke taak heeft;
- de salarisontwikkeling bij de politie al jaren vrijwel stil staat;
- de gemeente is gebaat bij goede en goed gemotiveerde politiemensen, nu en in de toekomst;
- het daarvoor van belang is dat er voor politiewerk een loon wordt betaald dat recht doet aan de zwaarte van de functie;

spreekt uit dat hij de inzet van de politie voor een betere salarispositie ondersteunt; verzoekt het college om deze uitspraak namens de raad kenbaar te maken van de Minister; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 2).

De heer IN 't VELD (SP): M. de v. De politie voert op het ogenblik in het hele land, ook in Groningen, actie voor een betere CAO. De Nederlandse bevolking heeft met verbazing kennisgenomen van de lonen van politieagenten. Soms worden extreem hoge lonen gerechtvaardigd door te wijzen op de verantwoordelijkheden die betrokkenen dragen. De politie, ook in Groningen, heeft een zware en verantwoordelijke taak, maar daarvan is niets terug te zien in de loonzakjes van de agenten. Om onder andere de gestegen ziektekostenpremies te betalen, moeten sommige politiemensen er een baan bij nemen. Een hoofdagent met twintig jaar ervaring houdt netto € 1.700,- over na verrekening van overuren en nachtdiensten. Wij hebben deze motie ingediend om te pleiten voor een verbetering van de inkomenspositie van onze politiemensen.

Het bod dat de Minister aan de bonden heeft gedaan achten zij terecht onacceptabel. Als wij de bedragen en percentages berekenen voor de hele periode waarvoor de CAO zou gaan gelden, zien wij dat het totaal nauwelijks boven het inflatiepercentage uitkomt, terwijl de politie er al jaren bruto nauwelijks op vooruit is gegaan. Netto schijnt er zelfs sprake te zijn van een achteruitgang. Het gebeurt niet vaak dat de lokale politiek zich uitsprekt over landelijke kwesties of zich mengt in landelijke discussies, maar aangezien veiligheid een belangrijke gemeentelijke taak is en de politie daarin een onmisbare rol speelt, is het conflict ook een lokale aangelegenheid. Willen wij Groningen een veilige stad laten blijven en de veiligheid in de toekomst vergroten, dan hebben wij de politie hard nodig.

De heer VOGEL (CDA): Als oud-voorzitter van een van de politiebonden die strijden voor hun CAO moet ik iets kwijt over deze motie. De motie is een vorm van pure symboolpolitiek, een oordeel dat ik ook als voorzitter van de ACP zou hebben gegeven. Op dit moment heeft de politie de steun van de politieke partijen absoluut niet nodig. Waar waren die partijen toen er werd gestemd over de politiebegroting, toen in de Kamer moest worden gesproken over ambtenarensalarissen? Toen hebben zij niet aangevoerd dat er meer geld moest komen, er zou € 200 miljoen bij moeten, maar de politiek heeft dat geld niet beschikbaar gesteld.

Deze zaak hoort thuis op de landelijke tafel. Het is echt te gek dat wij CAO-onderhandelingen bespreken, dat moet aan de vakbonden en de minister worden overgelaten. Deze manier van doen voegt niets toe. Er moet voldoende geld zijn voor veiligheid, het CDA is bij uitstek de partij die de politie al jaren steunt, maar wij stemmen tegen deze motie.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

RAADSVOORSTEL: #
2007-2008
Ons kenmerk: DI 07.1440401

Registratienummer : GR 07.
Ingekomen op :

Onderwerp: Aanscherping Inkoopbeleid

Groningen,

Aan de raad,

We willen de inkoopfunctie in de gemeente Groningen verder professionaliseren. We hebben u in mei 2007 geïnformeerd over de stand van zaken in de Voortgangsrapportage inkoop. Het doel van een professionele inkoopfunctie is om voor de gemeente Groningen op de meest efficiënte wijze de juiste producten en/of diensten in te kopen bij de meest geschikte leverancier tegen een goede prijs. Van een gemeentelijke organisatie mag daarnaast worden verwacht dat die rechtmatig, dat wil zeggen met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, inkoopt.

Het uitgangspunt bij het gemeentelijke inkoopbeleid is dat de gemeentelijke organisatie als één juridische entiteit wordt gezien. In de praktijk betekent dit dat voor iedere productgroep waarvoor inkopen worden gedaan, moet worden bepaald of er sprake is van zogenaamde aggregerbare inkopen (voor alle of voor meer dan één dienst) of van dienstspecifieke inkopen. Vanzelfsprekend vormen de eisen op het gebied van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

Binnen de gemeente kopen we jaarlijks voor een bedrag van 240 miljoen euro in (niveau 2006). De totale jaarlijkse omvang is mede afhankelijk van de voor een bepaald jaar geplande investeringen en bijzondere aankopen (bv. Euroborg, upgrading publiekshal DIA). Een groot deel van de inkopen is dienstspecifiek, onvoldoende gelijksoortig en daarom niet aggregbeerbaar. Naar schatting gaat het daarbij om een inkoopvolume van 100 miljoen euro.

Van het overige deel (140 miljoen euro) wordt inmiddels 40 miljoen euro ingekocht via concerncontracten. Voorbeelden hiervan zijn schoonmaak, catering, kantoor-meubilair, automatisering, onderhoud gebouwen en inlenen uitzendpersoneel.

Het resterende bedrag van 100 miljoen euro zijn we nader aan het analyseren. Een deel van dit bedrag is niet aggregbeerbaar blijkt (bv. grondaankopen, inhuur artiesten). Een kleiner deel zal mogelijk nog wel te aggregeren zijn en in concerncontracten worden ondergebracht. We hebben nog een periode van maximaal drie jaren nodig voordat

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

2

voor elk van deze productgroepen een concernaanbesteding voor het eerst is afgerond. Dat houdt verband met de relatief lange voorbereidingsperiode die met aanbesteding gemoeid is, de thans hiervoor beschikbare capaciteit en de afwikkeling van al bestaande contracten op afzonderlijk dienstniveau.

We willen ook duurzaam inkopen. We zijn bezig het aandeel van duurzame inkopen te vergroten. Onze ambitie is in 2010 het aandeel duurzaam inkopen te vergroten naar 100 procent. Dit sluit aan bij de door uw raad aangenomen motie van GroenLinks om bij de volgende meting van de duurzaamheidsmeter (eind 2009) bij de top-3 te behoren onder de Nederlandse gemeenten. Bij aanbestedingen maken we gebruik van de "menukaart duurzaam inkopen"¹ of gaan we nog een stap verder. Daarnaast hebben we als gemeente zowel het convenant duurzaam bouwen als het convenant duurzaam inkopen ondertekend.

Tot slot werken we vanaf 2006 samen met externe (overheids-)partijen in het inkoop platform Groningen. Dit is overeenkomstig de daartoe onlangs door uw raad aangenomen motie. Bij dit platform zijn momenteel 10 instanties aangesloten, waaronder de provincie Groningen, het UMCG, het Noorderpoortcollege en de Informatie Beheergroep. De doelstellingen van deze samenwerking zijn:

- het leren van elkaars organisatiestructuren, kennis delen, uitwisselen van informatie en inkoopstrategieën;
- het behalen van financieel voordeel door samenbundeling van inkoopvolumes en het realiseren van quickwins.

Onderstaand gaan we eerst in op de beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop. Vervolgens geven we op hoofdlijnen aan hoe we dat in de gemeente gaan organiseren.

Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

In de nota Inkopen met Openbaar Geld zijn in 2001 door uw raad de bij inkoop te hanteren uitgangspunten vastgesteld. Sindsdien zijn er diverse ontwikkelingen geweest die aanleiding geven tot bijstelling en aanscherping van deze uitgangspunten. Het gaat daarbij soms om principiële keuzes zoals bij het hanteren van duurzaamheidscriteria, maar ook om praktische zaken die moeten waarborgen dat we bij de gemeente Groningen werken binnen en vanuit een gemeenschappelijk concernkader. De bijstellingen hebben betrekking op de hierenavolgende punten:

¹ De Menukaart Duurzaam Inkopen is een hulpmiddel voor overheden bij het duurzaam inkopen van producten, diensten en werken.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

3

| Aanscherping uitgangspunten inkoopbeleid | |
|--|---|
| 1. | De gemeente Groningen geeft voorrang aan inbesteden boven uitbesteden. Daarmee worden aanbestedingskosten bespaard, kan de sociale werkvoorziening in positie worden gebracht en ontstaan mogelijkheden voor het opvangen van eventuele leegloop bij andere diensten. |
| 2. | De gemeente Groningen zal bij aanbestedingen aangeven of en zo ja in welke mate werknemers van een SW-bedrijf, cliënten van een Sociale Dienst en stagiaires kunnen worden ingezet op bijvoorbeeld werkleer- en integratietrajecten. Dit criterium zal als een aanvullende bijzondere voorwaarde in de aankondiging en het bestek worden meegenomen, met als doel deze doelgroepen werkervaring op te laten doen, waarbij de achterliggende gedachte is toeleiding naar werk. |
| 3. | De gemeente Groningen wil bij aanbestedingen zo veel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf. Bij aanbestedingen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de lokale infrastructuur. |
| 4. | De gemeente Groningen zal haar openbare en Europese aanbestedingen publiceren op de website www.aanbestedingskalender.nl . |
| 5. | De gemeente Groningen zal van de mogelijkheden die de wet BIBOB (of eventuele opvolgende wetgeving) biedt, gebruik maken indien bij een aanbesteding getwijfeld wordt aan de integriteit van één van de inschrijvers. |
| 6. | De gemeente Groningen handelt volgens de Deelnameverklaring van het programmabureau Duurzaam Inkopen. Dit uit zich o.a. in milieuaspecten, ecologisch cateren, eerlijke handel, etc. De gemeente gaat actief op zoek naar niet-vervuilende of milieuvriendelijke producten, indien deze beschikbaar zijn tegen een maximale meerprijs van + 5%. |
| 7. | Op het gebied van kinderarbeid dienen leveranciers te verklaren dat de eigen geproduceerde goederen en diensten en de goederen en diensten die worden betrokken van derden, worden vervaardigd zonder dat daarbij sprake is van kinderarbeid. |
| 8. | De gemeente Groningen past bij de aanbesteding van werken de ARW 2005 toe. |
| 9. | Uniforme Administratieve Voorwaarden en RAW-bestekken worden in de gemeente Groningen zoveel mogelijk toegepast. |
| 10. | De gemeente Groningen verklaart in principe zijn <i>Algemene Inkoop Voorwaarden</i> bij aanbestedingen van toepassing. Dit gebeurt onder uitdrukkelijke afwijzing van de leveranciersvoorwaarden. |
| 11. | Bij aanbestedingen met aannemers en dienstverleners wordt in verband met de ketenaansprakelijkheid (daar waar de gemeente optreedt als eigenbouwer/aannemer) van de inschrijver geëist een G-rekening te openen of voorzieningen te treffen waardoor het risico voor de gemeente Groningen in voldoende mate wordt afgedekt. |
| 12. | Uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid van de gemeente is: "openbaar aanbesteden, tenzij ..". De algemeen directeur van een dienst kan in individuele gevallen besluiten vooraf deugdelijk schriftelijk gemotiveerd hiervan af te wijken |

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

4

| |
|---|
| indien ² : |
| <ul style="list-style-type: none">o de te verwachten kosten niet opwegen tegen de te verwachten baten, ofo er geen concurrentie te verwachten is, ofo er andere dringende redenen zijn om van aanbesteding af te zien, voor zover deze dringende redenen niet te wijten is aan (of kon worden voorzien door) de aanbestedende dienst en voor zover er door de wet geen andere mogelijkheid wordt geboden. |

Aanpassing aanbestedingsgrenzen

Voor de niet-Europese aanbestedingen geldt dat we zelf de grenzen kunnen bepalen voor:

- openbaar aanbesteden (met of zonder voorselectie);
- meervoudig onderhands aanbesteden;
- enkelvoudig onderhands aanbesteden.

Europees aanbesteden is openbaar aanbesteden. Er wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap in Luxemburg en op de nationale aanbestedingsite www.aanbestedingskalender.nl. Het staat iedere onderneming binnen de Europese Unie vrij om in te schrijven.

Gemeentelijk openbaar aanbesteden betreft op hoofdlijnen dezelfde procedure als Europees aanbesteden. Er wordt echter alleen gepubliceerd op de nationale aanbestedingsite. Het staat iedere onderneming vrij om in te schrijven.

Meervoudig onderhands aanbesteden is een aanbesteding waarvoor een beperkt aantal (in het geval van de gemeente Groningen minimaal drie) natuurlijke of rechtspersonen (door de aanbesteder aan te wijzen) tot inschrijving of tot onderhandeling wordt uitgenodigd.

Eén op één via offertemethode wordt toegepast bij relatief kleine opdrachten, waar een aanbestedingsprocedure naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt. Er wordt aan één onderneming gevraagd een offerte in te dienen.

Op dit moment gelden er voor de aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. Onze gemeentelijke regels gaan verder dan de wettelijke regels. Hier kiezen we bewust voor. Meer openbare vormen van aanbesteden (gemeentelijk openbaar en in mindere mate meervoudig onderhands), kunnen leiden tot lagere kosten. Natuurlijk moeten deze wel opwegen tegen de hogere kosten voor de procedure.

² Deze uitzondering is alleen mogelijk voor zowel de onderhandse als de gemeentelijk openbare procedures. Boven de Europese drempelbedragen gelden uiteraard de door de wet voorgeschreven procedures.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

5

Bij de huidige drempelbedragen wegen de kosten van de aanbesteding niet op tegen de verwachte inkoopvoordelen. Dat doet zich vooral voor bij het meervoudig onderhands aanbesteden. Hier zijn de aanbestedingskosten in relatie tot het aanbestedingsbedrag relatief hoog. Daarmee worden eventuele voordelen die worden behaald door de wijze van aanbesteden (lagere prijs) teniet gedaan door de kosten van een dure procedure. Daarnaast moeten onze gemeentelijke regels praktisch uitvoerbaar zijn. Dit heeft ook raakvlakken met de rechtmatigheid.

Het is echter ook van belang transparant te zijn met de gemeentelijke aankopen. Openbaar aanbesteden en in mindere mate meervoudig onderhands aanbesteden leiden tot een grotere transparantie. Deze aanbestedingsvormen voorkomen ook dat we afhankelijk worden van een (te) beperkt aantal leveranciers.

Vorenstaande overwegingen leiden tot ons voorstel om de drempelbedragen te verhogen. Waarschijnlijk treedt er in 2008 een nieuwe aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft ook voor lokale overheden drempelbedragen aan. We kiezen er vooralsnog niet voor de drempelbedragen op te trekken naar de bedragen die waarschijnlijk in de wet worden opgenomen. Zodra de nieuwe wetgeving er is, bezien we de aanbestedingsgrenzen opnieuw.

We stellen voor de drempelbedragen te verhogen overeenkomstig het volgende overzicht.

Nieuwe drempelbedragen gemeentelijke aanbestedingen

| Aanbestedingsvorm | Werken | Leveringen | Diensten |
|---|---|---|---|
| A) Europees | > € 5.278.000 | > € 211.000 | > € 211.000 |
| B) Gemeentelijk openbaar (met of zonder voorselectie) | > € 1.000.000 (was: 950.000) | > € 100.000 (was: 95.000) | > € 100.000 (was: 95.000) |
| C) Meervoudig onderhands | < € 1.000.000 > € 100.000 (was: tussen 47.500 en 950.000) | < € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000) | < € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000) |
| D) Een op een via offertemethode met één gegadigde (enkelvoudige uitnodiging) | < € 100.000 (was: lager dan 47.500) | < € 25.000 (was: lager dan 12.000) | < € 25.000 (was: lager dan 12.000) |

1) Bedragen exclusief BTW.

2) De Algemeen Directeur mag gemotiveerd afwijken van de gemeentelijke regels (B,C en D).

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

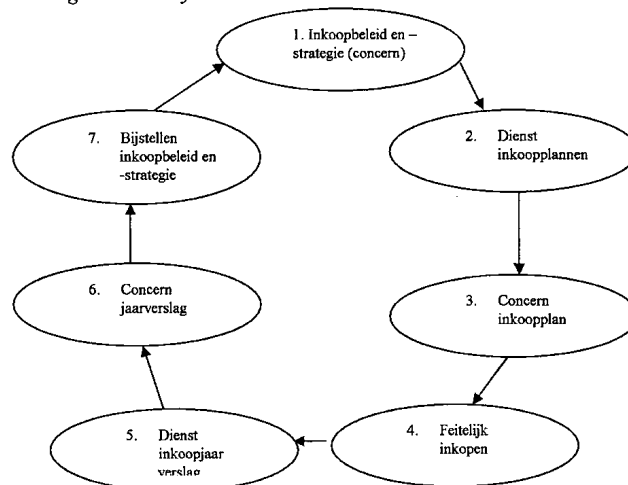
6

In 2008 treedt waarschijnlijk de nieuwe Aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft naar verwachting ook voor lokale overheden drempelbedragen aan inzake bij welk inkoopbedrag, welke vorm van aanbesteding (enkelvoudig of meervoudig onderhands, openbaar, Europees) is aangewezen. Groningen blijft met de nu voorgestelde drempelbedragen ruim binnen de grenzen die in de Aanbestedingswet waarschijnlijk zullen gaan gelden.

Planning & control en organisatie

Hiervoor hebben we aangegeven wat onze belangrijkste uitgangspunten zijn op het gebied van inkoop. Daarnaast is het van belang dat we de inkoopfunctie op een goede en efficiënte wijze uitvoeren. De planning en control-cyclus is van belang voor de wijze waarop we de inkoopfunctie organiseren. We gaan daarom eerst kort in op de planning en controlcyclus. Vervolgens lichten we op hoofdlijnen toe hoe we de inkoopfunctie organiseren.

Planning en controlcyclus:



De cyclus bestaat uit de volgende stappen:

1. vaststelling inkoopbeleid en inkoopstrategie op concernniveau;
2. opstellen dienst-inkoopplannen gelijktijdig met het opstellen van de dienstbegroting;
3. opstellen concerninkoopplan op basis van dienstinkoopplannen en analyses naar aggregerbare inkopen gelijktijdig met het opstellen van de gemeentebegroting;
4. feitelijk inkopen;
5. opstellen dienstinkoopverslag (jaarlijks gelijk met dienst-jaarrekening);
6. opstellen concerninkoopverslag (jaarlijks gelijk met concern-jaarrekening);

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

7

7. eventueel bijstellen inkoopbeleid en inkoopstrategie.

De cyclus is gebaseerd op het door uw raad vastgestelde inkoopbeleid. Op basis van de daarin geformuleerde uitgangspunten worden de dienstinkoopjaarplannen opgesteld. Deze dienstinkoopplannen dienen als basis voor het concerninkoopplan. Bij het opstellen en de analyse van inkoopplannen worden ook de gerealiseerde inkopen van de afgelopen periode meegenomen. Door gedetailleerde analyses van de feitelijke gerealiseerde inkopen kan zicht worden verkregen op producten en productgroepen die kunnen worden geaggregeerd en waarvoor gezamenlijke aanbestedingen kunnen worden voorbereid. Het doel hiervan is alle te aggregeren producten/productgroepen in concerncontracten te vangen.

Het is de bedoeling om de dienst-inkoopplannen en het concern-inkoopplan gelijktijdig met de dienst- en gemeentebegroting op te stellen. De inkoopplannen zijn dan als het ware één van de bouwstenen van de begroting. Dit geldt ook voor de realisatie tussen inkoopverslagen en de rekening. Hoewel het niet lukt om voor het begrotingsjaar 2008 de cyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus hebben we ervoor gekozen voor 2008 toch dienst-inkoopplannen en een concerninkoopplan op te stellen. Naar verwachting zijn deze gereed in december.

Organisatie

Om te komen tot de volwassen inkooporganisatie wordt uitvoering gegeven aan het door ons vastgestelde "Programmaplan Professionalisering Inkoop" en het daarbij behorende "Routeplan". Het programmaplan is in een gevorderd stadium van uitvoering. Het programmaplan rust op drie pijlers:

1. de professionalisering van de inkoopfunctie;
2. de beleidsmatige kaders, rechtmatigheid en externe samenwerking;
3. de implementatie van een inkoopondersteunend software-pakket.

Ad 1

Uit metingen blijkt dat de professionalisering van de inkoopfunctie bij zes van de acht diensten goed verloopt. De twee overige diensten worden extra ondersteund door de afdeling Commerciële Zaken van de DIA. Overigens is de professionalisering een continu doorlopend proces. Het gaat daarbij onder meer om:

- het goed in positie brengen van de dienstinkoopcoördinatoren;
- het aanbrengen van onderscheid tussen de initiële inkoopfunctie (contracteren) en de operationele inkoopfunctie (bestellen);
- het uitwerken van de administratieve organisatie en bijbehorende mandaatregelingen;
- het opwaarts bijstellen van het kennisniveau van betrokken medewerkers;
- het inrichten van de controlfunctie op dienstniveau.

Ad 2

Middels deze nota wordt de aanscherping van het beleid vastgesteld. De externe samenwerking is inmiddels succesvol gestart en heeft vorm gekregen in de oprichting van het Inkoop Platform Groningen, waarover uw raad onlangs is geïnformeerd.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

8

Ad 3

HVD, OCSW en DIA maken voor (vrijwel) alle inkoop inmiddels gebruik van Inkoopnet. Er wordt voor de DSW een koppeling gebouwd tussen hun inkoopstelsel en Inkoopnet die begin 2008 operationeel zal zijn. De MD maakt reeds gebruik van Inkoopnet voor de concerncontracten en zal begin 2008 (vrijwel) alle inkoop via Inkoopnet laten lopen. Met SOZAWE is de afspraak gemaakt dat per 1 januari 2008 de concerncontracten, en per 1 april 2008 alle aggregerbare inkoop operationeel zullen zijn. Voor de BSD liggen deze data op 1 januari 2008, respectievelijk 1 juli 2008. Bij RO/EZ zal zo veel mogelijk worden getracht alle aggregerbare inkoop begin 2008 via Inkoopnet te verwerken. Voor de dienstspecifieke inkoop moet bij deze dienst nog een aantal hobbels worden genomen, waardoor realisatie in 2008 als niet reëel wordt ingeschat. Het gaat daarbij vooral om de vraag of er een koppeling moet komen met de thans in gebruik zijnde financiële en projectadministratiepakketten of dat wellicht – in relatie tot anders te verwachten omvangrijke desinvesteringen - beter kan worden gewacht tot de keuze voor een ander pakket is gemaakt. Zolang de koppeling niet tot stand is gebracht gaan we wel proberen om met gebruik van de bij de dienst beschikbare inkoopinformatie te analyseren waar eventueel aggregatiemogelijkheden liggen.

In de Voortgangsrapportage Inkoop bent u over de voortgang geïnformeerd. Inmiddels hebben wij nadere besluiten genomen over de inrichting van de gemeentelijke inkooporganisatie en de wijze waarop de verantwoordelijkheden en bevoegdheden op strategisch, tactisch en operationeel niveau zijn belegd.

De kern van onze inkooporganisatie is dat de verantwoordelijkheid voor dienstspecifieke aanbestedingen bij de diensten ligt. Hier gaat het onder andere om:

- het initiëren en bewaken van dienstspecifieke aanbestedingen;
- het opstellen van een dienst-inkoopplan;
- het opstellen van een inkoopverbeterplan en
- de interne control op uitvoering dienstinkoop, rechtmatigheidsbeleid en een financiële-/doelmatigheidsanalyse van de inkoop.

Alle diensten dienen uiterlijk medio 2008 een inkoopverbeterplan op te stellen. In het verbeterplan beschrijft de dienst de stappen die zij wil gaan nemen om te komen tot de hiervoren aangeduide professionele inkooporganisatie op het niveau van de eigen dienst. De situatie waarin iedere afdeling zijn eigen inkoop regelde is al lang verleden tijd, maar de inkooporganisatie is nu soms nog te versnipperd binnen diensten om al van een professionele inkooporganisatie te kunnen spreken.

De centralisering op dienstniveau inclusief een mandaatbesluit willen we per 1 januari 2009 gerealiseerd hebben.

Nieuw is dat de afdeling commerciële zaken verantwoordelijk is voor de concernsturing op het gebied van inkoop. Die afdeling is verantwoordelijk voor het bepalen van de kaders, waarbinnen de inkoopfunctie bij diensten plaatsvindt. Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor de control van de inkoop bij de diensten. Diensten zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de control op inkoop. De afdeling vervult bij inkoop de functie van concerncontrol, zoals het bewaken van het totstandkomen van dienstinkoopplannen, de verbeterplannen bij

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

9

diensten en het bewaken van de dienstspecifieke aanbestedingen. Commerciële Zaken kan dit onder andere doen door het uitvoeren van audits bij diensten.

Naast de controlfunctie richting de diensten heeft de afdeling Commerciële Zaken ook een zelfstandige functie. Dit zijn onder andere:

- het initiëren en bewaken van concernaanbestedingen;
- het opstellen van een concerninkoopjaarplan;
- het adviseren van diensten bij o.a. opstellen van het inkoopplan, inkoopjaarverslag, opleidingen en eventueel coachen;
- ondersteuning bieden bij dienstspecifieke aanbestedingen.

De control op de zelfstandige taken van de afdeling Commerciële Zaken wordt uitgevoerd door de concerncontroller. De afspraken over de planning & controlcyclus en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het inkoopproces worden vastgelegd in een inkoopstatuut.

We stellen u voor te besluiten:
de beleidsmatige uitgangspunten voor inkoop vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

2007-2008
Raadsvoorstel
Ons kenmerk: GR 08.1553920

Onderwerp: uitvoering second opinion door accountant op nota aanscherping inkoopbeleid

Groningen, 17 januari 2008

Aan de raad,

In de raadscommissie F&V van 16 januari jl. hebt u de managementletter interim controle van de accountant besproken. Daarbij was ook een brief toegevoegd van het audit committee met een aantal opmerkingen over de managementletter. Een daarvan was het voorstel om de nota Aanscherping Inkoopbeleid (door de raad aangehouden in de raad van 28 november 2007) aan de accountant voor te leggen voor een second opinion. Aanleiding voor het audit committee was de conclusie van de accountant dat ondanks de aandacht voor het verbeteren van het inkoopproces dit nog niet heeft geleid tot het gewenste effect.

Doel van de second opinion is om een oordeel van de accountant te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde beleidsmaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect kan worden gerealiseerd of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft. Daarbij willen we de accountant verzoeken aandacht te besteden aan:

- de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie,
- het voorstel voor de inrichting van de planning & controlcyclus rondom inkopen,
- de vastlegging van de processen en
- het effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid van inkoop en aanbesteding.

De kosten van deze second opinion zullen naar schatting € 5000 euro bedragen.

Uit de discussie in de raadscommissie bleek onder de fracties enige verdeeldheid, vandaar dat dit voorstel expliciet aan u wordt voorgelegd. Wanneer wordt besloten om de second opinion te laten uitvoeren, dan zal de nota Aanscherping Inkoopbeleid van de agenda van de raad van 30 januari worden afgevoerd. De accountant heeft aangegeven dat hij de second opinion in relatief korte tijd kan uitvoeren. Dat betekent dat het voorstel en de second opinion voor de raadsvergadering van 20 februari geagendeerd kunnen worden, eventueel via de raadscommissie F&V.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

Het audit committee stelt u voor te besluiten:

- I de second opinion op de nota Aanscherping Inkoopbeleid door Ernst&Young uit te laten voeren;
- II de kosten hiervoor te betalen uit het raadsbudget onderzoek / expertmeetings.

Namens het audit committee,

D.H. Vrieling,
Griffier.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

F&V 21/11/07

B.4. Raadsvoorstel Aanscherping Inkoopbeleid

De Boer (VVD)

- Kan het percentage centrale/gecoördineerde inkopen niet hoger?
- Graag inzichtelijk maken wat duurzaam inkopen kost; komen we op de genoemde 5% uit?
- Als gemeente bij aanbestedingen zoveel mogelijk kansen wil creëren voor het plaatselijke MKB, kan dat dan, is dat geen ongeoorloofde bevoordeling?
- Wat zijn de gevolgen voor de DSW als we zoveel mogelijk aan haar willen uitbesteden m.b.t. de tekorten die er zijn? En leveren we hierdoor ook in op kwaliteit?
- Voorkeur voor gecoördineerde in plaats van centrale inkoop – is daar sprake van?
- Welke besparing levert het op?

Van Leeuwen (S&S)

- Keuze m.b.t. plafonds is goede keuze.
- Voorkeur voor inbesteden prima, mits het niet ten koste gaat van de kwaliteit
- Twee diensten hebben het kennelijk niet goed voor elkaar, om welke twee gaat het?

Sors (PvdA)

- Teleurgesteld over de nota; m.b.t. het harde gedeelte van het inkoopbeleid geen sprake van aanscherping maar van verruiming (grensbedragen aanbesteden); aanscherping zit alleen in vage dingen als duurzaamheid, voorkomen kinderarbeid en inschakelen werklozen
- Formulering m.b.t. inschakeling werklozen erg vaag: wanneer wel en wanneer niet? Wat is rechtmatig inkopen in het flankerend beleid? Graag meer inzicht daarin.

Schlebusch (SP)

- Blij dat de drempels met betrekking tot aanbesteding zijn opgetrokken. Maar waarom niet meteen naar het wettelijk verplichte?
- Blij met regels over inschakelen eigen mensen (DSW), gaat niet per se t.k.v. kwaliteit.

De Jong (CU)

- Ophogen van drempelbedragen kan leiden tot minder transparantie.
- Jammer dat het nog drie jaar duurt dat voor elk van de genoemde productgroepen een concernaanbesteding is afgerond.
- Graag inzichtelijk wat het ons oplevert.

Van der Wilt (D66)

- Zit er nog rek in het genoemde inkoopvolume voor centraal inkopen van 100 miljoen?
- Moeite met verruiming drempelbedragen, liever aanscherping.
- Moeite met voorkeur voor inbesteden boven uitbesteden; gevaar van inleveren op kwaliteit.

Voortman (GL)

- Verruiming van de drempelbedragen betekent wel degelijk aanscherping in politieke zin: je hoeft minder snel over te gaan tot aanbesteden met alle bijkomende kosten van dien.
- Eens met de nota.

Koops (CDA)

- Sluit zich aan bij GL

Wethouder Dekker

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

- Uitgangspunt 2 zou evt. wat scherper geformuleerd kunnen worden. In principe wordt altijd gekeken naar de inzetbaarheid van cliënten Sozawe of medewerkers van de DSW. Bij sommige productgroepen is dat echter per definitie moeilijker te realiseren.
- Kiezen voor bijv. duurzaam inkopen betekent automatisch dat je niet gaat voor de laagste prijs. Sowieso is de prijs/kwaliteitverhouding belangrijker dan de prijs sec.
- De scherpste van het inkoopbeleid zit 'em vooral in de planning- en controlcyclus en de rol die Commerciële Zaken gaat spelen in de coördinatie en control.
- Wat betreft uitgangspunt 3: het college vindt het belang om het MKB te kunnen faciliteren; als je de drempels verhoogt, zijn hier meer mogelijkheden (meervoudig onderhands).
- Waarom niet helemaal opgetrokken naar wettelijke maximum? Om toch de nodige transparantie te kunnen betrachten en niet helemaal afhankelijk te worden van een aantal leveranciers. Het signaal wordt wel meegenomen, en de wethouder is benieuwd naar de visie van de (rest van de) raad hierop.
- Wat gaan we besparen? Efficiency heeft niet altijd als resultaat dat het goedkoper wordt, maar kan ook betekenen dat je voor dezelfde prijs betere kwaliteit krijgt. Qua bezuiniging is gerekend op ongeveer 1 miljoen.

Slors (PvdA)

- Opteert niet voor nog verder optrekken van de drempels, kan goed leven met collegevoorstel. Het vragen van drie offertes hoeft niet zoveel tijd te vragen, en openbaar aanbesteden kan erg verfrissend werken.
(hier sluiten **Van Leeuwen (S&S)** en **Van der Wilt (D66)** zich bij aan)
- Inschakeling werklozen : mooi uitgangspunt, maar hoe wordt dit in de praktijk gebracht?

De Boer (VVD)

- Kiest liever voor lagere drempelbedragen. Anders ga je te snel politiek inkopen.
- Graag volgend jaar terugkoppeling: wat hebben de uitgangspunten opgeleverd, hoe heeft het daadwerkelijk uitgepakt.

Wethouder Dekker

- Rapportage komt terug bij de rekening.
- Uitgangspunten niet alleen mooie theorie, maar worden ook concreet in praktijk gebracht.

De **voorzitter** constateert dat er twee zaken aan de orde worden gesteld: de aanscherping van de uitgangspunten en de nieuwe drempelbedragen.

Het voorstel gaat als discussiestuk (1-minuutinterventie) naar de raad van 28 november.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

RAAD 30/1/08

25.19

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Ik heb enkele voorbeholden gemaakt. Er zal goed moeten worden gekeken naar het parkeren en de bereikbaarheid en bovendien wijs ik erop, dat wij het convenant essentieel vinden.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten, onder aantekening dat de fractie van de Stadspartij geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

De VOORZITTER: Ik ga ervan uit dat de punten 8a en 8b tezamen kunnen worden behandeld.

- 8a. Voorstel second opinion t.b.v. nota Inkoopbeleid (nr. 155).
8b. Voorstel aanscherping inkoopbeleid (nr. 104).

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Bij de discussie over het voorstel onder 8a is door verschillende partijen betwijfeld of de inkopers werkelijk praktische criteria aangereikt krijgen, zoals duurzaamheid, aan de hand waarvan zij offertes kunnen beoordelen. Wij zijn van mening dat dit in mindere mate aan de orde is. In de auditcommissie is voorgesteld de accountant eens naar deze kwestie te laten kijken, omdat hij straks zal moeten controleren of het inkoopbeleid goed wordt uitgevoerd. Hij heeft daarmee ervaring en kan beoordelen of de organisatie met de criteria uit de voeten kan. Als dat niet het geval is, zullen wij wellicht bepaalde regels moeten aanscherpen, op grond van een advies zullen wij tot een betere nota Inkoopbeleid kunnen komen. Ik wil de voorliggende nota niet helemaal naar de prullenbak verwijzen, maar ik neem aan dat wij betere criteria kunnen ontwikkelen op grond waarvan de inkopers offertes beter zullen kunnen beoordelen.

Als wij het voorstel onder 8a aannemen, behoeft het voorstel onder 8b niet aan de orde te komen.

Ik begrijp dat bij de drempelbedragen voor aanbestedingen van een moeilijkheid sprake is. Misschien kan de wethouder dat toelichten, ik zou hierbij een praktische invalshoek willen kiezen. Wij kunnen het beste wachten totdat de nieuwe wetgeving voor het aanbestedingsbeleid van kracht zal zijn, waarin ook nieuwe normen voor het beleid aan de orde zullen komen. Op die manier kunnen wij het meteen goed doen, hoewel wij natuurlijk ook later aanpassingen kunnen aanbrengen. In elk geval pleit mijn fractie ervoor te wachten op het advies van de accountant opdat wij straks zullen kunnen komen tot een betere nota Inkoopbeleid, waarmee wij bovendien de rechtmatigheidstoets beter zullen kunnen doorstaan.

Mevrouw SLORS (PvdA): M. de v. Omdat wij de voorstellen onder 8a en 8b tezamen behandelen, kan de discussie tot drie uitkomsten leiden: wij vragen een second opinion en stellen het beleid niet vast, wij vragen een second opinion en stellen het beleid vast of wij vragen geen second opinion en stellen het beleid wel vast. Mijn fractie kiest voor én/én, dat vergt enige toelichting.

De politieke bemoeienis met de inkoop is tweeledig. In het kader van de controlerende rol van de raad gaat het allereerst om zo goed en goedkoop mogelijk inkopen met kansen voor iedereen, een grote transparantie, geen willekeur, enz.. Daarnaast voert de gemeente al enkele jaren een flankerend beleid, waarbinnen wij bij inkoop extra eisen stellen met betrekking tot duurzaamheid, het creëren van werkplekken, het bieden van kansen aan de lokale economie en infrastructuur, enz., waardoor wij onze waarden laten meewegen bij het gunnen van opdrachten.

In het voorgestelde nieuwe beleid wordt het flankerende beleid verder uitgebreid en worden de grenzen, waarboven extra eisen aan de inkoop worden gesteld, verder verhoogd. Het lijkt ons een goed idee de accountant een second opinion te vragen over de uitvoerbaarheid van dit beleid, omdat de uitgangspunten wat vaag zijn. Ik heb dat al eerder gezegd, dat irriteerde de wethouder, maar ik zeg het toch opnieuw.

Mevrouw DE BOER (VVD): Waarom stelt u, als u de uitgangspunten vaag vindt, ze wel vast?

Mevrouw SLORS (PvdA): Daarop kom ik nog terug.

Het lijkt mij goed een second opinion te vragen, omdat de accountant al jaren problemen heeft met de wijze waarop het inkoopbeleid wordt uitgevoerd. Daar lopen wij telkens weer tegenaan, laten wij er nu voor zorgen dat het meteen goed gaat.

Bij het beleid gaat het natuurlijk ook om het vernemen van de grenzen, dat lijkt mij goed voor de uitvoerbaarheid en naar onze verwachting zal dat niet leiden tot willekeur. In de commissie heb ik begrepen dat hiervoor de handen op elkaar te krijgen zijn, dus waarom zouden wij nu het beleid niet vaststellen, zodat de nieuwe grenzen van kracht zullen worden? Naderhand zullen wij het oordeel van de accountant over de uitvoerbaarheid horen en op dat moment zullen wij er opnieuw over kunnen spreken.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

25.20

Ik zou het interessant vinden nog eens terug te horen, bijvoorbeeld in de commissie, wat wij doen met het flankerend beleid. Hoeveel werk/leerplaatsen ontstaan hierdoor, wat gaat voor en wat wordt in tweede instantie gedaan? Het interesseert mij ook of het nieuwe uitgangspunt 3, waarin wordt dat er ruimte is voor het MKB en de lokale infrastructuur, een oplossing zal bieden voor SoZaWe bij het inkopen van leuke reïntegratieplannen die onze eigen organisaties hebben uitgewerkt en die nu heel omstandig moeten worden aanbesteed.

Mijn fractie zal voor beide voorstellen stemmen.

De heer KOOPS (CDA): M. de v. De nota bevat een heel helder en in de voortgang gezien heel logisch verhaal. Het college legt heel duidelijk uit op welke manier men bezig is en welke problemen daarbij zijn te overwinnen, maar als wij het proces willen versnellen, zal de capaciteit moeten worden vergroot en dat heeft niet onze voorkeur. Bovendien moet bij aanbestedingsprocedures voor wat betreft voorbereiding en uitvoering heel zorgvuldig te werk worden gegaan, waarbij kwaliteit altijd boven tijdswinst gaat.

Ook de aanscherpingen van de uitgangspunten zijn verteerbaar, evenals de nieuwe drempelbedragen. Het college geeft heel duidelijk aan waarom deze bedragen moeten worden opgetrokken. Omdat wij zo positief gestemd zijn over de ingeslagen weg, rijst de vraag wat een second opinion zou kunnen bijdragen aan een bijstelling van het beleid, vooral gezien de aandachtspunten waarop de accountant zich zal moeten concentreren. Het gaat om vooral procesmatige kwesties en wij vragen ons af wat een second opinion kan toevoegen aan onze beslissing. Het vragen van een second opinion zal leiden tot vertraging, dat willen wij niet op ons geweten hebben, maar nu een beleid vaststellen en daarna een second opinion vragen, lijkt ons halfslachtig. Bij die benadering nemen wij onszelf eigenlijk niet serieus, naar ons oordeel zijn wij best in staat op grond van de voorliggende voorstellen een besluit te nemen.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): M. de v. De heer Koops heeft mij de woorden uit de mond genomen, ik kan mij volledig bij zijn redenering aansluiten. In de commissie heb ik erop aangedrongen niet om een second opinion te vragen, omdat ook wij ons afvragen wat de accountant precies kan bieden. Ik kan u dat in een minuut vertellen, dat kost helemaal niets. De accountant zal zeggen dat de planning- en controlecyclus mooi is en uit elk managementboekje is te kopiëren, maar wij een tijdpad moeten vaststellen, tussendoelen moeten formuleren, mensen verantwoordelijk moeten maken en het tempo erin moeten houden. Wij moeten de accountant in dit geval niet om een advies vragen, omdat wij politiek doorslaan als wij dit soort vragen stellen. Er ligt nu een nota voor ons, die wij zullen moeten uitvoeren. Ik ga ervan uit dat de diensten managers in dienst hebben die dit soort eerste regels kennen, zodat zij het beleid kunnen uitvoeren. De accountant heeft gezegd dat er niet veel tempo in zit en dat het tempo moet worden verhoogd, ik ga ervan uit dat de wethouder erop zal toezien dat meer tempo zal worden gemaakt. Wij behoeven niet als kleine kinderen aan de accountant te vragen ons te vertellen dat het echt nodig is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Mevrouw Schlebusch komt vaak met grappige invalshoeken en een grappige toonzetting, maar inhoudelijk slaat het nergens op. Als wij om een second opinion vragen, verzoeken wij de accountant inhoudelijk naar het inkoopbeleid te kijken. Het gaat niet om de vraag of ambtenaren het beleid kunnen uitvoeren, maar om een inhoudelijke beoordeling en een verdere verbetering zodat de ambtenaren er nog beter mee uit de voeten kunnen en wij de rechtmatigheidstoets kunnen doorstaan.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Zo grappig zijn mijn opmerkingen niet, in feite gaf ik de raad een kat. Als ik u zou zijn, zou ik dat vreselijk vinden. Inhoudelijk kloppen de uitgangspunten, zij zijn goed, maar in dit verband wijs ik de PvdA erop dat wij niet te veel moeten willen. Wij moeten niet streven naar een verdere prioritering in de uitgangspunten. De politiek heeft met het aanbestedingsbeleid al een gedrocht gebaard dat ons ontzettend veel tijd en geld kost. Op allerlei gebieden, waarop concurrentie mogelijk is, moeten wij werk aanbesteden met alle nadelen van dien. Als wij nu nog meer dingen willen prioriteren en moeilijker willen maken, krijgen wij er nog heel wat bureaucratie bij. De raad dient de kaders aan te geven, wij gaan ervan uit dat daarmee wordt gewerkt en ik stel voor ons te beperken in de regelgeving. De werkwijze is in feite een gotspe. Op dat punt heeft de politiek zichzelf heel veel te verwijten, omdat zij alles heel zeker wil weten. Dat moet eens ophouden.

De VOORZITTER: Het is jammer dat voorzitters niet mogen applaudisseren.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Mijn betoog zal minder komische noten bevatten, maar ik heb genoten van de bijdrage van mevrouw Schlebusch.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

25.21

De SP kan best tekeer gaan tegen de aanbestedingsregels, maar het gaat hierbij om een onderwerp dat wij niet zelf in de hand hebben. Wij zouden kunnen willen dat wij het met een vijfjarenplan zouden kunnen doen, maar wij zijn nu eenmaal aan deze regels gebonden. Met het inkoopbeleid proberen wij de regels in een zodanige vorm te gieten dat wij er efficiënt mee kunnen omgaan en transparantie verkrijgen. Het is gemakkelijk te zeggen dat het allemaal slecht is en wij het inkoopbeleid moeten afschaffen, maar de realiteit is anders.

Mijn fractie is ervoor de accountant om een second opinion te vragen, maar het beleid nu wel vast te stellen, zodat wij ermee aan de slag kunnen gaan. Wij zullen vooral in de uitvoering slagen moeten maken. Het college moet ermee aan de gang gaan en wij zullen vervolgens afwachten wat de accountant zegt over de nota. Dan zullen wij wel zien of de nota op bepaalde punten zal moeten worden aangepast en of wij een inkoopnota 2009 op iets andere basis zullen moeten vaststellen. Er is geen twijfel aan dat het zinnig is de accountant te vragen er eens naar te kijken.

De heer Koops meent dat de politiek volwassen genoeg is om zelf de keuzen te maken, maar wij vragen over allerlei onderwerpen adviezen, ook aan de accountant. Wij nemen dergelijke adviezen serieus en ik zie niet in waarom wij een advies over het inkoopbeleid in het algemeen niet serieus zouden kunnen nemen. Ik stem dan ook in met beide voorstellen, zodat het college met de nota aan de slag kan gaan om er het beste van te maken. Het is duidelijk dat slagen moeten worden gemaakt.

De heer KOOPS (CDA): Ik wil hierop graag kort reageren. Mevrouw De Boer zei dat de accountant ook naar de inhoud zal moeten kijken, maar dat is niet het geval. De accountant kijkt naar de inrichting van het proces en van de planning- en controlcyclus.

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. Wij hebben geen behoefte aan een second opinion, omdat wij van oordeel zijn dat wij de regels met elkaar goed hebben vastgesteld aan de hand van politieke uitgangspunten en afwegingen. De regels moeten door de organisatie worden opgepikt en het college is er verantwoordelijk voor dat een en ander zo goed mogelijk zal worden uitgevoerd. Het college dient dat zodanig te doen dat wij aan het einde van het jaar niet met allerlei fouten zullen worden geconfronteerd.

Bij de bedragen in de nota heb ik vraagtekens gezet, maar tenslotte hebben wij geconcludeerd dat de nota een afgewogen geheel is. Wij stemmen in met het voorstel onder 8b, van het voorstel onder 8a moeten wij niets weten.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Mijn fractie vindt het inkoop- en aanbestedingsbeleid bepaald geen gedrocht. Van het inkoopbeleid kan een prachtige print worden gemaakt, maar daarvoor hebben wij specialisten nodig. Daarom hebben wij vanaf het begin van deze raadsperiode het inkoopbeleid hoog op de agenda gezet. Dat is belangrijk, omdat wij ernaar moeten streven onze inwoners een betere kwaliteit te bieden tegen een betere prijs. Wij zijn dan ook voor aanscherping van het inkoopbeleid, het is goed daarmee te beginnen.

Het voorstel zou op een aantal punten kunnen worden aangescherpt, bijvoorbeeld ten aanzien van de grensbedragen, maar ik ben overtuigd door de opmerkingen die mevrouw Schlebusch in de commissie en ook hier heeft gemaakt. Wij moeten aan de slag gaan. Juist omdat wij zoveel opmerkingen en aanbevelingen van de accountant hebben gekregen, is deze nota geschreven. Ik neem aan dat hij niet zal ophouden opmerkingen te maken en aanbevelingen te doen, ik zie niet in waarom wij op een advies van de accountant zouden moeten wachten. Wij moeten gewoon aan de slag gaan.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): M. de v. In de commissie hebben wij al medegedeeld dat wij geen moeite hebben met de voorgestelde aanbestedingsgrenzen. De afspraken die tot dusverre zijn gemaakt over het gezamenlijk met andere instellingen aanbesteden, zullen moeten worden uitgevoerd. Daarom willen wij de nota vandaag vaststellen en niet wachten op een second opinion van de accountant, maar dat betekent niet dat er geen second opinion moet komen. De heer Van Leeuwen constateerde al dat wij, als wij goede redenen hebben om de accountant ernaar te laten kijken, hem advies moeten vragen.

Er zijn redenen voor het vragen van een second opinion. Over de praktijk van het inkoopbeleid bestaat veel onduidelijkheid. Wij hebben ervoor gekozen af te zien van aanbesteding als er dringende redenen voor zijn, deze regel is letterlijk in het beleid opgenomen, maar het is blijkbaar niet altijd even duidelijk wat dringende redenen zijn. Onder verantwoordelijkheid van het college wordt deze regel niet steeds gehanteerd op momenten waarop het gemeentelijk beleid voor zich spreekt.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): U kunt toch niet menen dat wij een stuk moeten produceren waarin wij de dringende redenen exact benoemen en met voorbeelden concreet aangeven wat dringend is? Dat oor-

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

25.22

deel kan toch worden overgelaten aan de politiek? Als wij menen dat fouten worden gemaakt, kunnen wij toch corrigeren?

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Dat kan inderdaad, in sommige gevallen is het duidelijk dat van de regels kan worden afgeweken, maar daarover kunnen meningsverschillen bestaan. Het geldt in onze ogen in ieder geval voor integratie-, reïntegratie- en inburgeringsprojecten. Daarbij is vaak duidelijk welke instelling het werk het beste kan doen, maar ook in zo'n geval kiest het college toch voor aanbesteding waar dan een instelling uit rolt die goedkoper, maar niet per definitie beter werkt of beter aansluit bij de ambities van de gemeente. Wij willen graag dat in die gevallen de regel 'aanbesteden, tenzij...' wordt toegepast. Deze regel is er niet voor niets en vooralsnog behoeft het beleid dan ook niet te worden aangepast. Dat kan veranderen als gevolg van de second opinion van de accountant. Wij willen hem vragen specifiek in te gaan op de toepassing van deze regel op het gebied van inburgering en reïntegratie. Is de regel goed en moeten de mogelijkheden meer tussen de oren komen, behoeft de regel aanscherping en is het mogelijk voor specifieke doelen de grenzen te verhogen? Dit soort vragen willen wij graag beantwoord zien.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik ben het met u eens dat met de reïntegratie anders moet worden omgegaan, maar daarover behoeft de accountant naar mijn mening niet te oordelen. Dit is een politieke kwestie. Het is toch gek iemand, die goed is in administratie en boekhouden, te vragen wat hij hiervan vindt? De raad moet bepalen in welke gevallen, bijvoorbeeld voor Jasmijn, aanbesteding niet nodig is. Het gaat om een politieke keuze.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Die vragen zouden wij graag in een second opinion beantwoord willen zien, dan kan de raad zelf onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om uitzonderingen te maken, bijvoorbeeld voor Jasmijn. Ik weet niet of dat slim en haalbaar is, dat hoor ik graag. Mocht het onderzoek tot nieuwe inzichten leiden, dan zullen voorstellen kunnen worden gedaan voor het alsnog aanpassen van het beleid.

Het voorgestelde inkoopbeleid is heel wat ideëler dan het eerdere beleid, op voorstel van GroenLinks is veel aandacht besteed aan duurzaam inkopen. Daarnaast zijn de criteria met betrekking tot onder andere leer/werkplekken en kinderarbeid toegevoegd, waarmee wij blij zijn. In tegenstelling tot andere fracties vinden wij dat het inkoopbeleid daarmee meer smool wordt gegeven.

De heer KOOPS (CDA): Ik vraag mij af of GroenLinks op dit punt een motie wil indienen, want wat mevrouw Voortman nu vraagt staat niet in de opdrachtbrief.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Ik heb een aantal aandachtspunten voor de second opinion meegegeven.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Het lijkt mij niet verstandig in te gaan op alle punten van de second opinion, de heren Koops en De Jong hebben het op dat punt gemakkelijker. Ik kan mij vinden in de bijdragen van de heer Van Leeuwen en mevrouw Schlebusch. Wij hebben een concreet voorstel voor ons liggen en wij kunnen de accountant om zijn mening vragen. Dat duurt een maand, dus waarom zouden wij dat niet doen? Als er goede ideeën uit naar voren komen, kunnen wij ze overnemen. Ik vind het allemaal prima, als men maar aan de slag gaat.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): M. de v. Hoewel enkele partijen over onderdelen pessimistischer zijn gestemd, is het college toch van mening dat wij in de afgelopen jaren een behoorlijke slag hebben gemaakt op het gebied van inkoop, met name op het gebied van centraal inkopen, waardoor wij effectiever en efficiënter met de overheidsmiddelen omgaan.

Ik ben wat in verwarring gebracht door het gesprek met de raad, ook in de commissie, omdat uit de interimcontrole bleek dat de accountant redelijk tevreden is over de wijze waarop wij een en ander hebben georganiseerd, zij het dat hij op een onderdeel van mening is dat er te weinig tempo in zit. De SP gaf dat haarfijn aan. In eerste instantie is gezegd dat er meer concernsturing moet komen, waarvoor is gezorgd door de inkoop- en concerncontrol bij de DIA neer te leggen. De voornaamste kritiek bleek uit het advies voor meer tempo te zorgen. Wij zullen dat doen, wat er misschien toe kan leiden dat wij bij de raad zullen moeten terugkomen, omdat wij om extra formatie zullen moeten vragen. Als de raad hierover een audit wil, staat het de raad vrij daarom te vragen, maar ik heb begrepen dat de raad een audit voornamelijk wil

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

25.23

laten gaan over onderwerpen en onderdelen, waarover de accountant bij de interimcontrole al een oordeel heeft geveld.

De reactie van GroenLinks is verrassend. Als er iets is waar een accountant niet naar kijkt, is het onder andere de vraag of wij duurzaamheid als criterium moeten meenemen en of wij soepeler moeten omgaan met afzien van aanbesteding, want daarbij gaat het om bestuurlijke of politieke invalshoeken. Daarover zal een accountant niet snel een oordeel geven.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): Als instellingen of organisaties bij het college aankloppen, geeft het college aan dat op grond van regels van het rijk of van Europa moet worden aanbesteed. Kloppen zij vervolgens aan bij het rijk, dan krijgen zij te horen dat Groningen zo'n strikt beleid voert. Wij hebben de genoemde regel, waardoor wij van de noodzaak tot aanbesteding kunnen afwijken, maar wij doen dat niet.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): De accountant kan nooit in dat beleid treden, omdat het daarbij gaat om de bestuurlijke ruimte die de raad of het college hanteert bij de naleving van een regel. In sommige gevallen kunnen wij bij een aanbesteding bepalen aan welke partij wij de opdracht gunnen, omdat die partij de enige is die het werk kan doen. Dat is een heldere situatie, maar dikwijls is de situatie vager. Ik ben het meer eens met de stelling van de SP dat wij, als wij van mening zijn dat het aanbestedingsbeleid van de gemeente Groningen op bepaalde punten niet goed functioneert, daaraan in de commissie aandacht moeten besteden, omdat wij in de commissie praktisch zaken kunnen doen. We kunnen de accountant ernaar laten kijken, maar het gaat hierbij naar mijn mening om voor hem heel ingewikkelde kwesties, omdat het de vraag is tegen welke achtergrond hij moet oordelen. Vanuit welk bestuurlijk kader moet hij het doen? Wij hebben zo'n kader, maar de accountant niet. Ik heb de indruk dat dit een bijna onmogelijke vraag is.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het is heel simpel. De accountant zal moeten bekijken of de medewerkers met deze regels voldoende uit de voeten kunnen. In de criteria is bijvoorbeeld niet vastgelegd dat zo duurzaam of zo goedkoop mogelijk moet worden ingekocht. Een medewerker weet niet met welke ogen hij naar een aantal offertes voor dezelfde opdracht moet kijken. Los daarvan gelden de Europese aanbestedingsregels toch wel. Er zouden concrete criteria moeten zijn die wij zo nodig kunnen aanscherpen. De accountant kan beoordelen of onze medewerkers daarmee voldoende uit de voeten kunnen, maar het is duidelijk dat hij daarbij geen politieke afweging kan maken.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): Het college heeft niet de indruk dat de medewerkers niet weten wat zij met de uitgangspunten aan moeten. Naar ons oordeel zal de accountant, als wij hem vragen of de regels goed worden toegepast, de neiging hebben nog scherpere grenzen te trekken. Ik herinner mij discussies met de accountant over een geval waarin hij van mening was dat wij een bredere aanbesteding zouden moeten houden, hoewel wij duidelijk konden maken dat slechts één partij ons een bepaald product kon leveren.

Mevrouw Voortman heeft het college gevraagd met een politiek-bestuurlijke beoordeling van aanbestedingsgrenzen te komen en te bekijken of de accountant daarover iets kan zeggen. Volgens mij kan de accountant daarover niets zeggen en wij huren hem daarvoor ook niet in.

Mevrouw De Boer stelde in feite de vraag of er nog meer criteria zijn te vinden waardoor effectiever en efficiënter zal kunnen worden aanbesteed. Dat lijkt mij een onderwerp voor een gesprek in de raadscommissie, maar ook daarvoor hebben wij de accountant niet nodig. De accountant heeft de taak te controleren, de administratieve organisatie te beoordelen en erop toe te zien dat wij rechtmatig handelen, maar als u de accountant hierover wilt benaderen, staat u dat vrij.

De PvdA wil graag worden geïnformeerd over het effect van het flankerend beleid. Het lijkt mij goed hierop in een schriftelijke rapportage terug te komen, aan de hand waarvan wij de effecten met elkaar zullen kunnen bespreken.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel onder punt 8a besloten, onder aantekening dat de fracties van de SP, het CDA, D66 en de ChristenUnie geacht wensen te worden te hebben tegengestemd.

De heer DE JONG (ChristenUnie): Ik heb eerder opgemerkt dat wij, als het voorstel onder 8a zou worden aangenomen, geen besluit zouden behoeven te nemen over het voorstel onder 8b. Ik weet niet meer wie dat eerder heeft gezegd. Wij stellen anders iets vast en laten vervolgens de accountant ernaar kijken.

Raadsvoorstel - Inkoopbeleid

25.24

Wij hadden het voorstel onder 8a niet moeten aannemen, maar omdat het raar is geen besluit te nemen, stemmen wij in met het voorstel onder 8b.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij kunnen de beslissing best even uitstellen totdat wij de second opinion van de accountant hebben.

De heer KOOPS (CDA): Ik kan de heer De Jong zeggen dat ik deze opmerking heb gemaakt. Ik sluit mij nu aan bij zijn stemverklaring.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel onder 8b besloten, onder aantekening dat de fractie van de VVD geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

9. Motie vreemd aan de orde van de dag van de SP en GroenLinks inzake steun voor de inzet van de politie voor een betere salarispositie.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 januari 2008; overwegende dat:

- veiligheid voor de gemeente een belangrijke taak is;
- de politie hierin voor de gemeente een belangrijke partner is;
- de politie een zware, onregelmatige en verantwoordelijke taak heeft;
- de salarisontwikkeling bij de politie al jaren vrijwel stil staat;
- de gemeente is gebaat bij goede en goed gemotiveerde politiemensen, nu en in de toekomst;
- het daarvoor van belang is dat er voor politiewerk een loon wordt betaald dat recht doet aan de zwaarte van de functie;

spreekt uit dat hij de inzet van de politie voor een betere salarispositie ondersteunt; verzoekt het college om deze uitspraak namens de raad kenbaar te maken van de Minister; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 2).

De heer IN 't VELD (SP): M. de v. De politie voert op het ogenblik in het hele land, ook in Groningen, actie voor een betere CAO. De Nederlandse bevolking heeft met verbazing kennisgenomen van de lonen van politieagenten. Soms worden extreem hoge lonen gerechtvaardigd door te wijzen op de verantwoordelijkheden die betrokkenen dragen. De politie, ook in Groningen, heeft een zware en verantwoordelijke taak, maar daarvan is niets terug te zien in de loonzakjes van de agenten. Om onder andere de gestegen ziektekostenpremies te betalen, moeten sommige politiemensen er een baan bij nemen. Een hoofdagent met twintig jaar ervaring houdt netto € 1.700,- over na verrekening van overuren en nachtdiensten. Wij hebben deze motie ingediend om te pleiten voor een verbetering van de inkomenspositie van onze politiemensen.

Het bod dat de Minister aan de bonden heeft gedaan achten zij terecht onacceptabel. Als wij de bedragen en percentages berekenen voor de hele periode waarvoor de CAO zou gaan gelden, zien wij dat het totaal nauwelijks boven het inflatiepercentage uitkomt, terwijl de politie er al jaren bruto nauwelijks op vooruit is gegaan. Netto schijnt er zelfs sprake te zijn van een achteruitgang. Het gebeurt niet vaak dat de lokale politiek zich uitspreekt over landelijke kwesties of zich mengt in landelijke discussies, maar aangezien veiligheid een belangrijke gemeentelijke taak is en de politie daarin een onmisbare rol speelt, is het conflict ook een lokale aangelegenheid. Willen wij Groningen een veilige stad laten blijven en de veiligheid in de toekomst vergroten, dan hebben wij de politie hard nodig.

De heer VOGEL (CDA): Als oud-voorzitter van een van de politiebonden die strijden voor hun CAO moet ik iets kwijt over deze motie. De motie is een vorm van pure symboolpolitiek, een oordeel dat ik ook als voorzitter van de ACP zou hebben gegeven. Op dit moment heeft de politie de steun van de politieke partijen absoluut niet nodig. Waar waren die partijen toen er werd gestemd over de politiebegroting, toen in de Kamer moest worden gesproken over ambtenarensalarissen? Toen hebben zij niet aangevoerd dat er meer geld moest komen, er zou € 200 miljoen bij moeten, maar de politiek heeft dat geld niet beschikbaar gesteld.

Deze zaak hoort thuis op de landelijke tafel. Het is echt te gek dat wij CAO-onderhandelingen bespreken, dat moet aan de vakbonden en de minister worden overgelaten. Deze manier van doen voegt niets toe. Er moet voldoende geld zijn voor veiligheid, het CDA is bij uitstek de partij die de politie al jaren steunt, maar wij stemmen tegen deze motie.

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

| | | |
|----------|--|----------|
| 1 | Samenvatting | 3 |
| 2 | Aanleiding van de second opinion | 4 |
| 3 | Opdracht second opinion | 5 |
| 4 | Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden | 5 |
| 5 | Uitkomsten van de werkzaamheden | 5 |
| 5.1 | Inleiding | 5 |
| 5.2 | Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten | 6 |
| 5.3 | Planning en Control en organisatie | 7 |
| 5.3.1 | Planning & control cyclus | 7 |
| 5.3.2 | Organisatie | 8 |

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

1 Samenvatting

Aanleiding

Mede naar aanleiding van onze bevindingen rondom het inkoopproces in de managementletter 2007 heeft het Audit Committee de raad voorgesteld een second opinion uit te voeren op de 'Nota aanscherping inkoopbeleid'.

Oprichting

Het doel van deze second opinion is om een oordeel te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde maatregelen een bijdrage kunnen leveren aan de verdere professionalisering van de inkoopfunctie of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft.

Daarbij heeft u ons opdracht gegeven aandacht te besteden aan:

- 1 de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie;
- 2 de voorgestelde inrichting van de planning & controlcyclus en processen rondom inkopen;
- 3 en het mogelijke effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid rondom inkopen en aanbesteden.

Samenvatting uitkomst werkzaamheden

Wij zijn van mening dat met de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' een aantal goede maatregelen worden voorgesteld die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De voorgestelde inrichting van de organisatie is goed en de planning & controlcyclus is zodanig ingericht dat dit een goed instrument kan zijn om de sturing en beheersing van het inkoopproces te verbeteren.

Wij adviseren het college nog wel de verschillende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden rondom de inkooporganisatie en planning & controlcyclus nader uit te werken en met name de control- en audittaken duidelijk vast te leggen in een inkoopstatuut of -handboek. Daarbij adviseren wij, als onderdeel van de administratieve organisatie, richtlijnen op te stellen met bestrekking tot verplichte consultatie op dienst- of concernniveau.

Of de maatregelen daadwerkelijk effect hebben (onder andere op de rechtmatigheid), is afhankelijk van de implementatie en uitwerking en zal in de komende periode moeten blijken. Wij hebben dit nog niet kunnen beoordelen.

Overige opmerkingen

In de nota wordt de stand van zaken rondom de implementatie van inkoopnet beschreven. Een inkoopprogramma als inkoopnet kan in principe een goede maatregel zijn in de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De invoering lijkt echter moeizaam en de vraag blijft daarom welk deel van de inkopen wanneer worden verwerkt via inkoopnet. De nota is daar niet heel expliciet in. Wij adviseren het college nader te beoordelen welke omvang van de

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

inkopen via inkoopnet plaatsvinden en welke bijdrage dit systeem levert aan de doelmatigheid van de inkopen.

Voor wat betreft de beleidsuitgangspunten adviseren wij het college deze nader te concretiseren (SMART maken), zodat ook duidelijk wordt of het beleid gerealiseerd wordt. Voor wat betreft de toepassing van het tenzij- uitgangspunt adviseren wij deze nauwkeurig te monitoren.

Tenslotte zullen, naar onze inschatting, de voorgestelde maatregelen een gevolg hebben voor de omvang en werkzaamheden van de (inkoop-)organisatie. In deze nota zijn geen financiële consequentie hiervan opgenomen. Wij adviseren het college de financiële gevolgen van deze ambities en de verwachte doorlooptijd nader uit te werken bij het concerninkoopplan 2009 en af te stemmen met de raad.

2 Aanleiding van de second opinion

In het kader van onze controle hebben wij de afgelopen jaren uitgebreid aandacht besteed aan de rechtmatigheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarbij hebben wij vanuit onze natuurlijke adviesfunctie tevens stilgestaan bij de organisatie van het (concern)inkoopproces bij de gemeente Groningen. De inrichting van de organisatie en de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid waren belangrijke zorgpunten. Belangrijke aspecten daarbij waren de aggregatie van inkopen, het gekozen beleid, de inrichting van de organisatie (taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden) en de inrichting van de planning & controlecyclus rondom het inkoopproces.

In onze managementletter 2007 (d.d. 21 november 2007) hebben wij geconstateerd dat het tempo van verbeteringen onvoldoende was en het college geadviseerd de voorgenomen verbetermaatregelen betreffende het rechtmatigheidsbeheer bij inkoop en aanbesteding met prioriteit te implementeren.

Op 30 januari heeft het college daarom de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' aangeboden aan de raad.

Naar aanleiding van onze bevindingen rondom het inkoopproces in de managementletter 2007 heeft het Audit Committee de raad voorgesteld een second opinion uit te voeren op deze nota.

U heeft dit voorstel (d.d. 30 januari 2008) overgenomen en als raad van de gemeente Groningen ons de opdracht gegeven een second opinion uit te voeren op de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' van de gemeente Groningen (2007-2008, raadsvoorstel 155, GR 08.15539920).

In deze brief geven wij onze bevindingen van deze second opinion weer.

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

3 Opdracht second opinion

Zoals weergegeven in het voorstel van het Audit Committee is het doel van deze second opinion om een oordeel te krijgen over de vraag of met het uitvoeren van de in deze nota aangekondigde maatregelen daadwerkelijk het gewenste effect kan worden gerealiseerd of dat de nota op onderdelen verdere aanscherping behoeft.

Daarbij heeft u ons opdracht gegeven aandacht te besteden aan:

- 1 de opzet van de inrichting van de inkooporganisatie;
- 2 de voorgestelde inrichting van de planning & controlcyclus en processen rondom inkopen;
- 3 en het mogelijke effect van deze maatregelen op de rechtmatigheid rondom inkopen en aanbesteden.

Vanwege de besluitvorming over de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' bleek het niet noodzakelijk deze second opinion uit te voeren in februari en is in overleg met de griffie en het Audit Committee besloten deze second opinion gelijktijdig met de controle van de jaarrekening uit te voeren.

4 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4400, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'. Deze opdracht en de hierbij behorende werkzaamheden worden niet uitgevoerd in het kader van een controle- of een beoordelingsopdracht. Daarom kan geen zekerheid worden versterkt omtrent de getrouwheid van de in dit rapport opgenomen financiële informatie. Volledigheidshalve wijzen wij erop dat, indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht, wellicht andere onderwerpen aan het licht zouden kunnen zijn gebracht die voor u mogelijk van belang zouden kunnen zijn geweest.

5 Uitkomsten van de werkzaamheden

5.1 Inleiding

De 'Nota aanscherping inkoopbeleid' beschrijft enerzijds een aantal beleidskeuzes en anderzijds een aantal beheersmaatregelen gericht op de verdere professionalisering van de inkoopfunctie.

Over de inhoudelijke beleidskeuzes zoals bijvoorbeeld; duurzaam inkopen, samenwerking met andere (overheids-) partijen, de positie van het SW- bedrijf en het Midden en Klein Bedrijf doen wij geen uitspraken. Dit beleid is vanzelfsprekend een keuze van de raad. Wel willen wij een aantal opmerkingen maken rondom de hier genoemde uitgangspunten.

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

Onze second opinion richt zich met name op de voorgestelde beheersmaatregelen (in de organisatie en planning en control) om de inkooporganisatie verder te professionaliseren. Wij hebben beoordeeld of deze maatregelen in opzet voldoende kunnen zijn om dit gewenste effect te hebben.

In het vervolg van dit hoofdstuk geven wij allereerst onze bevindingen met betrekking tot het beleid en de uitgangspunten (5.2) en vervolgens met betrekking de voorgestelde beheersmaatregelen (5.3).

5.2 Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

Het eerste deel van de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' is een actualisatie van een aantal uitgangspunten welke zijn beschreven in het inkoop en aanbestedingsbeleid van de gemeente Groningen (vastgesteld in 2001).

Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende bevindingen en aanbevelingen:

1 SMART¹

Bij het lezen van de beleidskeuze constateren wij dat een aantal uitgangspunten nogal algemeen zijn geformuleerd. Ter illustratie van voorgaande:

- Uitgangspunt 3 : De gemeente Groningen wil zoveel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf.
- Uitgangspunt 6 : De gemeente Groningen wil duurzaam inkopen.

Deze en andere uitgangspunten zijn nog niet erg SMART beschreven en eerder weergegeven als intenties. De vraag die daarbij kan worden gesteld is dan ook hoe de gemeente Groningen gaat vaststellen of deze beleidskeuzes daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Wij adviseren het college deze beleidsuitgangspunten in het inkoopjaarplan en -verslag zoveel mogelijk te concretiseren.

2 Het tenzij- uitgangspunt

In uitgangspunt 12 wordt beschreven dat het uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid is: Openbaar aanbesteden, tenzij..... Voor het toepasbaar zijn van het tenzij- uitgangspunt gelden een aantal criteria:

- Het besluit moet vooraf schriftelijk worden gemotiveerd;
- De Algemeen Directeur van een dienst is bevoegd;
- De voorwaarden zijn: *(kort weergegeven)*
 - De te verwachten kosten wegen niet op tegen de baten, of

¹ SMART staat voor: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

- Er is geen concurrentie te verwachten, of
- Er zijn andere dringende redenen.

Wij begrijpen dat het inkoopbeleid ook in de praktijk toepasbaar moet zijn en daarom een tenzij-uitgangspunt moet bevatten. Wij willen u echter wel wijzen op het risico dat deze criteria op verschillende wijze kunnen worden geïnterpreteerd.

Wij adviseren het college daarom, in aanvulling op de reguliere rechtmatigheidscontrole, intern (specifiek) te beoordelen of deze tenzij- uitgangspunten op een goede wijze worden toegepast. In het inkoopjaarverslag zou bijvoorbeeld een overzicht kunnen worden gegeven van de omvang waarop deze tenzij- bepaling wordt toegepast.

3 Doelmatigheid inkoop- en aanbesteden en drempelbedragen

Zoals aangegeven in de nota gelden op dit moment voor aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. In de nota stelt het college voor de drempelbedragen te verhogen.

Wij onderschrijven het principe van de kosten en baten afweging bij het aanbesteden. Wij geven het college daarbij in overweging op een wat langere termijn de doelmatigheid van het aanbestedingsproces en de in de nota voorgestelde maatregelen onderwerp te laten zijn van een doelmatigheidsonderzoek (GW art 213a). De doelmatigheid zou tevens expliciet kunnen worden opgenomen in het inkoopbeleid of inkoopjaarplan.

5.3 Planning en Control en organisatie

In het tweede deel van de 'Nota aanscherping inkoopbeleid' wordt nader ingegaan op de beheersmaatregelen zoals die worden getroffen middels de planning & controlcyclus en in de organisatie.

5.3.1 Planning & control cyclus

Het college heeft in de nota de planning & control cyclus beschreven die als instrument moet dienen voor de inrichting, sturing en bewaking van inkopen en de inkoopfunctie.

De planning & controlcyclus begint bij het inkoopbeleid (kaders) en de inkoopstrategie en voorziet in een vertaling van de gekozen uitgangspunten richting dienstinkoopplannen en een concerninkoopplan. Over de plannen wordt gerapporteerd door middel van een dienstinkoopjaarverslag en een concern jaarverslag. Het streven bestaat om de inkoopcyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus.

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

Wij zijn van mening dat dit een goede maatregel en instrument kan zijn om de sturing en beheersing van het inkoopproces te verbeteren.

Naar wij hebben begrepen wordt op dit moment gewerkt aan een nadere invulling van de planning & controlcyclus; onder ander door de dienstinkoopplannen (medio 2008) en het concerninkoopplan (najaar 2008). In de nota is niet beschreven op welke termijn de beschreven documenten uit de planning & control cyclus daadwerkelijk geïmplementeerd moet zijn. Uit gesprekken hebben wij begrepen dat 2008 moet worden gezien als een overgangsjaar en het de bedoeling is met ingang van de begroting 2009 de planning & controlcyclus rondom het inkoopproces volledig gelijk te laten lopen met de reguliere P&C- cyclus van de gemeente Groningen.

Uit de nota blijkt niet expliciet wie verantwoordelijk is voor de invoering en bewaking van de planning & controlcyclus rondom inkopen. Naar wij hebben begrepen zal de afdeling CZ hiervoor verantwoordelijk zijn.

Wij adviseren de raad met het college duidelijke afspraken te maken over de taken, de bevoegdheden en het tempo van de invoering van de documenten in planning & control cyclus.

5.3.2 Organisatie

In het hoofdstuk 'Organisatie' wordt de huidige situatie en de gewenste ontwikkeling met betrekking tot de inrichting van de inkooporganisatie beschreven. Het reeds eerder vastgestelde 'Programma professionalisering Inkoop' dient hierbij als uitgangspunt.

Belangrijk onderdeel bij de inrichting van de inkooporganisatie is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen diensten en het concern. Op hoofdlijnen betekent de verdeling van de inkooptaken dat de diensten verantwoordelijk zijn voor de dienstspecifieke aanbestedingen, het opstellen van de dienstdocumenten in het kader van de planning & control cyclus en de interne controle op de dienstinkopen. De afdeling commerciële zaken (CZ) van de DIA is verantwoordelijk voor het stellen van de kaders met betrekking tot inkoop, het verzorgen van de concern control op dienstinkopen, het geven van advies en ondersteuning richting de diensten. De afdeling CZ kan daarbij audits doen.

Naast voornoemde taken richting de diensten heeft de afdeling commerciële zaken ook nog een aantal zelfstandige taken, zoals het uitvoeren en bewaken van concernaanbestedingen en het opstellen van de concern documenten in het kader van de planning & control cyclus. Voor de control op de afdeling commerciële zaken is de concerncontroller verantwoordelijk.

Wij zijn van mening dat de voorgestelde organisatie een goede aanzet kan zijn voor de verdere professionalisering van de inkooporganisatie.

Wij hebben daarbij nog de volgende adviezen:

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

1 Invulling en uitwerking control

Een belangrijke vraag is nog wel op welke wijze CZ daadwerkelijk inhoud gaat geven aan de controlrol; ofwel zullen daadwerkelijk audits worden gedaan. In de nota is dit aangegeven dat dit zou kunnen; wat naar onze inschatting nog niet automatisch betekent dat dergelijk audits ook uitgevoerd gaan worden.

Het is naar onze mening van belang deze control- en/of auditwerkzaamheden van CZ af te stemmen met de werkzaamheden van de interne controle afdelingen van de diensten en die van het concern. Deze drie partijen zijn vanuit verschillende rollen betrokken bij de control en audit op de rechtmatigheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en zouden gezamenlijk tot een efficiënte en effectieve controle moeten komen.

Wij adviseren het college de control- en audittaken nader uit te werken bij de vastlegging van de administratieve organisatie.

2 Verplichte consultatie

Wij hebben bij onze controle geconstateerd dat niet bij alle diensten sprake is van (uniforme) regels rondom verplichte consultatie van de inkoopafdeling (op dienst- of concerniveau). Naar onze mening zou, in de uitwerking van de administratieve organisatie (zoals aangegeven in de nota), duidelijk moeten worden bepaald in welke gevallen budgethouders:

- zelfstandig de keuze voor een aanbestedingsvorm kunnen bepalen;
- verplicht een inkoopadvies moeten aanvragen bij de dienstinkoopcoördinatoren;
- of de afdeling CZ moet worden geraadpleegd bij inkopen.

Wij adviseren het college, in de uitwerking van de administratieve organisatie, richtlijnen vast te stellen en bevoegdheden vast te leggen met betrekking tot verplichte consultatie op dienst- of concerniveau (CZ). Verplichte consultatie kan een extra waarborg geven dat rechtmatig en doelmatig wordt aanbesteed.

3 Inkoopnet

Het programma inkoopnet is de afgelopen jaren ingevoerd met als doel een meer centrale en doelmatige inkoop te kunnen realiseren. Door dit systeem moet inzicht worden verkregen in de concern- en totale dienstinkopen en zou het mogelijk moeten worden inkopen te bundelen (aggregeren) en doelmatiger in te kopen.

Wij hebben, in het kader van deze opdracht, geen nadere beoordeling uitgevoerd van de invoering van het programma inkoopnet, maar krijgen zowel uit deze nota, onze controle en gesprekken naar aanleiding van onze second opinion de indruk dat de invoering van dit programma moeizaam gaat.

Een dergelijk inkoopprogramma kan in principe een goede maatregel zijn in de verdere professionalisering van de inkooporganisatie. De vraag blijft echter welk deel van de inkopen wanneer worden verwerkt via inkoopnet. De nota is daar niet heel expliciet in. Uit de nota blijkt

Raadsvoorstel - Second Opinion accountant over Inkoopbeleid

bijvoorbeeld dat de dienst die het meeste inkoopt en aanbesteed, de dienst RO/EZ, in 2008 nog niet gebruik zal maken van inkoopnet.

Wij adviseren het college nader te beoordelen welke omvang van de inkopen via inkoopnet plaatsvinden en welke bijdrage dit systeem levert aan de doelmatigheid van de inkopen. Daarin speelt ook de relatie met het onderzoek naar een nieuw systeem een rol.

4 Ambitie en middelen

De genoemde maatregelen zullen naar onze inschatting een gevolg hebben voor de omvang van de inkooporganisatie. In deze nota zijn geen financiële consequentie hiervan opgenomen.

Wij adviseren het college de financiële gevolgen van deze ambities nader uit te werken bij het concerninkoopplan 2009 en af te stemmen met de raad.

Raadsvoorstel - Aandachtspunten voor accountant



MEMO

Audit Committee

Aan De leden van de raadscommissie F&V
Van P. Kommerij
Afdeling Griffie
CC
Datum 7 augustus 2008
Onderwerp attentiepunten ten behoeve van de interim controle Ernst&Young

Aan de leden van de raadscommissie F&V,

Volgende maand begint Ernst&Young, de accountant van uw raad, met de interim controle. Hierbij geeft de accountant een oordeel over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de opzet en werking van de beheersmaatregelen. De interim controle kan beschouwd worden als de aanloop naar de controle van de jaarrekening.

Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk is, wil het audit committee u in de gelegenheid stellen om eventueel attentiepunten mee te geven aan de accountant. Vorig jaar heeft de accountant in zijn managementletter (waarin hij verslag doet van zijn bevindingen nav de interim controle) extra aandacht besteed aan de (administratieve organisatie bij de) WMO. In 2005 heeft de raad de volgende attentiepunten aan de accountant meegegeven: overschotten WWB-subsidies bij SOZawe, gevolgen van nieuwe wetgeving WSW, gevolgen van personeelsbezuinigingen, melden van afwijkingen van 45.000 euro of meer bij projecten grondbedrijf, acties SOZawe om schulden van debiteuren geïnd te krijgen, en uitvoering van de subsidieverordening door OCSW.

Bij de vaststelling van het voorstel van 4 juni 2008 inzake de reactie van het audit committee op het rapport bij de jaarrekening 2007 van de accountant heeft de raad al besloten dat er (ook) in de managementletter bericht dient te worden over de voortgang van het verbeteren van het subsidieproces bij de dienst OCSW. Ook heeft de accountant in de genoemde rapportage zelf aangekondigd het beheersen van de risico's bij het project Meerstad nauwkeurig te zullen blijven volgen en hierover verslag te doen bij de interim controle 2008.

Mocht u zelf nog aandachtspunten hebben, waarbij u vragen hebt over de bedrijfsvoering ervan of de werking van de beheersmaatregelen, dan kunt u dit tijdens de commissievergadering van 20 augustus aangeven. Het audit committee zal vervolgens samen met de accountant bekijken op welke wijze er aan uw verzoek invulling gegeven kan worden.

Met vriendelijke groet,
Namens het audit committee,

D.H. Vrieling,
Voorzitter.

Raadsvoorstel - Aandachtspunten voor accountant

